Prețul amorului

de Ciprian Amza

Capitolul 1

Când în Amfiteatrul Odobescu își face apariția cel mai de seamă reprezentant al catedrei de Studii Literare, o liniște bruscă răsare din genune. Al nouălea curs de literatură din cele paisprezece este pe cale să înceapă, dar el își scapă foile printre degetele devastate de paginile isprăvite a nenumăratelor lecturi. Încă reușește să se aplece fără să-și îndoaie genunchii, deși cei optzeci și șapte de ani se observă tot mai strident, mai ales prin lipsa, măcar, a oricărui fir alb. Tușește sec pentru a-și încălzi vocea și își pregătește în cuget ultimele idei asupra cursului care stă să înceapă.

- ... mhm... ne-ntâlnim din nou! rostește cu o voce serioasă și caldă.

Stârnește puține zâmbete, cât timp amfiteatrul tremură de ultimele vești: o colegă din anul III s-a împiedicat pe scări. Se simte puțin deznădăjduit de lipsa de interes, dar nu mai mult ca de fiecare dată, astfel că își începe cursul.

- Așa cum v-am spus, vom discuta despre „Hamlet”.

Cât timp puțini dintre studenți își răsfoiesc ghiozdanele căutându-și cartea cu opera lui Shakespeare, el se simte în continuare apăsat de lipsa de interes a sfertului de amfiteatru prezent.

- ... hai cu foaia de prezență! se aude tumultuos.

„Ce-o să mă fac? Nu știu... dar, astfel nu pot continua”.

Petrece cu privirea fereastra inundată la exterior de zăpadă, apoi îi sare-n ochi oja sidefie a singurei studente care-l ascultă întotdeauna docilă din prima bancă.

- Frumoase unghii, rostește domol.

„Poate era mai bine să păstrez pentru mine”.

De studenta din prima bancă îl leagă râuri de amintiri. „Dacă zic sau nu ceva bine, o am pe ea. Reperul meu. Mereu gata să râdă când zic o glumă bună și

cu privirea-n bancă atunci când o fac lată. Noroc că mai există studenți atenți. Uneori am impresia că țin ore în doi”.

A ales-o în primul curs să-i primească reacțiile ca reper, iar de atunci înțelege de fiecare dată dacă abordează sau nu cum trebuie un anumit subiect. „Dar ce mai contează dacă greșesc sau nu? Oricum nu e nimeni atent”.

În timp ce așteaptă să fie luat în seamă de mai mulți studenți, prin cuget i se năzăresc puternice amintiri ale tânărului el. Își amintește patetic de zilele în care pășea cu teamă pentru prima oară pe băncile acestei facultăți, de glumele pe care le făcea cu multele sale colege, pentru că era singurul băiat al grupei, iar dintre cei patru sute de studenți ai anului, doar cinci mai erau băieți. Apoi, își reliefează în gând clipele în care voia să debuteze ca scriitor, iar colegii lui, pe care îi poreclea „criticii”, publicau o revistă de literatură.

Împotriva faptului că a considerat dintotdeauna veritabilă apartenența ideilor sale la rangul de spudaxit, „criticii” l-au surghiunit de privilegiul participării la seratele sapiențiale din Sala de Lectură, loc în care se discutau operele de notorietate. Nu doar o dată operele sale au fost subiectul unor discuții somptuoase, dar lipsit de temeritatea de a se autopropune membru al uniunii lor, nu a fost niciodată prezent. Totuși, își putea reciti lucrările în aparițiile duminicale ale revistei, chiar dacă uneori din cauza geloziei de care nu avea să afle niciodată a redactorului-șef asupra talentului său, acestea erau străjuite de semnătura anonimului. „Am învățat o viață, sunt apreciat de o studentă la cinci grupe din doi în doi ani”.

I-a fost mereu frică să nu fie considerat o epavă, măcar de soția lui care nu a încetat niciodată să îl iubească la fel de mult precum în ziua în care acesta a rămas fără bani. „Crezi că poți întreține o doamnă ca mine cu patruji de milioane pe lună?”, dar el nu a renunțaț nicio clipă să îi poarte cele mai sincere sentimente, nici chiar în ziua în care a fost părăsit. „Ar trebui să îmi mulțumești că nu îți iau tot pentru cât am stat cu tine”. Nu fusese niciodată mai singur, dar de fapt nu fusese niciodată altfel.

În cancelarie este subiectul de glume al colegilor mai tineri care l-au poreclit „Alexăndria” pentru că îl văd atât de xanamorisit încât îl aseamănă cu cea

mai veche lucrare a literaturii naţiei lui. Colegii mai vârstnici încă îl respectă, deşi mai şuşotesc din când în când despre ultimele sale intenţii şi despre cum a flirtat cu vreo studentă din anul II la dozatorul de cafea sau în Sala de Lectură. „Imberbul” îl ironizează ei, „a plătit preţul inteligenţei”. Dar nici aici nu poate fi de acord cu ei, pentru că mai aude din bârfele în care este subiectul principal. Consideră, fără putinţă de tăgadă, că preţul cunoaşterii este spaima de a nu cunoaşte nicicând totul, dar cea mai mare aprehensiune a lui este de a uita vreodată tot ce a învăţat de-a lungul întregii vieţi.

În pofida faptului că a pierdut respectul studenţilor, talentul este în continuare de partea lui, rămânând fără dar şi poate unul dintre cei mai buni profesori de literatură din lume. Deşi a rărit prezenţele la colocviile interuniversitare, nu a încetat niciodată să scrie. Rămâne scriitorul cu cele mai multe distincţii de pe Glob, însumând peste trei sute de premii, câştigător de peste cincizeci de ori al premiului de „Cel mai bun scriitor român al anului”, de peste douăzeci de ori al titlului de „Cel mai bun scriitor balcanic”, dar distincţia cu care se mândreşte cel mai mult este cea de câştigător al „Premiului Nobel pentru Literatură”. Nu poate concepe că s-ar putea trezi într-o bună dimineaţă, iar distincţia lui cea mai de preţ să lipsească. Temerile i-au fost întărite în ziua în care a predat la un curs „Metamorfoza” de Franz Kafka, după ce a recitit opera, interpretând că aşa cum Gregor Samsa s-a transformat într-o gânganie înspăimântătoare, tot la fel de bine s-ar putea transforma şi el într-un scriitor obişnuit. Este cel mai citit scriitor al lumii, cărţile sale fiind traduse în mai mult de patruzeci de limbi, aflate în programele gimnaziale, liceale şi universitare, dar şi în subiectele olimpiadelor internaţionale. Chiar şi aşa, mereu se simte ofuscat de persoanele care îl critică fără ca măcar să fi citit vreo carte scrisă de el.

Înaintea începerii anului universitar a refuzat poziţia de membru în juriul Academiei Suedeze, juriu pe care el l-a apreciat încă din copilărie şi pe care l-a considerat sempitern a fi cea mai valoroasă instituţie literară a Planetei. Dar, motivul pentru care a refuzat este ideea lui primordială: „limba română este cea mai frumoasă limbă”, iar nimeni nu l-ar putea contrazice, nimeni nu ar putea fi mai în măsură decât el să spună asta, el, care este doctor în literatură în nu mai puţin de opt limbi.

Priveşte prin geam cu gândul fugit spre meleagurile copilăriei lui.

Parcă ieri era băiețelul crescut într-un sat aflat la vreo treizeci de kilometri de București și călărea calul bunicului său. „Pune mâna pe carte” îi spunea bunicul deseori, „trebuie să ajungi un domn respectat, un profesor, un avocat sau un doctor, cu scrisul vei muri de foame”. Nici părinții lui nu credeau în talentul său literar, deși apreciau pasiunea prin care devora uneori chiar și patru cărți într-o singură zi. Încă de mic avea momente în care vorbea singur în cameră și își imagina că oferă interviuri în calitate de cel mai prestigios scriitor al lumii. Doar că, odată cu adolescentizarea lui, devenind un obicei, avea să nu mai fie la fel de vigilent la riscul de a fi descoperit de ceilalți că el vorbește cu el însuși, astfel că înainte cu doar câteva luni de a pleca la facultate în București părinții au văzut că începuse să vorbească singur. Au vrut să-l trimită la medic, dar acesta s-a opus. „Copilul e bolnav, a înnebunit de la cât a citit” discutau între ei părinții lui. Pe el nu îl afecta. Continua să stea închis în cameră, să citească, să scrie și să își imagineze tot felul de situații în care era profesor universitar sau câștigător al „Premiului Nobel pentru Literatură”. Când a ajuns la facultate și s-a mutat singur la cămin, viața lui s-a schimbat considerabil. Avea mai multe temeri, dar cel mai mult se înspăimânta la gândul că nu va mai putea vorbi singur. „Dacă o s-ajung și eu să trăiesc o viață de sacrificiu?” se întreba, gândindu-se la personajul lui Naipaul din „Jumătate de viață”, Willie Chandran. Dar acest lucru nu avea să se întâmple. Odată pășit pe băncile facultății avea să se simtă ca un cărăbuș de aur evadat din opera lui Poe sau ca o pasăre care învață pentru prima oară să zboare. „Sunt liber” își spunea.

După câteva săptămâni se îndrăgostise deja de toți profesorii de literatură, iar după alte câteva săptămâni isprăvise toate operele din bibliografia opțională sau facultativă. Își petrecea mai mult timp în Sala de Lectură decât în cămin și se tutuia cu bibliotecarele care îi puneau mereu deoparte cărțile cele mai căutate. Acestea erau uluite de pasiunea lui pentru citit și celeritatea cu care isprăvea cărțile, la un moment dat crezând că doar se preface, că nu citește de fapt, ajungând să îi pună întrebări pentru a îl verifica, sub pretextul că vor să vadă cum interpretează el operele, dar acesta răspundea întotdeauna veritabil, iar bibliotecarele rămâneau înmărmurite și impresionate. „Va ajunge un mare scriitor dacă va continua așa” șușoteau ele, iar el nu ezita niciodată să zâmbească atunci

când fețele lor reflectau în fața unei oglinzi mirarea.

La finalul semestrului avea la cursurile de literatură cele mai bune note dintre toți studenții facultății, în timp ce la cele de gramatică reușea cu greu să treacă, dar nu avea restanțe. Își găsise câțiva colegi cu care avea îndeletniciri comune, alături de care dezbătea teme din literatură. Deseori însă, din pricina modului sapient în care se exprima, colegii lui nu îl vedeau ca pe un pasionat de literatură, ci mai degrabă ca pe un vanitos.

La un moment dat, unul dintre profesorii de literatură l-a invitat la un colocviu, iar el a acceptat cu plăcere. Subiectul colocviului era Gabriel Garcia Marquez, dar el a realizat prea târziu că juca rolul de povestitor, ajungând să relateze înaintea profesorului despre „Un veac de singurătate” și despre cum clanul Buendia își găsește copilul conceput din dragoste abia în ultima pagină și jumătate, însă blestemul Buendia și al satului Macondo îi generează și aceluia o coadă de purcel, motiv al incestului. Apoi, le-a povestit colegilor despre ultimul capitol din „Toamna patriarhului” și despre cum și el ar vrea să scrie o carte într-o singură frază. Le-a relatat despre dragostea unui tiran pentru mama lui și a comparat opera lui Marquez cu o povestire scrisă de el, „Nemuritorul și moartea”. Toți colegii au fost impresionați, iar profesorul de la curs a rămas de-a dreptul stupefiat de talentul cu care relata, de cunoștințele pe care le avea și de pasiunea lui pentru literatură.

Într-o zi, se afla ca de obicei în Sala de Lectură și recitea „Quo Vadis” al lui Sienkiewicz. Reținuse expresia „iubirea mă consumă, ard în flăcări” și voia cu orice preț să o folosească la rându-i. La un moment dat, în timp ce își nota un neologism pe care urma să îl caute în dicționar, un glas docil i-a întrerupt activitatea. „E ocupat scaunul?”. Acesta, ridicând privirea, o zări pe una dintre colegele lui, o fată frumoasă, la fel de înaltă ca el, cu mâinile scurte și destul de groase, cu umerii plați, cu părul lung până la jumătatea spatelui, negru ca ebenul, cu ochii verzi și nasul aflat în concordanță cu nările, cu urechile scurte și o bărbie leită cu a sa. „Sigur” i-a răspuns pe un ton normal, observând abia după încheierea celor rostite că glasul îi tremurase. „Eu sunt Scarlett” i-a spus fata. Se gândea deja la celebrul personaj feminin al lui Margaret Mitchell din „Pe aripile vântului” și dorea să o impresioneze pe colega lui care îi răpise doar cu privirea zâmbete largi. „Scarlett O'Hara?”. „Nu”, a replicat aceasta într-un chicot prin care

dădea de înțeles că a perceput aluzia, „Scarlett Dobrescu”. „Eu sunt Mathias”, s-a prezentat el, „Mathias Solemn”. - Îl chema Mathias după dorința bunicului său, „Nepotul meu trebuie să se numească Mathias, e un nume special, din cărți. Va ajunge un intelectual”. - După câteva minute în care Mathias încercă fără succes să se rupă de lectură și să intre în dialog cu Scarlett, aceasta îi sări în ajutor, complimentându-i alegerea, „Quo Vadis, da, e scrisă bine”. „Ai citit-o?”, a întrebat Mathias nespus de curios. „Da, demult, când eram în generală”.

Când sosi vremea să plece, fata îi spuse grupa la care se afla, iar Mathias o întrebă despre o eventuală nouă întâlnire pentru a se putea cunoaște mai bine. Aveau să se cunoască într-atât de bine, încât destinul avea să le dăruiască doi copii.

Când a absolvit facultatea, Mathias scrisese deja două romane și foarte multe nuvele. Avea să ajungă profesor universitar la doar douăzeci și opt de ani și avea să continue această carieră până în prezent, când se poate lăuda că a admirat anotimpul autumnal de optzeci și șapte de ori.

În urmă cu două săptămâni, la un prânz duminical alături de nepoata lui, Daniela Solemn, Mathias a întrebat-o pe aceasta care sunt planurile ei de viitor.

- Am douăzeci și unu de ani, bunicule. Vreau să-mi trăiesc viața.

Mathias și Scarlett au doi copii, pe Amaranta și Felix. Amaranta a plecat de acasă la doar optsprezece ani și s-a căsătorit cu un importator de chibrituri francez, mutându-se în țara de sorginte a acestuia. De atunci, Mathias nu mai știe nimic de ea. Felix, în schimb, are doi copii, tot un băiat și o fată, pe Daniela și Augustin. Augustin, la fel ca tatăl lui, a absolvit facultatea de Drept și i-a urmat cariera lui Felix de avocat, în pofida intervențiilor lui Mathias de a-l face scriitor. Dar, marea și ultima problemă a lui Mathias este nepoata lui, Daniela, singura care nu și-a găsit o meserie bănoasă și nu și-a stabilit încă viața.

- Nu poți să continui așa. Trebuie să faci o facultate.

Dar Daniela nu i-a dat niciodată atenție, considerându-l senil. „Așa sunt bunicii, te bat la cap cu tot felul de prostii”.

În opinia lui Mathias, Daniela seamănă foarte mult cu soția lui, Scarlett. „E la fel de frumoasă ca bunica ei la vârsta adolescenței și are același glas dulce și același stil seducător.”

- Nu înțeleg de ce nu îți vezi de viața ta cât încă o mai ai.

Mathias a ascultat aceste cuvinte îndurerat și avea să și le repete în gând din acel moment la fiecare curs, în fiecare noapte înainte ca durerile de cap să îl lase să adoarmă și în fiecare clipă în care urma să gândească că viața lui se apropie de sfârșit. „Dacă am să mor, nu pot muri așa. Viața Danielei nu e încă bine pusă la punct. Felix nu e în stare să o ajute. Și nici după aceea nu voi putea muri. Nu pot să uit tot ce am învățat într-o viață".

Mathias Solemn nu crede în Dumnezeu. Nu crede că odată încheiate socotelile unui trup cu viața, sufletul aceluia are să ajungă în Rai sau în Iad. Nu crede nici în „Purgatoriul" lui Dante. „Voi cei ce muriți, lăsați orice speranță" își spune Mathias că ar fi trebuit să scrie Dante. Mathias Solemn crede în reîncarnare. Se gândește că odată ce un trup moare, sufletul acestuia se duce într-un om nou, iar acesta începe o nouă viață fără să își mai amintească nimic din viața de dinainte. Se gândește cu groază la toate posibilele vieți în care a învățat atât de mult și din care a uitat totul sau la viețile în care a nelegiuit. Ar vrea să facă cumva să își păstreze memoria în noua lui viață.

Așadar, destinul i-a trimis-o în ajutor pe nora lui, soția lui Felix, Eufrosina Solemn, mama Danielei și a lui Augustin fiind un cunoscut agent imobiliar din București, printre relațiile ei numărându-se și unele cu anumite vrăjitoare țigănci de serviciile cărora poate fi interesat socrul ei.

Mathias Solemn se află în fața studenților săi, care nu ar putea umple nici măcar o sală de seminar, pregătindu-se să înceapă discuția despre „Hamlet", dar și mai nerăbdător să viziteze adresa pe care i-a dat-o nora lui în urmă cu două săptămâni, acolo unde speră să găsească răspunsul prețului inteligenței în viața următoare.

Își scarpină umărul stâng, apoi se uită la ceas. Mai are optzeci de minute din curs.

- Sigur că... dacă ne gândim la Shakespeare, ne gândim automat și la cele care s-au spus și încă se spun despre el. V-am sugerat în bibliografia opțională „Sonetul 87". În acel sonet putem găsi răspunsul, în funcție de interpretarea fiecăruia dintre noi, atracțiilor lui Shakespeare. Dar, oare, contează acestea în raport cu opera? Îl poate face pe Shakespeare mai puțin scriitor faptul că avea o

viață cum nu era considerat normal? Nu știu, voi trebuie să vă dați aceste răspunsuri...

Sala tremură vag. Modul în care vorbește, tare și clar, alături de tonul și accentul său, îi determină pe studenți să fie atenți, dar subiectul literaturii îi distanțează la loc.

Brusc, gândul îi fuge de la Shakespeare. „Am învățat atât de multe, am citit atât de multe. Nu pot muri, nu pot uita totul, nu vreau să o iau de la început. Am faimă, inteligență, am avut bani, dar nu am avut niciodată dragoste și afecțiune. Dacă totul se va termina, dacă voi începe un nou capitol, vreau să îmi amintesc greșelile, vreau să îmi trăiesc viața așa cum trebuie, nu așa cum scrie în cărți."

Mathias Solemn nu a iubit niciodată ceva mai mult decât literatura. Obișnuia, când era mai tânăr, să își rânduiască gândurile în poeme și să i le dăruiască soției lui. „Dac-aș iubi literatura atât cât te iubesc pe tine, aș fi maestrul literelor". Dar nu tot ce îi dedica era sincer. Niciodată nu o iubise la fel de mult pe cât iubise literatura, niciodată nu îi oferise mai mult timp ei decât lecturilor. „Nu m-a făcut niciodată să o iubesc așa cum ar fi trebuit". Îl părăsise în urmă cu treizeci de ani. De atunci, rămas singur, a continuat să își dedice viața scrisului și cititului, să predea la facultate și să participe lunar la anumite colocvii de literatură.

Săptămânal prânzește alături de nepoata lui în Conacul Solemn, cel mai de preț bun care i-a rămas, cel pe care copiii lui, Felix și Amaranta, doresc să îl moștenească odată cu moartea lui și să îl vândă pentru a scăpa de grijile zilei de mâine și de necesitățile unui loc de muncă. „Nu mai am atât de mulți bani, nu știu ce le voi lăsa lui Felix și Amarantei. Îmi vor vinde conacul".

- Domn profesor, îl întrerupe un glas venit din banca a patra.

O studentă cu ochelari și păr șaten îl trezește din visare.

- Da? întreabă acesta timid, încercând să afle dacă nu cumva adormise cu ochii deschiși în timpul cursului.

- Aș dori să vă întreb... ce părere aveți despre romanul „Dezonoare"?

Profesorul o privește scurt.

- „Dezonoare” al lui Coetzee?

- Da, răspunde fata rapid.

- Ce părere am, în ce sens?

- Păi... nu o avem în bibliografie, dar aș vrea să știu cum o interpretați.

Profesorul o privește zâmbitor, mândru să zărească interes într-un amfiteatru prezent doar fizic.

- J.M. Coetzee a primit „Premiul Nobel pentru Literatură” în anul 2003. A scris multe opere bune. „Dezonoare” e un roman în care este prezentată povestea unui profesor universitar, David Lurie, care are o aventură cu una dintre studentele lui și este forțat să renunțe la catedră. De fapt, nu este forțat, dar orgoliul îl determină să nu ceară clemența colegilor, astfel că se mută cu fiica lui, Lucy. Aici intervine maestrul Coetzee care ia rolul unui „Dumnezeu păpușar”, cum ar spune Nabokov, și îl pedepsește pe profesor ca fiica lui să fie agresată de trei metișI.

- Puteți să îmi recomandați o altă carte în genul acesteia?

- O carte în genul romanului „Dezonoare”? Fără dar și poate „Casa Verde” a lui Mario Vargas Llosa, câștigător al Premiului Nobel pentru Literatură în 2010. Și, tot despre onoare, „Povestea târfelor mele triste” a lui Marquez.

Nu a mai susținut de mult o oră atât de bună. A primit fiecare întrebare cu sfială și a oferit fiecare răspuns cu o franchețe a unui debutant în tainele predării. Și-a pierdut speranța încă de acum doi ani, când pentru ultima oară trăgea nădejde că va veni o întrebare care să-i stârnească interesul și pasiunea, dar ultimul „să ne dați drumul la fără cinci” îi învederase faptul că nu va putea fi nicicând altfel. „Dacă ar fi toate zilele ca azi”.

A plecat mai grăbit ca niciodată de la facultate, s-a suit în mașină și a pornit către adresa pe care i-a dat-o Eufrosina Solemn. După treizeci și cinci de minute de hoinărit printr-un trafic intens a reușit să ajungă la destinație. A ars de nerăbdare, tot drumul, la fel ca în ziua în care a citit pentru întâia oară „Foamea” lui Knut Hamsun și a văzut cât de lizibile erau asemănările dintre povestirea scriitorului și viața lui.

Coboară din mașină și traversează cu emoție. Tocmai a ajuns la

periferia orașului. În fața lui se află o casă dărăpânată înconjurată de o curte puțin încăpătoare și mizeră. Se apropie greoi, cu teamă și emoție. „Oare voi afla prețul inteligenței?”. Face un nou pas și ajunge în fața porții. Un gard scurt, pe care l-ar fi putut sări chiar și în condițiile în care nu ar fi mâncat de două zile, cu vârfurile ascuțite, dar deloc înspăimântătoare, gard de o culoare modestă, un turcoaz decrepit, asortat cu poarta care scârțâie a pustiu, și ea de aceeași culoare, se află în fața lui. Lovește calm lemnul putred, dar poarta rămâne țeapănă. Nimeni nu pare să îl fi auzit. Lovește din nou, tot fără răspuns. Își întoarce privirea către mașina parcată la câțiva metri, apoi reprivește poarta. Se sperie. În fața lui apare o doamnă în vârstă care deschide poarta.

- Pe cine cauți? rostește femeia, cu glas docil.

- Sunt Mathias Solemn! răspunde profesorul cu emfază. Am venit pentru...

- Știu pentru ce ai venit. Din partea Eufrosinei, nu?

- Da.

- Urmează-mă...

Bătrâna îl poftește înăuntru și pornește către ușa de la intrarea casei. Mathias o privește din spate și îi remarcă părul tern și neuniform. Se sperie de aspectul cocoșat al coloanei bătrânei, dar și de mâinile negre ale acesteia. „Este o țigancă”. Merge fără să fie asistată de un baston, puțin mai rapid decât un melc. Aspectul neîngrijit al fustei ei de mătase sugerează faptul că i-a fost lăsată moștenire. Picioarele ei murdare, negre, inestetice, mai negre decât înfățișarea de abanos a mâinilor îl sperie pe Mathias. „Poate că, de fapt, e o greșeală.”

Bătrâna deschide ușa și îl poftește înăuntrul casei pe Mathias. Acesta intră pe coridor, zărește în stânga un cerdac gol, iar în dreapta o cameră încuiată.

- Înainte, rostește calm bătrâna.

Continuă să meargă și petrece cu privirea o cameră funestă. Lugubrul camerei nu constă doar în mirosul pestilențial de mortăciune, ci și în hainele aruncate de ici-colo. Gândul începe să îi tremure. În mijlocul camerei găsește o masă matusalemică, înconjurată de două scaune la fel de negre. Se așază pe scaunul mai apropiat de el.

- Așadar, rostește bătrâna în timp ce se așază la rându-i pe celălalt scaun. Mathias, este adevărat?

Mathias o privește neîndurător și grav.

- Carevasăzică nu știți de ce am venit aici.

- Sigur că știu, răspunde bătrâna. Eu știu totul.

Mathias e tot mai pătruns de un iz de elucubrație.

- Am venit aici cu un motiv limpid. Iar a mă exprima, nu văd folosul. Ați spus că sunteți informată.

- Prin casa mea, mulți străini pragul mi-au trecut. După... cum vezi, de la dânșii am învățat multe...

- Vreți să spuneți că ați învățat să vă exprimați corect? Dostoievski spunea că suntem mai inteligenți cu fiecare om pe care îl cunoaștem. Totuși, dumneavoastră nu vă puteți mândri cu darul ubicuității în fraze. Cel mult, ați reușit să păcăliți câțiva naivi.

- Mathias, băiete... ce spui tu? Oare nu știu eu că tu ești cărturar?

Mathias nu este deloc impresionat de remarca țigăncii.

- Cărturar de sunt, poate fi observat din modul în care mă exprim. Am venit aici încrezător, dar acum realizez că totul e o mascaradă.

Mathias privește în jur cei patru pereți scorojiți. Abia acum remarcă ușa pe care țiganca a închis-o după ce a intrat.

- Mathias, rostește țiganca încet. Mathias, ce vrei tu?

Mathias se ridică brusc de pe scaun și se îndreaptă către ușă.

- Vrei să pleci, Mathias? Î...

Mathias se apropie de ușă.

- ...nainte să afli dacă poți lua cu tine amintirile în viața următoare?

Intempestiv, profesorul își întoarce privirea. Se apropie de masă și se așază din nou pe scaun.

- Așadar nu ești o simplă escroacă, ci una bine informată.

- Escroacă sau nu, sunt singura care te poate ajuta. Iar prețul nu e mare...

- Nu prețul mi-e problema, răspunde Mathias pe un ton diferit. Eu vreau să aflu dacă îmi pot păstra cunoștințele în viața următoare. Asta, dacă amândoi suntem conștienți că totul e o reîncarnare.

- Firește! Totul e o reîncarnare. Iar amintirile tale pot fi păstrate. Dar, așa cum... îți vei păstra din amintiri pe cele bune, tot la fel și cu cele rele.

- Doamnă, nu am venit să îmi explicați lucruri de nimeni știute.

- Și totuși...

- Și totuși, da, vreau să îmi păstrez memoria. Fie că e nevoie de o vrajă, vreau ca în viața următoare să pot să-mi amintesc totul. Nu vreau să uit nici măcar un cuvânt. Ani în care am învățat și citit. Ani dedicați lecturii și scrisului...

- Desigur, răspunde calm țiganca. Totul e simplu.

Țiganca se ridică și scoate dintr-un sertar o sticluță transparentă cu un lichid de culoare corai.

- Acesta este prețul amintirilor în viața următoare? întreabă patetic Mathias.

- Da! răspunde țiganca plină de emfază. Da! continuă plină de patos. E atât de simplu!

„Oare e o idee bună? Ar putea fi o apă colorată. Ar putea fi otravă. Ar putea, oare, această babă, să știe ce știința nu a aflat? Ar putea țiganca asta să aibă secretul pe care omenirea nu îl va fi cunoscut vreodată?”

- Da, o vreau. O vreau acum. Cât costă?

- Doișpe milioane, răspunde bătrâna sigură.

- Douășpe, o corectează Mathias în timp ce scoate din portofel banii. Iată-i!

- Încă ceva, Mathias. De ce îți dorești să duci cu tine aceste amintiri într-o viață nouă? Ai putea fi un alt om.

Mathias o privește uluit.

- Să fiu sincer, nu m-aș fi așteptat la o întrebare atât de inteligentă din partea unei țigănci.

- Atunci răspunsul dă-l pe limba mea, răspunde batjocoritor vrăjitoarea.

Mathias îi privește chipul crăpat și tresare.

- Ei, bine. Dacă aș trăi o nouă viață, nu mi-ar fi frică neapărat să trebuiască să reînvăț totul. Nu. Nici măcar n-aș fi la fel de trist să mă împac cu gândul că nu voi mai putea ști vreodată la fel de multe, pe cât aș fi de trist dacă aș fi nevoit să-mi retrăiesc cea mai grozavă întâmplare.

- Dar te-a marcat...

- Când eram mic, continuă Mathias ignorând-o, am citit „Pe aripile vântului” de Margaret Mitchell. Nu îmi plăcea să citesc. Când mi se dădea la

școală ceva de citit, evitam pe cât puteam. Dar cartea asta m-a prins repede. Poate nu cartea în sine, ci senzualitatea care i-a fost transmisă lui Scarlett O'Hara de creatoarea ei. A început să-mi placă. Am continuat să citesc întreaga zi. Părinții nu-și puteau crede ochilor că odrasla lor citea. După câteva zile am realizat că mă rupsesem de realitate. Nu mai eram decât eu și Scarlett. Între noi doi se construise o relație ireală de emoție. Când citeam, o simțeam aproape. Când citeam, simțeam că suntem doar noi doi. Ajunsesem să vorbesc singur și să îmi imaginez că îmi e colegă de clasă. Îmi imaginam cum ne plimbam prin casă, prin parcuri, pe la școală, iar totul se derula după un scenariu care mă transforma în cel mai bun iubit pentru ea. Practic, eram împreună cu un personaj. Eram căutătorii pietrei filosofale. Când am terminat de citit primul volum, am înțeles că trebuie să citesc mai încet cel de-al doilea volum. Dar, după câteva zile, s-a terminat și acela. Am fost trist când am isprăvit lectura, dar fericit când Scarlett a rămas singură. Acum mă putea avea doar pe mine. Doar că, după câteva săptămâni de la încheiera lecturii, amintirile cu ea nu se mai năzăreau la fel de proeminente. Totul era confuz. Ajunsesem să înjumătățesc timpul petrecut cu ea. Detaliile aspectului ei fizic nu îmi mai erau la fel de clare. Nu mi-o mai puteam imagina la fel de veritabil. Atunci am fost distrus. Aprehensiunile m-au cuprins. E un sentiment abominabil să rămâi fără persoana iubită, dar și mai rău să realizezi că de fapt nu ai avut-o niciodată, pentru că eu nu am avut-o niciodată pe Scarlett. De aceea nu aș vrea să uit vreodată patima cu care am citit pentru prima oară o carte din proprie inițiativă.

- Dar... ai trecut peste, șoptește aproape fără glas țiganca.

- Da, dar a fost groaznic. După aceea, destinul fatidic mi-a adus-o pe soția mea, Scarlett. Coincidența nu a fost doar de nume, ci și de concluzie a sorții. La fel ca personajul lui Margaret Mitchell, și Scarlett cea reală m-a părăsit. Dar nu m-a părăsit nici ea dintr-o dată. M-a părăsit latent, să am ocazia să gust din fiecare zi otrăvitoare, să-mi simt fiecare sentiment trăit de pomină. Așa cum pe prima Scarlett am pierdut-o nemaiputându-mi-o aminti la fel de clar, rămânând fără abnegația cu care o petreceam zilnic, tot la fel de abstrusă a devenit și imaginea adevăratei Scarlett. Cu fiecare zi petrecută împreună am realizat cât de distante i-au fost sentimentele mele și cât de aproape i-au fost averile mele: faima și banii. În ziua în care m-a părăsit, eram deja consumat imanent. Gustasem din plin

poezia caldă a amurgului și mă arsesem pe crugul romantismului. O, nu mai vreau să fiu vreodată același naiv bonom.

Au trecut două luni de la întâlnirea dintre Mathias și vrăjitoare și trei săptămâni de când acesta a decis să bea licoarea care îi va păstra amintirile în viața următoare. Nu a reușit să facă prea multe în acest timp: aceleași cursuri cu studenți dezinteresați și aceleași discuții cu nepoata lui lipsite de o consecință pozitivă. „Nu știu ce voi face" a continuat să își repete în ultimele zile. „Simt că nu mai am mult de trăit, dar simt că încă nu mi-am încheiat toate socotelile cu viața. Trebuie să o fac pe Daniela să își vină în fire". Și-a dorit dintotdeauna ca în momentul morții lui să nu aibă griji. A decis să aștepte următorul prânz duminical alături de nepoata lui și să aibă, poate, ultima discuție cu aceasta.

- Daniela. Trebuie să înțelegi câteva lucruri.

În aceeași bluză roz pe care o poartă de fiecare dată când tatăl ei o aduce duminica să își viziteze bunicul, stă calmă, cu privirea spre ceas.

- Bunicule... nu mai sunt o fetiță. Nu îmi poți spune întruna ce să fac! Mă voi descurca eu! Doar sunt nepoata ta.

- Da, răspunde Mathias, încântat de afirmația nepoatei sale. Ești nepoata mea, dar asta nu înseamnă că eu am suferit mai puțin de-a lungul vieții. Știi foarte bine că nu mai am atât de mulți bani. Nici tatăl tău nu are. Nu vei putea să stai în spinarea lui toată viața. Trebuie să îți faci destinul tău. Trebuie să faci o facultate. E spre binele tău.

- Știu că e spre binele meu, răspunde cu o voce răgușită Daniela, dar nu vreau.

- Nu vrei. Ăsta este un motiv? Nu am să îți dau vreun exemplu din literatură, știu că nu îți place asta, dar... draga mea, vreau să mă asculți atentă. E posibil ca aceasta să fie ultima noastră discuție.

- Bunicule, spui prostii, îl întrerupe sfidător Daniela.

- Nu. Din păcate, cred că nu mai am mult. Îmi cunosc bine trupul, după atâția ani. Vreau să fiu împăcat că tu te vei descurca.

- Dar mă voi descurca, o știi foarte bine.

- O, da, rosti Mathias. Știu. Cred că bătrânețea i-a venit și minții mele de

hac. Sincer, cred că ar fi trebuit dintotdeauna să îmi amintesc că ești o Solemn! Familiei noastre îi este hărăzit să reușească. Daniela, sunt cu inima împăcată că vei fi bine, dar mi-aș fi dorit să pot vedea asta.

- Dar o vei vedea, iar spui prostii.

După ce a încheiat discuția de la masa de prânz, Mathias a pornit să facă o plimbare. A mers către parcul Cișmigiu, parc aflat la mai puțin de cinci sute de metri de conacul lui, fără să se abată de la drumul pe care îl parcurgea în mod obișnuit. „Am un sentiment diferit, urmează ceva rău". A continuat să meargă de-a lungul străzii, apoi a ajuns la trecerea de pietoni. Dar, în momentul în care acesta a isprăvit cel de-al paisprezecelea pas și a ajuns în mijlocul străzii...

Accident teribil lângă parcul Cișmigiu

Mathias Solemn a fost lovit de o mașină în intersecția din fața parcului Cișmigiu. Surse de la fața locului au relatat că o mașină care gonea cu peste 140 km/h în localitate a derapat din cauza poleiului și l-a izbit frontal. Scriitorul se află în comă, dar medicii spun că nu există șanse de scăpare.
„Este un accident cumplit. Pacientul se află în comă. Cred că nu se mai poate face nimic" a declarat pentru Jurnalul Național, șeful secției UPU a spitalului Fundeni, Vivaldi Cipraga.
Scriitorul ajuns la optzeci și șapte de ani toamna trecută ieșise să ia o gură de aer, când un autoturism l-a izbit și l-a aruncat nouăzeci de metri în lateral.
Rudele scriitorului au refuzat să dea orice fel de declarație.

7 martie 2030

Capitolul 2

- Amadeus! Amadeus! răsună o voce stridentă.

În jur e liniște. Nu se mai aude nimic. Totuși, sentimente inexplicabile plutesc. Aerul devine din ce în ce mai greu.

Deschid ochii. În fața mea e un perete galben pal. Mă simt mai odihnit ca niciodată. Sunt într-un pat mai scurt decât lungimea corpului meu. Mă ridic cât pot de repede. În stânga și în dreapta văd multe haine aruncate. Dezordine totală și... o oglindă! Mă apropii cu teamă. Un pas și... încă unul. Îmi văd chipul. Sunt... eu.

M-a strigat cineva Amadeus? Dar, eu sunt Mathias! Al cui să fie acest chip sublim? Atât de ravisant! Îmi ating fața cu mâinile. Obrajii mei sunt palpabili. Totul e veridic. Să fie oare posibil? A reușit reîncarnarea?

Se aude un zgomot. Mă întorc visceral. Cineva a bătut la ușă. Ușa s-a deschis.

- Amadeus! Întârzii la liceu!

O privesc uluit. O femeie nu foarte înaltă, cu părul scurt și cafeniu stă în fața mea. Urechile ei s-ar potrivi cu fundalul unui cântec suav. Își ține drept corpul firav, iar cu mâinile, de aceeași lungime cu a picioarelor, își îndreaptă părul. Nasul ei cârn se potrivește aparte cu ochii mici și negri.

- Mamă? șoptesc.

- Da? răspunde aceasta, confirmându-mi întrebarea și așteptându-se să îi adresez nelămurirea-mi.

- Mă grăbesc cât pot! rostesc impetuos.

Reîncarnarea a reușit! Acum îmi amintesc totul și îmi vin frânturi de vise și din această lume. Am șaisprezece ani în acest corp. Să fiu eu un Faust al realității? Dar dacă-s eu Mefistofel?!

Mă îmbrac cât de repede pot și alerg către bucătărie. Mama mi-a pregătit un bol cu lapte și cereale de grâu. Îl sorb fugitiv și pornesc către liceu.

După multă șovăială ajung pe meleagurile liceului, unde însă de această dată totul se pare diferit. Nu mai seamănă nici cu liceul meu, cel din prima viață, când eram un tânăr neinițiat și dornic de a învăța, nici cu liceul din această viață,

când, din câte îmi amintesc, veneam fără o plăcere vădită și reușeam cu greu să mă integrez.

Totul se înfiripă în imagini pe care le înțeleg pentru prima oară - mereu m-am gândit că maturizarea este un moment în care o persoană nouă îi ia locul celei de dinainte - și pe care le privesc cu înțelesuri noi: de la gardul strâmb ce nu a fost schimbat niciodată, poate din lipsă de fonduri, continuând cu aceeași poartă decrepită care se deschide doar dacă împingi zdravăn de ea, aceleași scări de marmură și până la sala de clasă în care urmează să îmi petrec următoarele ore.

În timp ce urc scările, cugetul îmi contemplă tot soiul de întrebări. Reîncarnea chiar a reușit? Oare eu sunt acest Amadeus? Din vaga memorie păstrată a ultimelor zile îmi întruchipez profilu-mi în minte: un elev mediocru, neintegrat și taciturn.

- Amadeus? mă întrerupe un glas feminin și moale.

O fată mă privește cutezător. Are părul blond și ochii albaștri, iar bretonul creț și pletele îi acoperă urechile și fruntea.

Ea este Cristina Tudor. Mâinile încep să-mi tremure. Pentru ea am purtat o dragoste neîmpărtășită în ultimii trei ani de liceu. Îmi amintesc cum, de fiecare dată când încercam să discut cu ea, replicile mele care nu trădau inteligență îi goneau ideea de a continua conversația.

- Cristina! exclam eu. Ești atât de frumoasă în dimineața asta!

Cristina mă privește mirată și roșește. Nu s-ar fi așteptat niciodată ca acel elev timid și docil din ultima bancă să găsească curajul de a îi face un compliment.

- Mulțumesc, Amadeus. Nici tu n-arăți rău azi.

- În nicio dimineață în care te văd nu arăt rău, îngaim.

După câțiva pași, intru în sala de clasă. Urmează ora de limba română.

Au trecut câteva ore de când am început să mă dezmierd cu amintirile acestei vieți, iar lucrurile devin tot mai limpide. Amadeus Corali, băiatul de la care nimeni nu se așteaptă la nimic, sunt eu. Șaptesprezece ani neîmpliniți, elev în clasa a douăspea - ultimul an de liceu - și cu șanse mici de a intra la facultate, timid și fără șansă de izbândă în dragoste, cu doi părinți care duc un trai modest,

care au fost nevoiți să își vândă vechiul apartament și să se mute cu chirie și fără să aibă un loc de muncă stabil, acesta sunt eu. Unii dintre profesori nu mă cunosc, nu pentru că aș fi absentat de la cursuri, dar pentru că niciodată nu m-am remarcat altfel decât răspunzând „prezent” atunci când eram strigat sau spunând „îmi cer scuze, doamnă, mi-am uitat caietul acasă” atunci când mi se cerea tema; corigent anul trecut la limba română și trecut din milă după ce am alergat în jurul liceului sub egida șușotelilor subtile ale colegilor, „imberbul!”.

Totuși, în pofida faptului că nimic nu poate fi mai rău, nu pot spune că privesc această nouă viață cu teamă. Dacă soarta m-a trimis aici, în această viață, înseamnă că așteaptă de la mine lucruri mărețe.

Profesorul de limba română intră în clasă. E înalt, are început de calviție și poartă aceeași cămașă albă. Își scoate un șervețel cu care șterge catedra călcată în pauză de colegi, apoi se așază pe scaunul șubred și scârțâind.

- Bună ziua, rostește tare.

Îl privesc atent, cu ochii mari. Mereu m-am gândit că una dintre calitățile mele de scriitor, dintre acelea care trădau inteligența în chip voit, era de a îmi lărgi ochii și a privi atent. Acest mod de a îmi încleșta fața îi făcea pe ceilalți să creadă că sunt interesat - de multe ori eram - și să se gândească la faptul că stau de vorbă cu un intelectual. „Inteligența se vede în privire” spunea Tolstoi.

- Bun, astăzi îi voi asculta pe cei fără note, răsună ca o imprecație glasul profesorului.

Știu că sunt printre cei vizați, dar de această dată aștept cu bucurie să-mi fie strigat numele.

- Corali! strigă tușind. Ia să auzim, Amadeus, ce ai pregătit pentru azi.

Mă ridic. Îl privesc zâmbind.

- Despre ce vreți să vorbesc?

- Hmm... despre romanul scriitorului... - își aruncă privirea într-o notiță de pe catedră - Mathias Solemn.

Un fior mă cuprinde. „Romanul scriitorului Mathias Solemn?!”.

- Romanul care l-a scris...

- Pe care, îl corectez eu.

Profesorul mă privește încruntat.

- Ascultă, tinere. Dacă ai de gând să faci pe d-d-deșt...

- Îmi cer scuze, formulez scurt. Instinctul.

- Despre romanul publicat la patruzeci de ani. Bănuiesc că știi care e.

Zâmbesc larg și îmi mut privirea către colegi.

- Din păcate, nu.

Profesorul scoate capacul stiloului și caută să îmi acorde nota cuvenită.

- Mathias Solemn nu a publicat niciun roman la patruzeci de ani, îl trezesc eu. Poate vă referiți la cel pe care l-a publicat la treizeci și nouă, „Amorul dezlănțuit”.

Profesorul este stupefiat.

- Ei bine, un roman care a primit „Premiul European pentru Literatură” nu știu dacă are nevoie de comentariile mele.

- Vorbește despre roman, Corali. Scutește-mă de observațiile tale.

- Vreți să vi-l povestesc? întreb cu emfază.

- Nu. Vorbește despre tema iubirii.

Tac.

- Asta e tot ce știi? întreabă ironic.

- Da, răspund eu persiflator. Doar atât.

- Stai jos, îmi spune zâmbind.

- Puteți să îmi dați patru, continui eu fără să mă așez, dar nu am spus nimic greșit.

- Tocmai, nu ai spus nimic, continuă profesorul.

- Nu am spus nimic pentru că nu era nimic de spus. În „Amorul dezlănțuit”, domnule profesor, nu e prezentă tema iubirii. Probabil aș fi spus același lucru dacă aș fi citit doar titlul. Dacă m-ați fi întrebat despre temele romanului, aș fi putut vorbi despre tema irealității, despre autodegradare. Sau, dacă m-ați fi întrebat despre stil, aș fi putut spune de realismul magic. Dar iubirea n-are treabă cu acest roman.

Clasa tremură. Toți râd. Câteva colege îmi aruncă priviri prielnice și salutare pentru continuarea monologului.

- Totuși, continui, dacă într-adevăr merit patru, nu obiectez.

Profesorul este din ce în ce mai nervos.

- Te crezi deștept? Află că mi-am dat doctoratul în scrierile lui Mathias

Solemn.

- În cazul acesta, iată, sunteți dovada vie că scriitorii nu sunt niciodată interpretați corect.

Colegii continuă să râdă.

- În orice caz, continui, oricât de bună ar fi fost lucrarea dumneavoastră, dacă ați vorbit despre iubirea din „Amorul dezlănțuit” și nu ați înțeles accentul zeflemitor din titlu, atunci, cu regret vă spun, nu l-ați înțeles deloc pe Mathias Solemn. Nu e un scriitor ușor, totuși.

Până la finalul orei nu mi-am mai intricat privirea cu cea a profesorului. A continuat să predea despre Mathias Solemn în ideile lui eronate, fără ca eu să notez ceva din ce a elucubrat. M-a mai trezit doar data fixării tezei și invitația la olimpiada de limba și literatura română pe care a adresat-o întregii clase.

În timp ce contemplam la posibilitatea de a participa la olimpiadă, gându-mi nu s-a putut abține de la un calcul simplu. Profesorul are în jur de șaizeci de ani, iar din momentul în care Mathias Solemn a murit au trecut șaisprezece ani. Așadar, el și-a dat doctoratul în lucrările scriitorului Mathias Solemn când, cel mai probabil, subsemnatul avea aproximativ șaptezeci de ani. Este posibil să-i fi fost chiar profesor la Facultatea de Litere, dar cu siguranță nu i-am predat aceste elucubrații. Asta sau în șaișpe ani modul în care lucrările îmi sunt interpretate s-a modificat radical. Dar de aceea n-ajunge oricine profesor universitar.

Mă ridic din bancă și mă apropii de catedră.

- Aș vrea să particip la olimpiadă, rostesc șoptit.

Mă privește crud și grav.

- Eu nu voi opri pe nimeni din a participa, dar țin să îți reamintesc comportamentul de astăzi și modul în care ai trecut clasa în anii trecuți. Dacă ai impresia că te-ai deșteptat peste noapte e treaba ta.

- Vă mulțumesc, îi zic. Vom vedea acolo dacă s-a schimbat ceva.

Ajuns acasă, grijile și problemele erau aceleași. Părinții mei nu mai aveau cu ce să cumpere mâncare sau să plătească chiria. Tata tocmai fusese

concediat, iar mama era casnică de când m-a născut pe mine.

Am intrat în cameră, am strâns câteva lucruri și am căutat laptopul. Îl amanetaseră săptămâna trecută. Orice șansă de a mai asculta o simfonie de Mozart sau de a contempla un tablou de Dürer era sfârșită. Odată cu această samavolnicie, îmi zburdau prin minte frânturi din tablourile lui Van Gogh, Velasquez sau Vermeer. Mi le imaginam, dar fără să le văd nu le puteam muta nicio idee în stânga sau în dreapta imanentului meu.

Mi-am scos batista impregnată cu lavandă, singurul bun pe care îl mai puteam uzita după bunul plac, și am căutat câteva foi. Am găsit sub pat un stilou Mont Blanc, puțin prăfuit, - cred, cel mai scump obiect din întregul apartament - și i-am schimbat rezerva de cerneală. Am început să scriu. După câteva ore, terminasem patru nuvele.

Mi-am pus pe mine un hanorac pentru a suporta mai ușor frigul de afară - era mijlocul lui Decembrie - și am pornit către o editură pe care mi-o aminteam din viața recentă, o editură aflată în centrul Bucureștiului.

- Bună ziua, mă prezint în fața editorului.

- Servus, răspunde acesta.

Vreau să îl corectez și să îi reamintesc că în limba latină cuvântul „servus” este reprezentantul cuvântului „sclav” din limba română, dar realizez că această observație îmi va periclita șansele de a obține tipărirea.

- Mă numesc Amadeus Corali. Am venit să vă arăt câteva pagini scrise de mine.

Îi înmânez foile. Mă poftește afară.

După câteva minute mă cheamă înăuntru.

- Tu ai scris asta? întreabă puțin mirat, puțin apăsat.

- Da, răspund frenetic. Acum cât... câteva luni, mă corectez repede.

Continuă să mă privească îndoielnic.

- Semeni prea tare la stil cu Mathias Solemn.

Încercasem cu tot dinadinsul să scriu mai simplu decât în general.

- I-am citit toate operele, răspund salutar.

- Serios? întreabă puțin încrezător. Ai citit și „Fost-a fost”?

- Este romanul meu preferat! zic năvalnic. L-a publicat la douăzeci și

patru de ani, a fost al doilea roman pe care l-a publicat. Ultimul înainte să absolve facultatea. Este incredibilă povestea. Modul în care transpune ideile, modul în care schimbă persoanele la care redactează și...

- Ești o adevărată enciclopedie despre Solemn! răspunde impetuos. Totuși, am ceva rețineri. Îți dau răspunsul în câteva zile. Scrie-mi numărul tău pe o foaie.

Îl privesc puțin abscons.

- Nu am telefon.

- Vorbești serios?

- Dar am să vin personal să aflu răspunsul, săptămâna viitoare.

- Nu ai nici fix? întreabă nedumerit.

- Ba da.

- Scrie-l pe ăla.

Îl notez pe foaie.

- E ceva la tine care îmi inspiră încredere, vreau să te ajut. Dar stilul pare prea bun pentru cineva atât de tânăr. Zici că sunt opere ale lui Solemn, nepublicate, din vârsta adolescenței. Sper doar că nu le-ai plagiat.

Cuvintele lui m-au purtat cu gândul la primele mele încercări de a publica la o editură câteva poezii - din prima viață - și despre cât de multă emoție îmi transmiteau observațiile frumoase ale editorilor. Acum, însă, parcă nu retrăiam cu aceeași intensitate. Totul era frumos, dar nu era la fel de patetic.

După câteva zile am primit un telefon:

- Alo?

- Alo! Salut, Amadeus?

- Da, am răspuns eu încercând să descifrez cui aparținea vocea.

- M-am uitat peste nuvelele tale. Sunt bune. Nu știu dacă le-ai luat sau nu de undeva, dar clar nu au fost publicate înainte. Îmi plac și plac. Te aștept, când poți, la editură ca să discutăm despre contract.

Era editorul. Nu am pierdut nicio secundă și am pornit numaidecât spre editură. Am alergat și am ajuns în mai puțin de zece minute.

Intru în clădire. La recepție mă întâmpină o fată.

- Cu ce vă pot ajuta? mă întreabă cu un accent franțuzesc.

- Sunt Amadeus Corali, am venit la...

- Da, știu. Domnul editor mi-a spus. Intrați.

Mă uit la ea calm. M-a ajutat că m-a întrerupt, nu aș fi știut să îi spun numele editorului, iar o exprimare de genul „domnul editor” ar fi sunat indezirabil. De asemenea, faptul că nu m-a tutuit îmi dă încredere. Pare tânără. Are maximum douăzeci și cinci de ani. Probabil așa i se cere, să vorbească respectuos cu toți, indiferent de vârstă. Totuși, exprimarea ei mi-a ucis orice gând în care eu și ochii ei verzi ne privim în timp ce ne aflăm pe o bancă în oricare parc din apropiere.

Mă apropii de sala editorului. Ușa e înaltă și verde. La nivelul capului meu este o tăbliță pe care scrie „Jonathan Argus - Redactor-Șef - Editura Adolescentul”. Intru.

- Salut, mă întâmpină cu glas puternic înainte să apuc să închid ușa.

- Bună ziua, îl salut.

Acum îl pot privi mai atent. Ochii mici și fruntea înaltă și bogată în riduri trădează vârsta de cincizeci de ani. Nu mai este îmbrăcat în același tricou alb, acum poartă unul gri. Sala pare mai mică. Pe unul dintre pereți este un tablou de Picasso.

- E original! exclamă el văzând că privesc tabloul.

Nu îl cred. Dacă avea „Sylvette” în original nu ar mai fi fost editor. De altfel, în afara tabloului, camera nu se remarcă prin nimic. Patru pereți scorojiți și murdari, tavanul păstrează memoriile unei inundații mai vechi, iar într-unul din colțuri e igrasie.

Nu poate fi un editor prea bun. Ori e nespus de modest, ori nu e nimic de capul lui, altfel nu ar trăi în paragină. Are un pat și un dulap cu haine neînchis. Nici urmă de cărți, în afară de două romane ale lui Patrick Modiano înșirate pe birou.

- „În cafeneaua tinereții pierdute”! exlclam eu. Una dintre preferetele mele.

- Da, e bun romanul. Modiano a luat Nobelul în...

- 2014, răspund grăbit.

Zâmbește.

- Amadeus, ți-am citit creațiile. Ai putea scoate bani frumoși. Sau ai fi putut. Nu prea se mai citește așa ceva.

Îl privesc nedumerit.

- Acum patruzeci de ani ar fi prins, dar acum... nu știu! Literatura e o loterie în care câștigă doar talentul.

Lapsus. Nu îmi amintesc al cui e citatul. Nu îi răspund, motiv pentru care zâmbește crezând că am impresia că îi aparțin lui cuvintele.

- Îmi place stilul tău. Dar, e cam puțin pentru o carte. Ai mai scris?

Am scris alte două nuvele în urmă cu două seri, dar nu le am la mine.

- Nu e nimic dacă nu ai mai scris, rostește tot el.

Glasul lui e din ce în ce mai exuberant. Are impresia că a găsit un peștișor de aur prin nuvelele mele. Nu mă deranjează, dar în mod straniu nici nu mă încântă.

- Cele patru nuvele au șaptezeci și două de pagini. Le-am corectat și...

Deschide un sertar de sub birou și scoate o carte.

- Iată! Aceasta este prima ta carte!

Are în mână o carte cu coperte albe. Pe coperta unu nu este niciun desen. Stă scris doar: „Nuvele neomoderniste de Amadeus Corali” și numele editurii, „Adolescentul”. Pe coperta patru apare comentariul nuvelelor și recenzia lui:

„ Cum ar fi dacă ne-am putea întoarce în timp? Să îl reavem pe Mathias Solemn printre noi? Amadeus Corali este tânărul care revoluționează literatura, imitând indimenticabil stilul fostului câștigător al Premiului Nobel pentru Literatură.

<<Fiecare nuvelă luată în parte nu înseamnă prea mult, dar împreună spun o poveste cum rar ați mai citit. - *Jonathan Argus*>> ”

Am luat cartea acasă și le-am arătat-o cu nerăbdare părinților. Au fost încântați. Jonathan Argus mi-a dat 500 de lei și am semnat un contract prin care urma să primesc 9 % din profit. Cartea urma să poarte în librării prețul de opt lei.

La câteva zile după primirea cărții, i-am arătat exemplarul și profesorului meu de română. Acesta, în pofida neînțelegerilor anterioare, a citit nuvelele pe nerăsuflate în mai puțin de treizeci de minute.

- Sunt foarte bune!

Eram de-a dreptul încântat.

Veștile bune au continuat să curgă, astfel că la doar două zile după participarea la olimpiada de română, profesorul m-a anunțat că m-am calificat.

- Ai obținut punctajul maxim la faza pe școală! Nu mi-am imaginat niciodată talentul care se ascunde în spatele unui elev nepăsător sau obraznic.

Totul mergea din ce în ce mai bine. Aveam o carte tipărită, mă calificasem la olimpiadă, mă înțelegeam bine cu profesorul de română și grijile păreau pierdute.

Problemele au apărut, însă, când într-o după-amiază tatăl meu a intrat în camera mea și mi-a spus următoarele:

- Nu mai avem bani să plătim chiria.

Am rămas înmărmurit. Preț de câteva secunde am încercat să îi evit privirea, apoi i-am spus în cuvinte puține:

- Înțeleg. Nu există nicio soluție?

- Putem doar să ne mutăm cu bunica ta.

Mama tatălui meu locuia la periferia orașului. Tata nu păstrase legăturile cu ea de la moartea bunicului.

- Crezi că va vrea? am întrebat.

- E ultima noastră speranță.

Bunica ne-a acceptat în casa ei fără prea multe obiecții. Doar tatălui meu i-a reproșat câte ceva pe ici-colo, „puteai să dai și tu un semn de viață în toți acești ani”.

În câteva zile ne-am mutat toate lucrurile. Apartamentul bunicii era mult mai spațios. Spre deosebire de cel în care am stat cu chirie, acesta avea patru camere, cu două mai mult. Eu am primit fosta cameră de lucru a bunicului meu. O cameră încăpătoare, cu un pat mult mai destoinic decât cel în care mi-am schingiut spatele în ultimii șaisprezece ani. Avea un birou din lemn de stejar, mare și trei rafturi pline ochi de cărți. De la Sully Prudohmme la Andre Gide nu lipseau operele vreunui scriitor care luase Premiul Nobel pentru Literatură. Așadar, împărtășeam pasiunea bunicului pentru literatură. Mai mult sau mai puțin, pentru că și în viața trecută împărtășisem pasiunea bunicului pentru citit.

- Poți răsfoi cu încredere toate cărțile, mi-a încredințat bunica. În raftul

din stânga sunt cărți polițiste. Le citeam când eram de vârsta ta. Sub birou ai și o mașină de scris. Știu că nu mai e la modă, dar încă merge și te poți juca cu ea.

Nu mai folosisem o mașină de scris dinainte să termin facultatea în viața precedentă. Țin minte că atunci găsisem una într-un depozit de la căminul în care stăteam și nu mi-am putut stăvili pofta de a o încerca.

- Mai e și un pick-up, rosti arătând spre un colț al camerei. Sunt șase discuri, toate merg perfect.

De fapt, mergeau doar două: „Simfonia 40" a lui Mozart și „Anotimpurile" lui Vivaldi.

Am petrecut toată seara sub auspiciile acordurilor lui Mozart, întins în pat și recitind „Potopul" lui Sienckiewicz. Muzica era armonioasă și îmbătătoare, iar volumul suficient de ridicat încât să-l aud. Mi-am amintit de autobiografia lui Marquez, „A trăi pentru a povesti" și despre cum el spunea că a reușit să scrie sub egida muzicii doar spre sfârșitul vieții și numai sub notele lui Mozart. A urmat o noapte albă. Mai erau două ore până urma să plec spre liceu, astfel că am hotărât că nu mai are rost să mă culc pentru a nu mă trezi mai obosit. Nu m-am mai simțit de mult așa de bine.

- Amadeus! mă trezește un glas puternic.

E diriginta mea, profesoară de biologie. Am ațipit în timpul orei.

- Îmi cer scuze, căutam o foaie, mă scuz sec.

Colegii râd, dar chicotele lor nu mă tracanează.

- Pssst! mă caută glasul unei colege.

- Bună, Cristina, o salut eu.

Deseori colegii mei își schimbă locurile. Eu mă găsesc ca de fiecare dată în ultima bancă, pe rândul de lângă geam, pe locul din stânga. Cristina stă pe scaunul din fața mea.

- Ai treabă diseară? mă întreabă în șoaptă cu glasul ei senzual.

Cântăresc timp de câteva secunde dacă întrebarea ei poate isca o propunere pentru o eventuală plimbare sau vrea să îmi aducă la cunoștință vreun eveniment.

- Nu, răspund calm. De ce?

- La șapte e o întâlnire în Sala de Festivități. Vor veni artiști

contemporani să discute de literatură. Cred că te-ar interesa.

- Firește, îi răspund extaziat. Mulțumesc!

Ajung la Sala de Festivități cu zece minute înainte să înceapă evenimentul. Nu ai loc să arunci un pai. Mă înghesui și mă împing. Găsesc un loc.

- E ocupat! răsună strident glasul ascuțit al unei fete care stă alături.

Înaintez. Sunt puțin dezorientat. Sper că nu va trebui să stau în picioare...

- Hei! mă ademenește un glas.

O fată mă privește blajină. Stă pe un scaun de pe rândul al doilea. Lângă ea este un loc liber.

- Nu găsești loc? mă întreabă.

Hmmm... nu are cel mai bun spirit de observație din lume.

- Nu, îi răspund puțin lezat.

- Poți sta aici. E liber.

Mă așez. După cinci secunde realizez că am uitat să îi mulțumesc.

- Ești drăguță, îi spun cu voce tremurândă. Nu mai erau locuri libere.

Zâmbește. Mă gândesc la toate femeile pe care le-am cunoscut, dar niciuna nu seamănă cu ea.

- Cum te cheamă? o întreb încercând să păstrez conversația vie.

- Renate.

Renate. Frumos nume.

- Eu sunt Amadeus, adaug numaidecât. Ce clasă ești?

Nu pare deranjată de încercările-mi de a continua discuția.

- A unșpea G.

- Eu sunt a douășpea. A douășpea C.

- Știu, răspunde zâmbind. Te-am văzut pe hol.

Așadar îmi remarcase prezența, iar acum îmi oferise un loc. Dacă nu îl oprise pentru nimeni, de ce nu îl oferise altcuiva? Erau multe persoane care voiau să se așeze. Așteptase un băiat, probabil. Poate chiar pe mine.

- Sunt patru artiști buni, spune văzându-mă căzut pe gânduri.

- Îi cunoști? întreb puțin dumerit.

- Nu. Am citit pe internet despre ei. Trebuie să apară din clipă în clipă.

Aș vrea să mai spun ceva, dar circumstanțele care ne-au adus împreună

sunt prea stranii.

- Îți place să citești, nu? mă întreabă.

Nu știu ce să răspund. Dacă și ea e pasionată de literatură, un răspuns afirmativ ar da-o gata, dar dacă nu e, mi-aș sfărâma orice speranță.

- Mie îmi place mult Mathias Solemn, continuă.

Sunt stupefiat. E cumva o glumă? Universul îmi joacă o festă? Să fie aceasta o coincidență stranie?

- Îmi place să citesc, îi răspund pe un ton judicios. Mathias Solemn e scriitorul meu preferat. Am citit tot ce a scris.

- Serios? răspunde neîncrezătoare. Ai citit „Iubire vesperală?"

Roman în care personajul principal este o tânără numită Renate Dupre.

- Renate! Aveți același nume, chicotesc. Normal că îți place.

Îmi zâmbește larg. Ne privim în ochi. Are ochii căprui, la fel ca mine. E roșcată, dar e tunsă scurt. Nu mă pot concentra la trăsăturile ei, privirea îmi fuge către buze. Îi sunt groase și apetisante. E machiată bine. A folosit un ruj de un roșu vajnic. Când vom pleca o voi conduce spre casă. Dacă am noroc, poate chiar o voi săruta.

Pe la șapte și zece intră în sală cei patru artiști. Niciunul nu are mai mult de douăzeci și cinci de ani, sunt probabil studenți. Unul dintre ei poartă colanți și cravată. Fură majoritatea privirilor. Două fete din spatele meu râd de el. Un altul are părul lung până la șold. Al treilea este chel, dar poartă un fular roz. Ultimul este tuns doar pe jumătate din cap și are o cicatrice mare lângă ureche. Dacă i-ai vedea în alte circumstanțe, ai spune că sunt de la circ. Nici așa nu îți poți muta gândurile către o altă idee.

- Salutări, salutări, rostește unul dintre ei.

Glasul lui este cam înfumurat. Este privit dezaprobator.

- De la început vă spunem că nu avem de ce să ne prezentăm. Știm că oricum ne veți uita numele.

Nu e chiar cea mai bună replică, mai ales că este acompaniată de un ambalaj de sendviș proaspăt deschis de un băiat din rândul patru.

- Literatura e tot ce ne putem imagina! rostește băiatul chel.

- E mai mult de atât! intrigă prin glas colegul purtător de cravată.

Renate se apropie de gâtul meu.

- Mi se pare penibil.

- Și mie, îi răspund râzând.

Se freamătă puțin pe scaun, apoi mă prinde de mână.

- Ce ai zice dacă am pleca? Putem merge undeva să vorbim.

Aprob cu celeritate. Ne ridicăm și părăsim sala tip-til.

- ... așa sunt tinerii din ziua de azi! răsună glasul unuia dintre artiști.

Ieșim din sală. După câțiva pași părăsim și liceul. O urmez îndeaproape pe Renate. Cotim la stânga, apoi intrăm pe o străduță lăturalnică. E întuneric. Un lampadar suspendat la doi metri ne oferă o plimbare în semiîntuneric.

- Amadeus, mă strigă Renate. Eu te-am urmărit pe tine.

O privesc calm, fără să trădez vreo idee. Se oprește și se întoarce spre mine.

- Crezi că e o coincidență că ne-am întâlnit azi?

- Nu, îi răspund cu glas sigur.

- Crezi în dragoste la prima vedere? mă întreabă trecându-și mâinile prin părul meu.

Zâmbesc larg și îmi întorc privirea.

- Amadeus? rostește șăgalnică.

- Cred! exuberez.

Îmi strânge părul cu putere, apoi își coboară mâinile înspre gâtul meu fără să pregete. Mă sărută.

- Cred că îmi ești dator cu tot ce nu rostești, îmi spune pe un ton dojenitor.

- Dar nu îți sunt dator și cu ce nu gândesc.

- La ce te gândești?

- Nu mă gândesc la nimic.

Totul este indimenticabil. Fiecare clipă, fiecare gest. Cum se poate ca totul să decurgă atât de bine?

- Ai citit „Iubire vesperală”? mă întreabă cu glas dulce.

- Da. Semeni foarte mult cu Renate.

Mă simt ciudat. Oare eu acum sunt Amadeus? Dacă sunt Mathias? Dacă ea tocmai a sărutat un bătrân de optzeci și șapte de ani? Sau de o sută trei. Cum se poate tot acest bâlci? Reîncarnarea, viața liniștită și acum Renate. Pasionată de

Mathias Solemn și îndrăgostită de mine. Cum e totul posibil?

Admir privirea ei leonină. E întruparea perfectă a personajului din romanul meu. E exact cum mi-aș închipui-o pe Renate Dupre. Să fie această lume un cadou pentru întreaga trudă depusă în viața trecută?

- S-a întâmplat ceva? mă întreabă cu un ton cumva pieziș.

- Nu, doar că... nu îmi vine să cred că te-am întâlnit. Mă refer, pe cineva ca tine. Nu m-am gândit niciodată că o persoană pe care mi-am imaginat-o și mi-am rânduit-o poate fi reală. Sunt uluit.

Îmi zâmbește larg. Mă strânge la piept.

- Amadeus, doi oameni care sunt făcuți să fie împreună se găsesc.

- De unde știi că suntem pecetluiți unul altuia?

„Pecetluit”. Nu am folosit cel mai bun cuvânt.

- Păi... pur și simplu cred.

- Dar, spune-mi...

Îmi vin în minte versurile: „spune-mi, dintre câți avură norocul să te aibă așa, câți au murit și câți blesteamă a nu te fi putut uita?”. Totuși, nu ar fi potrivit să le recit.

- Ce să îți spun? mă întreabă dezorientată.

- De ce nu ai invitat pe altcineva pe scaun?

- Pentru că te așteptam pe tine.

- De unde știai că voi veni? Cum de tocmai pe mine?

- Oh, Amadeus. Pui prea multe întrebări.

Seara a continuat în același stil romantic, fără să reușesc să aflu cum de mă aștepta tocmai pe mine sau să dibuiesc intențiile ei.

Când am ajuns acasă, m-am întins în pat și am pornit discul cu Vivaldi. Am dormitat și am contemplat la realitatea atât de abstrusă.
Luate separat, toate întâmplările ar părea doar coincidențe sumbre. Împreună formează o realitate fantasmagorică.

Capitolul 3

În săptămânile următoare cursul domol al vieții mele s-a schimbat radical. M-am calificat la olimpiada de română la faza pe municipiu și am fost decorat cu laudele profesorului meu. Restul, însă, a decurs funest.
Pe Renate nu am revăzut-o din acea seară. Din momentul în care am condus-o acasă și i-am sărutat pentru ultima oară buzele reci, orice urmă a ei s-a risipit. Nu am găsit-o nici la liceu, în sala ei de clasă, nici în altă parte. Colegele ei mi-au mărturisit că nu cunoșteau nicio Renate, că nu au o asemenea colegă și că cel mai probabil se afla la o altă clasă. Am căutat mai apoi în registrul elevilor, alături de diriginta mea, după lungi insistențe, dar nici acolo nu figura vreo Renate la clasa a unsprezecea. Am încercat și la celelalte clase, crezând că am înțeles greșit, dar același rezultat nefavorabil.

Dar mai bizar mi s-a părut amintirea gândului că și Renate din romanul meu dispare la fel de subit și fără vreo urmă palpabilă. Eroului din roman nu îi rămâne decât să plece în căutarea ei, dar aceasta apare numai din proprie voință și doar la sfârșitul cărții.

Greu m-am împăcat cu gândul că am pierdut-o pe cea mai frumoasă persoană pe care am întâlnit-o vreodată, dar și mai greu am găzduit cugetul care mi-a biciuit forul intrinsec: dacă am înnebunit?!

Am luat un creion - stiloul Mont Blanc s-a pierdut când m-am mutat - și câteva foi și am început să îmi rânduiesc cele mai alpestre gânduri. Am scris despre trăirile mele, despre angoasele din noua viață și despre strania întâmplare cu Renate. După câteva zile am realizat că am schițat începutul unui roman foarte

bun. Spre deosebire de „Iubire vesperală”, aici urma ca personajul principal să o găsească năpristan pe Renate.

Romanul a fost gata în doar trei săptămâni, iar redactorul-șef l-a primit cu mare fast:

- E cel mai bun roman care s-a scris în ultimii cincisprezece ani!

În doar câteva ore romanul se vânduse în peste cincizeci de exemplare, iar la sfârșitul săptămânii, tirajul era epuizat. La liceu am primit foarte multe replici pozitive și mai mulți colegi m-au felicitat. Totul a culminat cu calificarea la olimpiada națională de limba și literatura română.

Totuși, în ciuda acestor aspecte pozitive, nu reușeam să o găsesc pe Renate. Scrisesem romanul cu siguranța că o voi reîntâlni odată cu isprăvirea acestuia. Ea, însă, nu își făcea apariția. Gândul că totul a fost o fantasmă mi-a ucis mult din entuziasm, motiv pentru care am început să realizez multe lucruri stranii. Mi se întâmpla adesea să am impresia că port conversații cu anumiți colegi despre care, mai apoi, aflam că nu existau sau să particip la colocvii care, de fapt, nu avuseseră loc. Am apelat chiar și la psihologul liceului, dar de fiecare dată când îl vizitam din nou părea să fi uitat întâlnirea precedentă. Totul era din ce în ce mai neobișnuit. Mi se părea că sunt bolnav, dar nu înțelegeam nici boala, nici motivele.

Stau în camera mea. Zac în pat. „Primăvara” domină fundalul. Aș putea sta astfel tolănit veacuri întregi. M-aș cufunda fără regrete într-o letargie milenară și aș visa-o solemn pe Renate. Cât de mult îmi lipsește.

- Țrrrr! se aude telefonul fix.

Mă ridic din pat și alerg spre întrerupător. Aud vocea cunoscută a redactorului-șef.

- Amadeus?

- Da, răspund cu ardoare.

- Ești în mare pericol!

Cuvintele mă cutremură. Simt cum sângele îmi zvâcnește în afara venelor.

- Romanul tău. A fost acuzat de plagiat. Vor să te aresteze. Vor veni după tine. Pleacă. Fugi. Oriunde, cât de repede poți.

Mă prăbușesc pe podea. Lacrimile încep să îmi curgă fără încetare. Sunt distrus. Totul e o distopie. Nu mai am nimic.

Mă ridic și îmi adun în grabă toate hainele într-un rucsac mare. Adaug acolo multe foi cu însemnări, dar și coli goale. Pun și discurile cu Mozart și Vivaldi. Îmi trag sufletul. Umplu rucsacul cu cărți până la refuz. Îl pun în spate. Realizez că nu voi avea o pernă sau cearceafuri. Deșert totul. Adaug un cearceaf și o pernă, dar vreo șase cărți rămân pe afară. Plec fără să închid ușa. Îmi vâr prin buzunare toate creioanele și pixurile pe care le găsesc, dar și o ascuțitoare. Ar trebui oare să las un mesaj părinților? Dar va veni poliția și vor înțelege de ce am fugit. Totuși, dacă nu las un mesaj, poate poliția va crede că ei m-au ascuns. Mai bine scriu:

„Dragi părinți,

M-am dus în vizită la un prieten. Nu îmi purtați de grijă, voi fi bine. Am să vă scriu.”

Las foaia pe birou și pășesc grăbit.

Ies din bloc. Dar nu știu încotro să o apuc. Nu pot sta pe loc, voi gândi în timp ce merg. Am doar cinci sute de lei, îmi vor ajunge pentru câteva nopți, nimic mai mult.

Mă gândesc la ultima masă. De ce oare nu am mâncat mai mult? Nu am ce să fac acum. Cum voi ajunge la gară? Deși abia m-am odihnit, mă simt sleit de puteri. Alerg către un tramvai. E tramvaiul potrivit care mă va duce la Gara de Nord în mai puțin de douăzeci de minute. Doar un controlor ar mai lipsi, să vadă că nu am bilet. O amendă e ultimul lucru care îmi lipsește!

Lentoarea tramvaiului mă scoate din minți. Număr stațiile și pândesc controlorii. Mă uit din nou la rucsac să nu îl pierd. Stațiile trec mai greu ca niciodată. O doamnă în vârstă cu o sacoșă mare se așază lângă mine.

- Hmm... grea viața asta! rostește cu încredere.

Încuviințez.

- Nu ești de prin zonă, nu? spune, încercând să afle încotro merg.

Nu am cheful necesar pentru acest dialog. Mă ridic și mă mut pe scaunul din spate. Se uită la mine cu o privire iscoditoare. Nu mă interesează câtuși de puțin.

Tramvaiul a ajuns. Mă apropii de ușă. Simt nevoia să mă holbez la bătrânica aceea după tracasarea pricinuită. E treaba ei de unde sunt sau încotro

mă îndrept? Merg la ușa din fața ei și mă strâmb sfidător. Are o grimasă și își mijește ochii nervoasă. Mă fac că nu îi dau atenție și cobor. De aici, încotro? Traversez și intru în gară. Peronul e larg și lung. Trebuie să găsesc casa de bilete și să caut trenul care pornește cel mai curând.

Ajung în fața casei de bilete și mă uit către casieriță.

- Cu ce vă pot ajuta? mă întreabă mecanic.

- Vreau un bilet. Ce tren pleacă cel mai repede? întreb grăbit.

- În ce direcție? răspunde mirată.

- În oricare direcție. Cel mai rapid tren.

Mă privește contrariată. Simte că ceva nu este în regulă, dar ezită să își înceteze monologul pentru care este plătită.

- Către Cluj sau către Constanța.

- Cluj! strig.

Nu știu de ce am strigat asta. De la Constanța aș fi avut mai multe oportunități, inclusiv cea a plecării pe mare. Am visat dintotdeauna să cutreier lumea cu vaporul, iar o fugă pe mare ar fi fost o aventură pe cinste.

- Douăzeci și cinci de lei.

Îi înmânez o hârtie de o sută de lei. Îmi dă restul și îl mototolesc în drum spre buzunar.

- Poftim biletul, îmi zice întinzându-mi-l. Peronul șase. Va pleca în douăzeci și cinci de minute.

- Mulțumesc!

Plec instinctiv în căutarea peronului. Nu am mai mers niciodată cu trenul, afară de cărțile în care am trăit aceste călătorii alături de personaje. Realizez că și în „Iubire vesperală” este o călătorie cu trenul, când personajul principal pleacă în căutarea Renatei.

Ajung la peronul șase și mă sui în tren. Caut compartimentul inscripționat pe bilet, douăzeci și doi. Îl găsesc și intru. Înăuntru se află un domn, pe banca din stânga. Mă așez liniștit în dreapta. Stau drept, îmi întind rucsacul pe banchetă, lângă mine, și privesc prin geam.

- Ești bucureștean? mă întreabă omul din fața mea.

Îl privesc scurt. La rândul lui mă scrutează cu privirea. E îmbrăcat cu un tricou alb și poartă o vestă gri. Poartă o căciulă și ochelari cu ramă neagră și

groasă. E robust, dar nu îmi pot face o idee asupra înălțimii lui.

- Da, îi răspund.

- Se vede după accent.

Am rostit doar un cuvânt, nu ar fi putut să îmi afle accentul. Vrea doar să întrețină conversația. Mă întreb dacă îi pot spune adevărul. Simt că aș vrea să mă descarc. Aș vrea să îi spun tot, despre Renate, despre acuzația de plagiere și despre cum fug de poliție. De fapt, nici nu știu dacă fug de poliție. Dacă redactorul m-a mințit? Dacă a fost doar o glumă? Poate ar trebui să mă întorc.

- Mergi până la Cluj?

Abia acum realizez că trenul va avea și opriri.

- Da.

- Hmm... nu ești prea vorbăreț, nu-i așa? Dar nici nu m-am prezentat. Eu sunt Cezar.

- Amadeus, îi răspund.

- Încântat.

- De asemenea.

Nu am dorința de a continua această conversație. Oare chiar nu observă acest fapt? Nu vede că vreau doar să fiu lăsat în pace și să mă rătăcesc printre gândurile mele?

- La cine te duci? mă întreabă neobișnuit de curios.

Devine tot mai anormal. La fel ca în romanul meu, personajul principal este disturbat de un călător cu chef de vorbă și nu își poate limpezi gândurile. Cum e posibil să trăiesc acest subiect?

- Merg să vizitez, răspund fără să îl învrednicesc cu o privire.

- Vei sta la hotel? mă întreabă în același stil.

Personajul din romanul meu era director de hotel. Acest lucru este imposibil.

- Da, dar nu am găsit încă unul. Voi vedea acolo.

Îl privesc atent. Aștept fiecare gest. Nu se poate să îmi spună pur și simplu că e directorul unui hotel. Așa ceva e imposibil. E ireal.

- Aș putea să te găzduiesc eu.

- Cum așa? răspund fără să respir.

- Tocmai am absolvit facultatea și am primit un post de director la un

hotel din Cluj. Ar fi ceva fantastic dacă aș avea pe cineva cunoscut acolo, fie și pentru câteva zile, care să-mi zică cum mă descurc.

O nouă coincidență? E oare posibil? Totul este exact ca în roman. De fapt, nu totul. Acolo apare și un bătrân. E imposibil să apară și un bătrân.

- Mă scuzați, se aude glasul unui corp care deschide ușa cu încredere. E liber? Nu am plătit bilet și...

Mă ridic brusc. Vreau să plec. Realizez, însă, că ar fi prea ciudat. Cum e posibil așa ceva? Este un domn bătrân, are părul alb și este cocoșat. Este exact ca personajul din romanul meu. Amândoi sunt leiți.

- Este liber, răspunde străinul care stă jos. Puteți sta lângă mine. Amadeus, pleci undeva?

- Nu, răspund. Am avut impresia că am uitat ceva și m-am speriat. Mi s-a părut.

Străinul îmi zâmbește, în timp ce bătrânul se așază lângă el pe bancă.

- Cum te numești, tinere domn? îl întreabă pe străin.

- Cezar, răspunde acesta. Dumneavoastră?

„Numele meu e prea puțin important”.

- Numele meu e prea puțin important, răspunde bătrânul.

E nefiresc. Lumea mea se destramă. Nu mai am niciun reper cunoscut. Totul a fost groaznic, eram sărac și aveam atâtea probleme, apoi totul a părut a-și găsi rezolvare, iar acum nimic nu mai are sens. Îmi trăiesc romanul, sunt înfiripat în această poveste și totul pare atât de real. Nu pot face vreun gest nesăbuit, asta e realitatea. Dacă discuția va continua dezbătând filozofia și dragostea, sunt pierdut.

- Dar tu, dragule? mă întreabă în timp ce mă privește.

- Amadeus, răspund pe un ton siderat.

- Amadeus, pari puțin descumpănit.

- Nu, nu sunt. Aștept cu nerăbdare să ajung.

- Dar nici nu am plecat încă, apreciază bătrânul. Ai puțintică răbdare.

- Domnule, i se adresează Cezar bătrânului. Mergeți până la Cluj?

- Nu, voi coborî ceva mai devreme.

Asta nu este parte din roman! În sfârșit ceva diferit. Atât de multe coincidențe. Era oare posibil să fie totul exact ca în romanul meu? Dacă am

înnebunit și aceste coincidențe sunt doar în imaginația mea? Dacă Mathias Solemn nu a existat și romanul e doar în capul meu?

Încep să mi se perinde lăuntric armonii de Bach. Îmi arunc privirea spre tavan și închid ochii. Melodia e tot mai clară. Nu e doar în mintea mea, se aude din afara compartimentului.

- De unde vin sunetele? întreb cu glas dogit.

Cei doi călători se uită încruntați spre mine.

- Nu se aude nimic, rostesc amândoi.

Oare înnebunesc?

Deschid ochii. Cezar, directorul de hotel, nu mai este în compartiment. Îmi întind oasele, destul de zgomotos. Am dormit câteva ore. Bătrânul mă privește docil.

- Unde e Cezar? întreb nedumerit.

- A coborât, răspunde bătrânul neabătut.

- A coborât? Dar nu mergea la Cluj?

- Nu. A coborât la Brașov.

- Hmm... puteam să jur că a spus că merge la Cluj. Dumneavoastră când coborâți?

- Eu nu cobor. Eu merg până la Cluj. Dar am mai avut discuția asta, sporovăiește bătrânul.

Mă uit cu ochii mari de spaimă la el și îl scrutez draconic. Cum este oare posibil? Am visat totul? Totul face parte din imaginația mea?

Mă cuprinde un sentiment greu și apăsător. Acel sentiment de spaimă, când știi că urmează ceva rău. Am impresia că am uitat ceva. Dar nu am uitat nimic. Sau cine mai știe? Atâtea întâmplări inoportune, nimic nu mai pare logic. Aș vrea să cobor. Să simt că sunt într-un vis și să mă trezesc. Cu prețul pierderii memoriei, să fiu iar în prima viață. Oare am înnebunit?

Bătrânul mă privește ca pe un delicvent. Am gândit cumva cu voce tare?

- Așadar, dumneavoastră mă însoțiți până la Cluj.

Nimic nu mai pare sigur. Am impresia că știe mai multe despre mine decât ar fi posibil. Am un simțământ de vicisitudine.

- Da, răspunde.

Îmi aruncă o privire serioasă.

- De ce mergi la Cluj? întreabă.

- Merg să vizitez.

- Curiozitatea adolescentină. Da. Dar nu e vacanță. Pleci așa, în timpul școlii?

Mă simt puțin încurcat. Care e problema lui dacă nu merg la liceu? Care e problema lui dacă am săvârșit plagierea? Ce vrea de la mine?

- Și eu am fost tânăr, știu cum e.

Rostește imperios și își aruncă privirea prin geam.

Orele au continuat să curgă, la fel de greu precum mersul trenului. Bătrânul și-a rostuit viața și mi-a mărturisit despre primele sale iubiri. Apoi, văzându-mă abătut, m-a admonestat:

- Amadeus, dragă. S-ar zice că ești îndrăgostit!

Nu i-am primit remarca cu prea multă abnegație și am încuviințat scurt.

- Care este gândul care te macină? Ai putea să îmi spui.

Mă trezesc din starea de contemplare și îl privesc atent. Oare ar trebui să îi spun totul? Sau măcar o parte? Nu e treaba lui. Totuși, e doar un bătrân. Nu are cu ce să mă încurce. Cel mult îmi va da un sfat. Îmi voi glăsui cugetul și îmi voi da singur un sfat! Da, asta am să fac.

- Totul a început acum câteva luni, când am întâlnit o fată la un colocviu de literatură din liceu. Era aglomerație și mi-a păstrat un loc. Apoi, pentru că ne-am plictisit, am plecat să ne plimbăm. M-am îndrăgostit de ochii ei. Am sărutat-o și am crezut că totul va dura o eternitate. Dar, a fost ultima oară când am văzut-o.

Bătrânul zâmbește. De ce zâmbește? Crede oare că mint? Îi îndrug cumva gogoși sfruntate? Dar de ce să fac asta?! Insolentul! Nu merită niciun cuvânt în plus. Dar mai bine să isprăvesc povestea... dacă tot am început.

- A doua zi nu era de găsit. Am căutat-o peste tot, în clasa unde mi-a spus că era, în alte clase. Nu am găsit-o nicăieri. Nu era trecută nici măcar în registrul celor veniți din afara liceului pentru colocviu. Mai pe scurt, totul părea o fantasmă.

Dacă nu am căutat bine? Dacă mi-a scăpat vreo sală, vreo clasă, vreun nume? Poate Renate e o prescurtare. Ceva de la un nume. Poate o cheamă altfel.

- Cred că Renate a ta nu e pierdută în totalitate, glăsuiește bătrânul.

Îl privesc uluit. Dar când am folosit eu numele „Renate”? Când i-am spus cum o cheamă? De unde ar putea ști aceasta?

- Bătrânule, încep pe un ton perfect normal, de unde și până unde ați dedus că o cheamă Renate?

Zâmbește larg. Pare un zâmbet forțat.

- Nu ai spus-o. Ai gândit-o.

E cumva o nouă glumă? Pare a fi un număr de circ interminabil. Hotărăsc că trebuie să închei numaidecât discuția.

- Așa cum și acum îți aud gândurile, mă străfulgeră bătrânul.

- Da, ce gândesc? spun fără să mă gândesc la nimic.

- Nu te gândești la nimic, răspunde laconic. Dar ai vrea să afli un lucru. Un lucru mai de preț decât prețul inteligenței. Ai vrea să afli prețul amorului.

- Prețul amorului? Ce poți știi dumneata despre iubire?

- Insuficient cât să îți răspund. Dar suficient să îți explic că prețul amorului tău se află doar la tine.

„Prețul amorului tău se află doar la tine”. „Prețul amo”... la naiba! Suficient cu pălăvrăgelile astea. Mai sunt câteva minute și voi ajunge la Cluj. Îmi privesc din nou rucsacul. E la locul lui. Voi ajunge la Cluj și voi pleca la un hotel. Voi căuta o editură pentru a îmi publica ultimele trei nuvele scrise. Le voi semna sub un alt nume. Am patru sute șaptezeci și cinci de lei. Cu banii ăștia aș putea sta vreo trei săptămâni la un hotel și mi-ar rămâne suficient și pentru mâncare. Poate găsesc undeva unde să stau cu chirie. Da! Dacă voi sta cu chirie îmi vor ajunge banii pentru mai mult timp. Poate chiar două luni. Și apoi mai vin și banii din nuvelele scrise. Mă voi angaja la un ziar, voi fi redactor. Voi avea un salariu bun și nu va mai trebui să îmi fac griji pentru ziua de mâine. Voi intra pe linia de plutire.

Când am coborât din tren, mi-am întors privirea și l-am contemplat preț de zece minute. Citisem că nimic nu se compară cu momentul în care te afli în fața lui și te pregătești să îți începi călătoria. La mine nu a fost așa. Nu am avut niciun simțământ ieșit din comun când am privit trenul înainte să plec. Dar acum am.

Acum îl privesc și parcă simt că odată cu el pierd și ceva din mine. Toate gândurile din compartiment și peisajele petrecute de la fereastră. Simt că trădez acest tren care se întruchipează într-un suflet bonom și îmi reproșează plecarea. Dar nu am încotro. Trebuie să îl părăsesc. „Nu privi în urmă”. Nu am s-o fac. Locomotiva aburindă pufăie a rămas-bun. Mă înclin și strig:

- Trăiască misterul!

De ce am rostit acestea nu știu și nu îmi pot răspunde. Cert este că acele cuvinte mi-au fost guvernate de sentimente palpabile. Niciodată nu am înțeles cum de medicii nu pot explica acea durere din piept pe care o resimți când pierzi o persoană dragă, durere pe care o trăiesc și eu acum când sunt nevoit să las trenul în urmă. Dar gata! Ce m-a apucat? Trebuie să mă concentrez asupra misiunii mele. Trebuie să găsesc un tavan și patru pereți care să mă adăpostească de frigul abominabil de afară. Doamne, dacă aș sta pe străzi în seara asta. Sau aș dormi în parcuri... Așa ceva nu e cu putință! Nu. Nu. Nu.

Întorc privirea către oraș. Mă simt ca într-o carte, o lectură din care proaspăt am coborât pe o insulă, în mijlocul Oceanului, și îi caut reperele. Dar un sentiment straniu mă încearcă. Ca atunci când citești o carte și, obosit fiind, vrei să te oprești, dar eziți să iei această decizie gândindu-te că scriitorul, care cel mai probabil nu mai trăiește, își veghează puiul - opera - și ar fi foarte supărat să vadă că ai renunțat la el atât de ușor, fără resentimente. Cutreier întreaga insulă cu gândul. Clujul se întrupează în „Insula misterioasă” a lui Jules Verne, iar pământurile se povârnesc în ceea ce poate simboliza un salut, dar la fel de bine o imprecație la adresa celui care deranjează meleaguri sacre. Lumina soarelui face ininteligibile caracteristicile fizice din jur. Chibzuiesc că asta merit. Asta merită un străin care nu știe să valorifice, să aprecieze la adevărata valoare un tărâm falnic.

Mă trezesc din letargie și merg. Mulți oameni, multe clădiri, multe blocuri și multe restaurante. Orașul abundă în mașini, iar trotuarele în pietoni. Îmi duc rucsacul în spate și merg mecanic. Îmi prefir prin minte cuvintele bătrânului, faptul că știa de Renate fără ca eu să îi fi pronunțat numele și despre dorința mea nestăvilită de a descoperi prețul amorului.

O siluetă mă urmărește. Se află în spatele meu. Cotesc întâi la stânga, apoi la dreapta. Intru pe o stradă lăturalnică, mă întorc de unde am venit. Silueta e tot în spatele meu. O privesc pe furiș, cu coada ochiului, în geamurile mașinilor

parcate pe trotuar. De ce mă urmărește? Oare și-a dat seama că fug de poliție? Oare știe cine sunt?

Intru într-o cafenea. Individul nu mă urmează, rămâne afară. Nu îmi dau seama dacă e bărbat sau femeie, stă întors. E spătos și poartă un palton gri luxos. Pleacă. Mă simt mai liniștit. Mă apropii de barman. Acesta râde, dar în momentul în care mă vede ia o mină serioasă. Oare de ce?

- Spuneți, mi se adresează cu un glas ușor dojenitor.

Oare crede că am auzit ce vorbea? Poate spunea lucruri importante și crede că am tras cu urechea.

- Aș dori o apă, răspund puțin alambicat.

- De ce nu vă așezați la masă? mă întreabă calm. Nu sunteți de aici, nu? Este Cafeneaua Scriitorilor. Urmați-mă.

Mă conduce la o masă din centrul cafenelei.

- Am să vă aduc o apă imediat. Să știți că aici se obișnuiește să se citească. Cum văd că nu aveți o carte - îmi privește apoi rucsacul și își schimbă tonul într-unul mai grav - sau aveți... vă pot aduce eu una. Cum doriți.

- Da, aș prefera să îmi aduceți o carte.

- Aveți vreo preferință?

- „Jocul cu mărgele de sticlă” a lui Hermann Hesse. Mi-ar plăcea să-l recitesc.

- Inspirată alegere! Voi reveni imediat.

Pleacă. Din poziția în care mă aflu pot privi degajat ușa de la intrare. Mă uit înfricoșat să văd dacă nu cumva străinul s-a întors. Nici urmă de el. Două persoane care se țin de mână, un bărbat și o femeie, se apropie de intrare. Bărbatul deschide ușa. O va lăsa să treacă pe femeie prima? Nu. Intră el, apoi îl urmează și ea. Nu e dezamăgită. Probabil s-a obișnuit. Un gest atât de nepoliticos.

- Poftiți, îmi întrerupe chelnerul analiza, în timp ce desface dopul sticlei și toarnă apa în pahar.

La masa de lângă mine stă un domn. Citește o carte. „Muntele vrăjit” de Thomas Mann. Intempestiv își întrerupe lectura și mă privește stăruitor. A văzut că îl urmăream. Poate chiar mă holbam la el. Doamne, în câte încurcături mai pot intra?! Se ridică și se apropie de mine.

- Pot să mă așez? mă întreabă pe un ton blând.

Figura și aspectul lui fizic îmi impun un răspuns afirmativ:

- Vă rog.

- Mulțumesc, îmi răspunde și se așază.

Ține cartea în mână. O închide și o întinde pe masă. Acum remarc faptul că romanul pe care l-am cerut nu mi-a fost încă adus. Dar nu aș putea scoate unul din rucsac. Ar fi nepoliticos față de chelner. Ar zice „iată, avea o carte, dar m-a pus pe drumuri. M-a trimis să caut". Nu, așa ceva nu se face. Și ce ar spune acest domn care s-a așezat lângă mine? Tipul ăsta nu s-ar simți lezat dacă aș citi și nu l-aș băga în seamă?

- Cum te numești?

- Amadeus, răspund încet.

- Ești scriitor? își continuă interogatoriul.

- Da.

Privirea lui întunecat-scrutătoare îl îmbătrânește. Nu poate avea atâția ani pe cât îi arată chipul.

- Nu ești din zonă. Se vede asta. Ai venit să îți cauți inspirația?

- Da, îi răspund fericit pentru scuza găsită.

- Mhm... interesant. Despre ce scrii?

- Despre iubire, glăsuiesc domol.

Aud din nou muzică simfonică. Acorduri de Hector Berlioz inundă fundalul sonor. „Simfonia fantastică". Mă uit către locul de unde ar putea veni sunetul.

- Și dumneata auzi muzica, spune calm.

Cel puțin nu am înnebunit. Sau nu doar eu! Totuși îmi e frică să deschid subiectul. Poate de fapt nu a spus asta și răspunsul lui a fost doar în mintea mea.

- Se aude din când în când. Nu mereu. Puțini sunt aceia care o pot auzi. E un dar.

Am o grimasă. E un dar? Darul înnebunirii?

- Da, da. Da. Este un dar. Nu oricine poate. Unii vor crede că ești nebun. Poate chiar și dumneata vei crede asta. Totul e să crezi. Iată, spune arătându-mi cu privirea două persoane care trec, acești domni sunt muncitori. Sunt plătiți în funcție de câte zile muncesc. Primesc și mâncare. Vor isprăvi vreodată vopsirea pereților? Sigur că nu. Nu au niciun interes. Dar cine mai știe asta? Doar noi doi.

La fel și cu muzica. Muzica aceasta cântă pentru toți, dar numai noi doi avem urechi pentru a o auzi.

Se exprimă atât de elegant încât am impresia că îl pot asemui unui personaj din literatură. Unul doct. Poate chiar cu Plinio Designori.

- Corolar, Berlioz e fantastic.

Așadar și el aude. Tonul simfoniei este scăzut. Uneori muzica se oprește. Cafeneaua e aproape goală, mai sunt doar alte trei persoane. Simt însă cum ele nu pot auzi. Dar cine este acest individ și ce dorește de la mine?

- Dumneavoastră scrieți?

- Nu, răspunde calm. Nu pot scrie. Prefer să citesc. Apoi să recitesc. Și tot așa. Literatura înseamnă cuvinte. Aceleași cuvinte folosite în moduri diferite. Dar cum aș putea eu să scriu dacă nu cunosc prețul tuturor cuvintelor?

- Și nu îl veți cunoaște niciodată, intervin eu.

- Întocmai. Dar acesta e farmecul. Un cititor bun nu trebuie să fie scriitor. De ce? Pentru că eu nu îl pot pune pe Marquez deasupra lui Euripide. De ce să pun un alt cititor să mă pună pe mine deasupra dumitale? Sau dedesubt. - Despre ce scrii?

- Despre iubire. Prețul amorului.

- Prețul amorului, exultă. Care este?

- Aceasta încerc să aflu, răspund sec. Nu am nicio idee...

- Nici eu, adaugă. Nici eu. Nici altcineva din această lume. Va trebui să găsești singur răspunsul. Dacă vei fi dezamăgit?

- Cel puțin voi ști.

- De acord.

Își aranjează cartea. Pare că vrea să se ridice de la masă.

- Domnule, îl întrerup.

- Da? îmi răspunde, apăsându-mă cu ochii.

- Ați spus că și dumneavoastră auziți muzica.

- Într-adevăr. Asta am spus.

- Dar o simțiți?

Mă privește sever.

- Nu.

Se ridică și își ia cartea în brațe. Trage scaunul, face doi pași, apoi se

întoarce la masă.

- Eu nu o voi putea simți niciodată. De aceea te invidiez. Dumneata o vei simți. Și îi vei putea face și pe alții ca mine să o simtă.

Se întoarce. Simt cum i-am uitat toate reperele fizice. Nu am dat atenție niciunui aspect, nici măcar ochilor. Parcă era dintr-un tablou de Edvard Munch. Eu o voi simți? Așadar, știe că încă nu o pot simți. Totul este atât de dificil. Toate aceste persoane, toate știu despre mine doar atât cât știu și eu. Despre mine și despre orice altceva. Nimeni nu știe mai mult. Parcă m-ar cunoaște, parcă ar fi sacerdoți cărora m-am spovedit.

Contemplez. Chelnerul pare să fi uitat de cartea pe care mi-a promis-o. Îmi deschid rucsacul și cotrobăi prin el. Observ că am doar două cărți. Aș fi putut jura că împachetasem mai multe. Mi se întâmplă lucruri atât de grave încât acesta este ultimul care mă poate alarma. Una dintre cărți este chiar aceea pe care i-o cerusem chelnerului.

Îmi întind cartea pe masă și îi amușin paginile. Același miros inconfundabil de nou. Realizez că este ceva visceral să verific numărul capitolelor și să citesc ultima frază a operei, astfel că nu mă opun. Îmi amintesc de glumele pe care le făceam cândva, „nu îmi place la cărți faptul că de fiecare dată când le citesc se termină la fel”. Zâmbesc. Poate este una dintre acele glume la care pot râde doar eu, dar nu contează.

Îmi lipsește stiloul Mont Blanc. Aș vrea să îmi rânduiesc din gânduri, dar îmi reîntipăresc imanent că ideile se scriu diferit în funcție de obiectul cu care le creezi. Ce simțământ grozav: idei risipite. Dacă aș avea acum o foaie mi-aș imagina-o pe Renate. Ar intra pe ușă într-o rochie roz, culoarea ei preferată, deși nu mi-a spus niciodată care este culoarea ei preferată, dar nu ar putea fi alta, și s-ar duce la bar să ceară o apă. Barmanul ar vedea că este străină acestor locuri și ar pofti-o pe un scaun. Atunci m-ar vedea și ar veni la mine. M-aș ridica de pe scaun și aș strânge-o în brațe. Sau nu. Mai bine să nu par atât de entuziasmat. Nu, nu ar fi bine. Aș sta pe scaun și i-aș zâmbi. Dar un zâmbet larg! Dar dacă zâmbesc prea larg devin ridicol. Nu, un zâmbet scurt, dar nu foarte scurt, cât să arate a zâmbet. Sau mai bine i-aș zice: „mereu mă faci să zâmbesc”, așa ar înțelege că zâmbesc chiar dacă al meu chip nu trădează asta. Atunci ar zâmbi și ea. Și ce zâmbet! Zâmbetul ei nu ar putea fi interpretat altcumva. Nu. M-ar vedea și mi-ar

spune, „bună, Amadeus”, iar eu i-aș răspunde, „bună”. Un simplu bună. Apoi am vorbi despre literatură. Da, despre literatură. Și despre cum am fugit de poliție. Sau poate mi-ar zice că a venit să îmi spună că redactorul a glumit, că mă așteaptă afară cu un bilet pentru a ne întoarce acasă. Toți trei. Și aș trăi cea mai frumoasă călătorie cu trenul! Am fi doar noi doi. Mă rog, și redactorul. Dar i-am putea cere să se mute în alt compartiment. Sunt mulți oameni primitori care ar înțelege, „da, domnule, sigur că puteți sta aici, normal că tinerii aceia trebuie să își consume dragostea”.

- Poftiți cartea! mă trezește chelnerul.

Încerc fugitiv să ascund cartea de pe masă. Caut celeritate în vene, dar mâinile mi se încurcă. O vede.

- Hmm... v-am mai adus-o o dată? Îmi cer scuze.

Nu. Nu îi pot spune că o aveam. M-ar considera un ignobil. Dar nici nu pot să tac, ar trebui să îi cedez cartea la plecare. Pentru nimic în lume nu aș renunța la o carte.

- Nu, îngaim. Nu mi-ați adus-o. O aveam la mine. Uitasem complet. Îmi cer scuze.

Mă privește de parcă gestul meu nu este unul venial.

- Nu face nimic, răsuflă.

Își aranjează uniforma de un alb strident și caută să se întoarcă la bar.

- Mă scuzați, îl opresc.

- Da? îmi răspunde cu un ton șăgalnic, de parcă se aștepta să mă adresez lui.

- Domnul care a stat la masă cu mine. Cine este?

- Mă tem că nu vă pot fi de folos.

De ce nu îmi spune? Ce are de ascuns? Îmi prefir în minte vorbele acelui străin.

- Dar, cine este? Cu ce se ocupă?

- Îmi pare rău, își menține tonul chelnerul.

- Atunci muzica?

Ochii i se împăienjenesc. Este surprins că știu despre muzică.

- V-a spus dumnealui despre muzică?

Cred că ar fi mai bine să nu îi mărturisesc că și eu o pot auzi.

- Da. Mi-a vorbit despre simfonii.

- Interesant fapt. Eh, înseamnă că v-a spus tot ce trebuia spus.

- De fapt, mi-a spus că dumneavoastră îmi puteți spune mai multe.

O minciună, dar una necesară.

- Așa a spus dumnealui? mă întreabă trădând neîncredere.

- Da. Mi-a spus că dumnealui poate auzi muzica, dar nu o poate simți. Era grăbit, mi-a sugerat să vă întreb pe dumneavoastră despre asta. De ce nu o poate simți?

Tace îndelung.

- Domnule? îi suscit eu respirația.

- Mhm. Așa a spus. Dar este simplu, nu? Nu poate simți muzica pentru că nu a făcut niciun sacrificiu.

Nu găsesc înțelesul în vorbele lui, dar încerc să elucidez taina:

- Și de ce nu face sacrificiul?

- Acum nu mai poate. Nu depinde de el. Nu a depins niciodată.

- Dar a spus că de mine depinde.

Mă privește stupefiat. Pare că își caută alte cuvinte.

- Curios fapt că dumneavoastră, cel care știți totul, căutați răspunsul printre noi.

- Nu înțeleg. Puteți fi mai clar?

Clar. Peremptoriu. Evident. Cuvintele încep să mi se ticluiască prin cap într-o ordine abstractă. Aud din nou muzica. De această dată nu recunosc cui aparțin acordurile.

- Dumneavoastră o puteți auzi? întreb scurt.

- Nu. Muzica nu are treabă cu literatura de frontieră.

Dă impresia că ar aparține unei cărți. Dar probabil și eu dau aceeași impresie.

- Chiar nu știți răspunsul? mă întreabă deosebit de curios.

Oare chiar are impresia că discut cu el de dragul conversației? Înclin din cap. Își frânge mâinile de corp, își trosnește degetele, ia cartea în mână și se depărtează de masă. Apoi, după câțiva pași, se întoarce, întocmai precum a făcut străinul de dinainte, și rostește:

- Hermann Hesse. Trebuie să fii surd să nu auzi muzica din cuvintele lui.

Pleacă.

Cuvintele lui îmi poartă gândul către operele lui Hermann Hesse. „Nu poate simți muzica pentru că nu a făcut niciun sacrificiu”. Îmi amintesc de Kuhn din „Gertrud” și despre sacrificiul său. Și-a pierdut piciorul pe o pârtie, la săniuș, din pricina unei pasiuni zadarnice. Dar acel sacrificiu l-a făcut să simtă muzica. Eu nu aș face acest sacrificiu. Sau Josef Knecht; talentat și modest. Care a fost sacrificiul lui? Singurătatea? Renunțarea la prieteni? Abnegația pentru Castalia?

Nu pot citi. Ochii mi se plimbă mecanic printre rânduri, pe când gându-mi atacă idei intangibile. Îmi închid cartea, o las în rucsac și cer nota de plată.

După ce am plecat din cafenea, am pornit în căutarea unei locuințe. Nu am găsit niciun apartament în care aș fi putut sta cu chirie, astfel că m-am dus la un hotel. Treizeci și cinci de lei pe noapte. Mi-am spus că trebuie să găsesc cât mai repede o redacție pentru a îmi tipări nuvelele, altfel voi intra în criză de timp și de bani. Pentru o seară, însă, am lăsat grijile deoparte. M-am întins în pat, mi-am despachetat lucrurile din rucsac și mi-am imaginat o simfonie de Lortzing. M-am simțit precum un mac pe care îl rupi și îl privești cum ți se ofilește în palmă, în momentul în care am realizat că nu îmi mai răsuna la fel de melancolic simfonia lui Lortzing, dar nu am dat atenție acestui fapt. Mi-am odihnit trupul pentru câteva ore sub straja unui așternut comod și al unei camere călduroase. „Simt că mâine va ninge”.

Capitolul 4

Nu mult m-am odihnit până când dimineața mi-a bătut la porțile conștiinței. Câteva gânduri mi-au zburat până la fereastră. Atunci am privit zăpada cum trona infatigabilă în conturul orașului care nu mai semăna cu nimic din ce îmi aminteam. Mă aflam parcă într-o altă lume, într-o lume necunoscută, dar ale cărei străfunduri le știam mai bine ca oricine altcineva. Simțeam cum totul depindea de mine, cum fiecare respirație, fiecare fulg de nea care se prăbușea asupra pământului avea nevoie de încuviințarea mea pentru a se împlini. Am admirat nucii decrepiți și crengile tremurânde. Apoi, în nemurirea unei zile de joi, am coborât în strada din fața hotelului în care eram cazat.

Am alergat pe scări și am salutat fiecare persoană care mi s-a năzărit în față, apoi am călcat cu strășnicie strada pustie și m-am trântit peste zăpada de jumătate de metru. Frigul mi-a ucis liniștea interioară, moment în care am realizat că nu aveam haine de schimb și nu aș fi putut să mă plimb în pijamalele din cameră. M-am ridicat și am continuat să merg, din când în când am și sprintat, cu

gândul de a îmi usca hainele și de a mă încălzi.

La un moment dat, după ce proaspăt cotisem într-o stradă lăturalnică, mi-am amintit de o cunoștință pe care o aveam din prima viață și despre care știam că locuia în Cluj. Nu am stat foarte mult pe gânduri și am pornit către casa ei. După zece minute am ajuns.

I-am privit casa, sau ceea ce credeam că este casa ei, cu o privire deznădăjduită. Totul se afla în paragină și doar zăpada care proaspăt îi redecorase aspectul înfiorător mai dădea semne de viață. Am dat la o parte poarta de sârmă ghimpată și am intrat în curtea casei. Trotuarul, care ducea spre ușa de la intrare, nu era acoperit de zăpadă, fapt care m-a surprins și înfiorat în același timp. Cine ar fi putut să curețe sau de ce să nu fi nins în acel loc? Am rămas de asemenea surprins când am văzut că lângă ușa casei, în partea dreaptă, pe unul dintre pereții de culoare verde, se afla o sonerie. Am sunat de câteva ori, iar după câteva minute s-a auzit un zgomot care a premeditat mișcarea clanței. O siluetă mi-a apărut înaintea ochilor. O doamnă bătrână și cocoșată, îmbrăcată într-o ie, care se asorta cu zăpada, și cu un imprimeu roșu, m-a poftit înăuntru. A cotrobăit într-o cămăruță după două cești și un ibric cu ceai rece de fructe de pădure, în timp ce pe mine m-a lăsat să admir pereții care se sprijineau reciproc și alcătuiau, într-un mod sau altul, camera de oaspeți. Când s-a așezat pe scaun, lângă mine, am tremurat de amintiri.

Doamna aceasta îmi transmitea fiori cu fiecare respirație tumultoasă care părea să-i crape plămânii. Nu îndrăzneam să o compar cu femeia pe care o cunoșteam din prima viață. Stătea în fața mea împreună cu corpul ei livid și istovit după fierberea ceaiului, trimițându-mă cu gândul la o perioadă imemorială, de când nici pietrele nu își aflaseră încă numele sau oamenii nu erau apăsați de conștiință. Părea atât de veche încât mă întrebam dacă nu cumva murisem și ajunsesem într-o altă eră. Venele mâinilor ei dădeau impresia că au fost martore la descoperirea roții, în timp ce picioarele milenare parcă făcuseră parte din armata lui Alexandru cel Mare.

Masa, alcătuită dintr-un ceai prost, nu mai păstra în memorie seratele princiare pe care obișnuia să le organizeze Magdalena Stroe. Păstrase aceeași amabilitate telurică și aceleași gesturi care îți furau grimase de uimire și bucurie.

Era atât de slabă încât mă întrebam cum de poate un om să

supraviețuiască la o asemenea greutate. Ochii ei își pierduseră strălucirea cu mult înainte să ajung eu în casă. Nu părea că vede bine, de fapt nu părea că vede deloc. Se mișca de colo-colo atingând fiecare reper pe care îl cunoștea. Totuși, în momentul în care i-am spus că l-am cunoscut pe Mathias Solemn, ochii ei au strălucit de speranță.

- Mathias! Oho... Mathias! Bunul meu prieten. Am fost colegi... cu mulți ani în urmă. Eu eram seminarista cursului său. Eram lector pe atunci. Notele mele nu contau niciodată la medie, dar studenții erau fericiți când le spuneam că nu fac lista de prezență. Ce vremuri...

Vorbea cu atât de mult entuziasm încât te întrebai dacă era o tânără împrizonierată într-un corp uitat pe Pământ.

- Mathias... a fost cel mai bun dintre toți. Cel mai bun profesor, cel mai bun scriitor. O entitate a literaturii. O somitate! I-a lipsit doar viața.

M-a străfulgerat gândul de a-i spune, „Ba nu, Magda, iată-mă, sunt aici, am reușit”, dar am simțit că trebuie să tac solemn.

În timp ce îmi căutam gândurile și îmi plimbam ochii peste hainele aruncate și hârtiile împrăștiate, am întâlnit cu privirea o masă pe care se afla o tavă cu o sticlă de vin. Nu era orice vin, era un vin franțuzesc. Ochii mei, care vedeau bine în acest corp nou, deslușeau anul „1689”. Mi-am amintit de celebrele spuse ale lui Goethe, „un german adevărat îi urăște pe francezi, dar le iubește vinul”. Așadar, un român veritabil va ști să îl aprecieze cu adevărat!

- Ah... interveni Magdalena, văzându-mă ațintit cu privirea asupra sticlei de vin. Te-am văzut mai tinerel și nu am vrut să...

- Nu, nu! mă scuz politicos și fugitiv.

Nu aș fi putut îndrăzni să îi beau vinul, nu doar pentru că nu îmi plăcea, căci aș fi avut curiozitatea de a gusta din acea sticlă al cărei conținut nu se intricase încă cu aerul, dar nu îmi doream să îi consum, poate, cel mai de preț bun pe care îl avea. Sticla avea o formă clasică vinurilor roșii, iar eticheta era puțin îmbătrânită.

După ce am părăsit casa Magdalenei Stroe, fără să am un plan împământenit, am pornit către nicăieri, hoinărind pe străduțele Clujului. Nu era nici țipenie de om. Totuși, de mai multe ori am avut impresia că sunt urmărit.

În jurul orei douăspe am intrat într-o librărie. Voiam cu prisosință să văd

cum arată operele care se scriu acum și cât au avansat editorii în redactarea copertelor. Am fost neplăcut surprins când nu am întâlnit un salut de bun venit. Un domn înalt și puțin amabil stătea la recepție. M-a privit îndelung fără să schițeze vreo grimasă, apoi a continuat să își privească foile. Nu i-am înțeles foarte bine reacția, așa că am cotrobăit printre rafturi. Nu am găsit decât o carte tipărită în ultimii cincisprezece ani, o carte cu poezii. Titlul poemului era „Literatură magică", iar autorul: Dominique Lexum. Nu am stat să îi contemplez sorgintea numelui, ci am deschis manuscrisul. Era o poezie nouă. Nu mai întâlnisem așa ceva. Nu era redactată nici la persoana întâi, nici la persoana a treia. Pe coperta patru scria că se încadra în stilul fantezismului. Cartea conținea un poem structurat în douăzeci și șapte de capitole, fiecare fiind numit după o simfonie sau un sonet al vreunui clasic. Am deschis la pagina șapte, acolo unde se afla primul capitol:

„ Primul cuvânt
e întotdeauna
cel mai greu.
Sau primele.

Ai început să citești
și
încerci să afli
dacă merită sau nu
să continui;
cauți o confirmare
sau
un răspuns.

Lângă tine
se întețoșează camera,
parcă dormi
sau
visezi cu ochii deschiși;
dacă nu ai clipi

ți-ar fi mai ușor.

Acum nu mai ești în mintea ta,
o, nu.
Ai venit în vizită
căutând
poate
să uiți cât de crudă e realitatea,
să uiți cum nu totul e așa cum vrei,
că nu tuturor le pasă de tine
sau
de ceea ce tu simți pentru ei.
Nu știu motivul,
doar faptul că
ești în mintea mea.

Hmm... unde?
Te pierdusem.
Alergi acum
după
o persoană frumoasă.
Crede-mă,
e mintea mea
cunosc cât de cât
cine umblă pe aici.
E frumoasă,
dar
te sfătuiesc să mai cauți.

Te uiți spre acea mare
de lacrimi;
nu a mai văzut-o nimeni,
nici măcar eu,

și sper să nu le-o mai spui altora,
dar da,
gândul meu plânge uneori
atunci când
nu obține totdeauna
ceea ce vrea.
Nu poți să intri în acea mare,
e adâncă,
mai adâncă decât
trei gropi ale Marianelor
și mai neliniștită
decât hexagonul Bermudelor.
De ce să vrei să guști
sarea din mintea mea?
Te-ai îneca
și
nu vreau să te pierd aici,
nu și pe tine,
nu când îmi amintesc
câți alții
înaintea ta
s-au înecat doar
neajungând până aici.
Dar nu le-a zis nimeni că
mintea mea
e
din ape dulci.

Tot după cineva te uiți
și nu prea te-am impresionat
când ți-am mărturisit
cât de încântat sunt
că nu ne-am înecat.

Da, fără tine
m-aș îneca și eu.

Prea bine,
mergem,
fură din răbdarea lui
Jose Arcadio Buendia
l-am citit demult,
de când pietrele nu aveau nume,
dar încă trăiește.
Dacă îl vezi, nu te opri
nu îi vorbi.

Nu, nu îl vezi,
n-are ce să caute
el
aici.
Nu încă.”

Îl recitesc de câteva ori și nu îmi vine să cred. Îngenunchez pe podea. Atâtea sentimente, atâtea trăiri. Redactare la persoana a doua, scriere din perspectiva cititorului. Modul în care nu specifică genul cititorului, dacă e bărbat sau fată, regăsindu-se ambii. Așa ceva nu am mai citit!

Atunci am realizat că eram pierdut. Nu aveam de ce să îmi mai duc nuvelele la vreun editor, stilul meu era din veacuri trecute. Așa ceva nu se mai căuta. Nu mă mai puteam descurca cu scrisul. Și nu aveam nevoie să vină nimeni să îmi spună pe ocolite, „nu, domnule, așa ceva nu prea se caută”, nu, era clar că nu mai eram bun de nimic. Trebuia să găsesc alt mod pentru a supraviețui. Dar nu am făcut niciodată altceva în afară de a scrie.

Am stat preț de câteva minute să mă întreb dacă am pătruns în mintea autorului sau dacă el a pătruns în mintea mea. Atunci am realizat și că acest lucru era cel mai puțin important. Aveam acel sentiment de „aș fi putut scrie eu asta”

sau de „ideea asta putea fi a mea”.

Câteva ore mai târziu m-am așezat pe o bancă din fața librăriei. Am cumpărat volumul, costase treizeci și cinci de lei. Mi-au mai rămas doar patru sute treizeci și cinci de lei - plătisem prima noapte în care am închiriat camera și sticla de apă de la acea cafenea - și mi-am reamintit de cele trei nuvele pe care le aveam în camera de hotel. Nu, nu mai puteam să le folosesc. Ar fi fost sub demnitatea mea de scriitor să nu înțeleg că dacă ar fi fost primite, motivul ar fi fost pur și simplu: mila. Milă, da, iar eu nu vreau asta. Îmi voi păstra demnitatea, așa cum a făcut și scriitorul din „Foamea” lui Knut Hamsun.

Când și-a încheiat programul și a ieșit din librărie, casierul a încuiat ușa și, văzându-mă, a venit spre mine. M-a privit scurt, moment în care i-am zărit barba negru-șatenă.

- Nu sunteți din zonă, nu? mă întreabă.

Pe tot parcursul ședерii mele în librărie nu a scos niciun cuvânt. Nici măcar după ce am plătit volumul cu poezii nu m-a salutat. Iar acum vine așa, de parcă nimic nu s-a întâmplat? De parcă s-a comportat firesc?

- Nu, răspund sec.

- Hmm... înțeleg. Dar să nu-mi purtați pică pentru modul în care v-am tratat în librărie. Mi-a fost frică, sincer să fiu.

Frică? Frică de mine? Așa ceva este ridicol. Pur ridicol!

- O, nu! Nu de dumneavoastră! îmi spune văzându-mi grimasa. Nu, nu. Frică din alt motiv.

- Care ar fi acest motiv? întreb nepoliticos.

- Că s-ar putea să mă identificați.

- Să vă identific?

- Da. Dacă aș fi fost la fel de cumsecade ca de obicei, probabil ați fi știut cine sunt.

- Domnule, este prima oară când vin aici.

- Înseamnă că vă confund. Totuși, cred că dumneavoastră sunteți. Spuneți-mi, vă rog. Nu vi se pare că lumea e diferită?

Stau un moment pe gânduri. Din moment ce ar trebui să fiu altcineva, și la fel s-au exprimat și alte persoane, înseamna că eu sunt acel altcineva. Dar dacă

eu aș fi un om normal, și nu aș fi acel străin, poate aș înțelege mai bine. De ce să mi se pară lumea diferită? Acel cineva, care sunt eu, a făcut ca totul să fie diferit.

- Este diferit, într-adevăr, de când a venit acel domn, răspund eu zâmbind.

Mă privește uluit.

- Nu sunteți dumneavoastră?! exclamă.

- Vă asigur că nu.

- Dar atunci? Dumneavoastră? Oare a scris iar? Nu vă cunosc.

„Oare a scris iar? Nu vă cunosc". Îmi repet aceste cuvinte. Ce legătură are scrisul cu persoana mea? Totul pare din ce în ce mai confuz.

- Nici eu nu vă cunosc, răspund.

- Asta pentru că sunteți nou. Cred. Ciudat, nu mi s-a spus nimic de dumneavoastră. S-au speriat toți de când au aflat că a venit, nimeni nu mai umblă pe străzi. Patroana librăriei a vrut să închidem, dar de când și-a regăsit fiul e fericită. E totul foarte ciudat. Nu ne aflăm într-un anumit punct cu toții, ci fiecare în alte momente. Fiecare se află în momentul dorit de către domnul scriitor.

- Domnul Amadeus Corali? întreb cu exuberanță.

- Îi puteți spune și așa, răspunde el.

- Dar, nu v-ați prezentat.

- Nici dumneavoastră. Eu sunt Oshima, asistentul bibliotecii doamnei Saeki.

- Bibliotecă? Credeam că e librărie.

- Ah, nu. Doamna Saeki nu și-ar vinde niciodată cărțile. Cred că de aceea o apreciază și scriitorul atât de mult, pentru că au acest lucru în comun. Vedeți dumneavoastră, orice scriitor este la un moment dat un un cititor și alege cu care personaje să se regăsească. Dar acest scriitor a fost un cititor fabulos. Dumneavoastră sunteți nou. Veți vedea cu timpul. Deși, nu se știe, se zice că va veni sfârșitul.

Îl privesc uluit. Oshima? Doamna Saeki? Fiul ei? Acestea sunt personajele din „Kafka pe malul mării" de Haruki Murakami. Iar acest asistent, Oshima, se exprimă la fel, e îmbrăcat la fel. E Oshima în carne și oase. Parcă am pătruns în mintea mea. Nu, e imposibil. Delirez. Iar se întâmplă lucruri imposibile. Iar mă întâlnesc cu persoane inexistente. Am înnebunit.

- Mi-a părut bine de cunoștință, domnule Oshima, îngaim.

- Dar nu v-ați prezentat, răspunde în timp ce îmi întinde mâna în semn de salut de despărțire.

Ar trebui să folosesc un nume al unui personaj? De ce nu al unui scriitor?

- Dominique Lexum, răspund cu zâmbetul până la urechi.

Mă privește neîncrezător.

- Vai, nu pot să cred. M-ați păcălit. Sunt înfrânt. Vai, vai! Dumneavoastră sunteți... nu pot să cred... nu pot să cred. Ce mă fac eu acum?

Accentul lui trădează un lucru peremptoriu: nu e încântat să îl vadă pe, poate, celebrul Dominique Lexum, ci e speriat să afle că eu nu sunt el, ci Amadeus Corali. M-a recunoscut. Dar cum?

Brusc, Oshima sprintează către nicăieri în zare.

Totul e atât de confuz. Când m-am prezentat drept Dominique Lexum, a intuit imediat cine sunt. Dar de ce? Oare acel scriitor nu mai trăiește? Sau care să fie legătura? Nu am folosit niciodată acest nume în vreo carte scrisă și nici nu l-am întâlnit în vreo carte citită. Sau poate doar mi s-a părut. Poate acela nu era Oshima, ci doar un trecător. Sau poate imaginația mea a vrut să scuze proasta purtare a casierului și și-a imaginat că vine să mă salute. Da, iar aceea nu este o bibliotecă, ci o librărie.

Seara următoare a trecut pe nerăsuflate, fără să apuc să îmi pun gândurile în ordine. Am dormitat întreaga noapte și am contemplat la toate cele întâmplate. Am încercat să pun totul în balanță. Persoane care seamănă cu personaje din literatură, persoane care pot auzi muzica și persoane care nu pot. M-am gândit că ar fi fost un lucru bun să îl fi întrebat pe cel ce își spunea Oshima despre muzică, el sigur ar fi putut să îmi răspundă. Totuși, poate s-ar fi eschivat, la fel ca acel chelner de la cafenea. Oshima e inteligent, sigur mi-ar fi tăiat întrebarea cumva și poate nu aș fi aflat nici măcar ceea ce știu acum.

Mă trezesc și încerc să fiu liniștit. Nu reușesc. Mă cuprinde gândul că nu toate persoanele pot fi asociate cu personaje din cărțile citite de mine. Poate există, dar nu le-am întâlnit. Și atunci ce e asta? Un bâlci? Un bal mascat? Mi-aș

dori să fie iar ca înainte. Să mă trezesc și uit de toate gândurile pe care le-am avut în seara anterioară. Dar nu, totul mă bântuie, iar gândurile sumbre și enigmatice tronează înlăuntrul meu. Îmi șoptesc interior câteva exerciții din Chopin. Mă liniștesc. Mi-ar plăcea să aud muzica fără să o invoc eu. Așa aș putea să îmi mai dezmierd puțin corpul împovărat de atâtea griji. Am ajuns la un marasm fizic și intelectual. Mă îngrozește gândul că nu pot trata toate aceste subiecte în totalite și că oricât aș încerca să privesc toate părțile, niciodată nu voi înțelege totul pe deplin, exhaustiv.

Solicitudinea care mă urmărea în diminețile în care mă trezeam acasă la bunica, înconjurat de sonatele lui Mozart transmise de pick-up, e atât de departe. Sunt mai singur ca niciodată și mă gândesc doar la cât de nedreaptă e viața. Poate ar fi fost mai bine să nu îmi fi păstrat amintirile. Acum încep să înnebunesc. Dacă nu mai pot face nimic? Dacă toate aceste cunoștințe mi-au afectat psihicul?

Îmi e foame și parcă sunt cuprins tot mai adânc în „Foamea”, numai că acolo Andreas cel puțin avea opțiuni. Ajungea fie la poliție, chiar dacă se dădea drept un scriitor celebru care și-a uitat portofelul într-o orgie vesperală, fie la vreun redactor care îi dădea bani în avans. Pentru mine totul e sfârșit. Nu mai există nimeni. Străzile sunt pustii, magazinele sunt goale. Nu există niciun om. Nici măcar la hotel nu e nimeni, nu mai e nimeni. În afara aparatului ingenios în care introduci suma necesară pentru cazare și primești un card care îți oferă accesul la cameră, nu e nimic. Totul e pustiu. Oare ce aș putea face? Sunt convins că dacă m-aș duce iar la librărie ar fi închis. De parcă toți oamenii s-ar fi mutat vizavi, la celălalt capăt al României. Oare nu are nimeni milă de mine? Oshima a spus parcă „nu încă”. Dar când? După ce voi muri? Voi muri înfometat?

Nu am mâncat nimic de două zile. Ah, cât regret acea masă frugală luată acasă la bunica. Un om bogat nu va ști niciodată cum e să îi lipsească un lucru dacă nu e pus în fața faptului împlinit și poate va crede că se va îmbuna, că va deveni o persoană mai bună, dar nu am pe cine să păcălesc; sunt convins că dacă m-aș întoarce acasă și nu mi-ar mai lipsi hrana, aș aborda-o în același stil după câteva zile.

Mi-e dor de acea liniște interioară pe care uneori o asemuiam cu dragostea. Oricât ar fi de crudă dezamăgirea, nu se compară cu momentul în care ești lihnit. Mi-e dor de dragoste. Dragostea, acel gând fericit pe care îl porți

înainte să adormi. Atunci când te afli alături de cineva în orice loc dorești și totul este așa cum vrei să fie. Și cât de crud e momentul în care ești alături de persoana pe care ți-o imaginezi și îi spui, „totul e perfect, parcă ar fi un vis” și realizezi că totul chiar e doar un vis.

Mi-e la fel de dor și de dragostea reală, de acea iubire sobră și ravisantă. Cât îmi lipsește acel iz impregnat mâinii mele de mâna Renatei pe care îl adulmecam până când îl consumam definitiv. Oare unde o fi Renate? Iar dacă tot sunt într-o lume atât de elucubrantă, oare aș putea să mă întâlnesc cu Scarlett? Cât îmi lipsește acel gând, acea privire strălucitoare și calmitatea că nimic nu poate fi mai potrivit pentru mine decât o carte bună.

Sau acea dragoste pentru un scriitor. Ca atunci când te îndrăgostești pentru prima oară de Elfriede Jelinek după ce isprăvești „Pianista” și cauți pe internet o poză cu ea tânără, spunându-ți, „da, iată cât este de frumoasă, arată la fel de plăcut pe cât scrie”.

Și mai e acel poem. Dacă totul este din literatură, cine l-a scris? Cine este Dominique Lexum? De ce era imposibil ca eu să fiu Dominique Lexum? De ce aud muzica simfonică? De ce „nu încă”?

Mi-am petrecut următoarele ore hoinărind prin alei pustiite. Nu m-am gândit niciodată cât de mult mi-aș fi putut dori până și o grimasă a vreunui trecător. Totuși, neavând o persoană alături de care să conversez, am intrat într-un dialog la per tu cu durerea și frica. Am simțit cum picioarele mi s-au înmuiat de-a binelea și a trebuit să mă așez pe o bancă pentru a îmi trage sufletul. Ulterior am realizat că eram din ce în ce mai obosit, iar foamea nu îmi dădea nici ea pace. Simțeam cum totul se apropie de sfârșit și căutam cu disperare o persoană sau chiar muzica. Am crezut că muzica nu apare atunci când îmi fredonez eu încercări de sonate în minte, astfel că am tăcut, dar nici așa nu a funcționat. Pe scurt, m-am simțit pierdut.

Când s-a lăsat seara am înțeles că nu mai aveam mult. Brațele îmi erau neputincioase, iar picioarele nu dădeau semne de viață. Am căutat clemența către cer, invocând ploaia cu câteva rugăciuni, dar am pierdut la fel de drastic precum veridicitatea faptului că orice rugăciune ajunge la un moment dat la cuvântul „Amin”. Mi-am spus în minte că voi fi o persoană mai bună și că dacă Dumnezeu

chiar există îmi va da o șansă. Niciun răspuns. Și atunci, de ce să îmi ceară credință dacă nici măcar El nu crede în mine?

Îmi dreg glasul și găsesc oportună o încercare de a îmi exersa vocea. Vreau să văd dacă sunt răgușit sau nu. Am citit cândva că lipsa apei pe un termen îndelungat duce la pierderea puterii sonorității coardelor vocale.

Tușesc scurt și strig către cer „mizericordie”, fără să primesc vreun răspuns.

- A, nu? Te faci că nu mă vezi, nu-i așa? Sau nu știi ce înseamnă? Tu, Cel care a creat totul, nu știi acest cuvânt?

Fortuit apar două siluete în penumbră. S-a lăsat puțin seara. Mă aflu în semiîntuneric. Nu pot distinge fețele, dar un iz pestilențial îmi e transmis dinspre direcția celor doi. Par doi cerșetori și, în mod normal, i-aș evita, dar nu ezit să nu mă întreb dacă nu cumva ei pot să îmi dea răspunsul tuturor acestor grozăvii sau chiar să îmi călăuzească destinul fatidic cu un sfat.

Alerg către ei. Aceștia nu se mișcă, parcă ar fi două statui. Mă apropii de ei și îmi pierd răsuflarea. Dacă nu aș fi cunoscut niciodată pe nimeni și doar aș fi citit cărți întreaga viață, nu aș fi putut niciodată să nu recunosc cele două personaje. Sunt...

- Trezește-te! Trezește-te! aud un glas strident.

Încerc să deschid ochii. Sunt lovit peste față de palmele unui individ.

- Domnule, vă simțiți bine?

Soarele strălucește puternic.

- C-c-ce s-a-ntâmplat? murmur în timp ce îmi mijesc ochii.

- Ați leșinat.

Îi văd ochii verzi și încerc să îmi restăpânesc corpul. Par puțin moleșit.

- Am leșinat? întreb în timp ce mă ridic.

Îmi amintesc frânturi. Îmi amintesc că mă apropiam de acele două personaje din întuneric. Nu îmi amintesc cine erau.

- Da, ați leșinat. Sunteți tras la față. Arătați îngrozitor.

- Domnule, vă rog, vă implor...

- Liniștiți-vă, îmi spune în timp ce mă ajută să mă ridic. Haideți să mâncăm ceva.

Mâncare, cât de mult îmi lipsește.

Pornim către un restaurant. Oraşul se profilează diferit. Parcă ne aflăm într-un tablou de Utrillo. Intrăm în „Oraș în Paris”.

- Frumos decor, spun eu.

- Da, este foarte frumos, răspunde însoțitorul meu.

Un chelner scund ne întâmpină zâmbind și ne poftește la masă. Ne așezăm. Acum îl pot scruta pe individul care m-a găsit leșinat. Poartă o pălărie cu care speră să își ascundă începutul de calviție. Pălăria galbenă îi acoperă o mare parte din urechi. Are un nas scurt și o bărbie rotundă. E slab și are obrajii supți. Mâinile lui sunt aspre și inestetice, parcă ar fi un țăran proaspăt venit de pe câmp. Îmi amintesc de miasma care mi-a atacat imperiul nazal dinainte de a leșina. Am obiceiul de a asemui oameni cu mirosuri, iar acel miros îl asemăn cu acest individ.

- Cum vă numiți? întreb cu o voce puțin răgușită.

Îmi arunc privirea de jur-împrejur. Nu e niciun om, doar chelnerul care zâmbește excesiv.

- Mă tem că nu vă pot răspunde, mi se adresează puțin îngâmfat. Totuși, dumneavoastră mă cunoașteți, domnule.

Încerc să îl asociez cu un personaj din literatură, dar chipul lui nu îmi e foarte clar.

- Chiar nu vă recunosc, îi spun.

Îmi zâmbește. Își dezvăluie dantura, are doar doi dinți pe care îi acoperă buzele întoarse în afară și galbene de prea mult fumat. Începe să îmi pară cunoscut.

- Nu vă pot spune nimic despre mine, îmi răspunde pe un ton de afacerist. Dar eu aș vrea să aflu totul despre dumneavoastră. Cum ați ajuns aici?

- Păi, am venit cu trenul, răspund fără să preget.

- Haios mai sunteți, zău așa! Nu, domnule scriitor, cum ați ajuns aici, printre noi.

- Dar... unde mai exact vreți să spuneți că am ajuns?

- A, nu știți? Deci, e adevărat. Mhm. Mhm.

Îl privesc puțin crispat. Și el știe unde mă aflu, și el mă cunoaște, dar nici el nu îmi dă un răspuns pertinent.

Îmi amintesc subit că sunt căutat de poliție și îmi vine gândul că ar fi

mult mai bine să mă predau. Da, oamenii legii vor ști ce trebuie să facă cu un nebun ca mine.

- Eu nu pot citi gândurile, domnule. Pe aici umblă vorba că dumneavoastră puteți. Este adevărat? mă întreabă cuprins de pasiune.

- Tot ce pot citi sunt cărți, răspund sec.

- Nu vreți să-mi spuneți?

- Dumneavoastră de ce nu îmi spuneți ce e aici?

- Pentru că nu eu trebuie să o fac. Nu, nu. Va veni el...

Ochii încep să-mi strălucească.

- Cine este el? întreb străbătut de emfază.

- Nu mi-a dat voie să vă spun mai multe. Oricum, încă vă aflați printre noi, cei normali. Când veți ajunge acolo... ne veți duce dorul.

Îmi zâmbește și își dezvelește din nou dinții.

Chelnerul apare la masă și ne întreabă ce dorim. Eu îi cer o apă, iar străinul de lângă mine un pahar de vin alb.

- Aș putea să vă zic un banc, dar nu vă găsesc într-o dispoziție prea bună. Sau poate aș putea să vă invit la mine, la o partidă de cărți. Ah, nu... nu avem voie să vorbim cu dumneavoastră.

Știe că nu înțeleg despre ce vorbește și continuă să mă agaseze.

- Nu vreau să mai discut, îmi declar poziția.

- Haideți, nu vă înfumurați. Dumneavoastră vă înfofoliți așa? Dar eu?!

- Dumneavoastră? întreb fără pic de interes.

- Da. Da. Eu. Eu ce să mai spun? Când mă iubeați, mă iubeați pentru că eu decideam destinele. Dar acum? Dacă veți vedea că nu eu sunt centrul acestui univers și veți considera că e la locul lui să vă descotorosiți de mine?

- Credeți-mă, încep eu, că dacă va sta în putința mea să renunț la dumneavoastră, o voi face fără să pierd vreo secundă.

Îmi vine gândul să mă ridic și să plec, dar este singurul om pe care l-am întâlnit și cred că poate fi un lucru bun să mai dialoghez cu el. Dar dacă totul a fost o închipuire? Dacă am leșinat după ce abia am ajuns la Cluj și acum pot să merg liniștit să mă predau poliției? Totuși, acest domn îmi cunoaște aprehensiunile și îmi știe cele mai alpestre temeri. Nu poate fi doar o coincidență.

Dacă am putea, în anumite momente ale vieții, să hotărâm pentru un fapt definitiv și irevocabil, de multe ori am face-o. Așa cum eu, în acel moment, aș fi ales să plec, să îl las acolo pe acel individ lipsit de mizericordie, să mă predau poliției sau să renunț definitiv la pactul cu viața. Nu neg nici faptul că de fiecare dată am regretat lucruri pe care le-am ales din instinct sau „la cald”. Numai că, fără putință de tăgadă, am simțit cum nimic nu putea fi mai rău.

- Domnule, mă trezește chelnerul din moleșeală. V-am adus apa.

Mă uit în jur și nu îi mai pot identifica silueta celui care îmi ținuse companie.

- Și domnul care stătea la masă?

- Domnul G-gg... domnul a plecat. Era grăbit, își cere scuze.

Când putea să plece? Am fost pentru puțin cuprins de gânduri, dar nu m-ar fi trezit oare un „la revedere” sau un scârțâit de scaun împins? Să fi știut oare că am momente de letargie și de contemplare și să fi profitat de asta, lăsându-mă cu întrebările mele severe?

Îi plătesc apa. Nu mai țin cont de banii pe care îi am, oricum nu mă mai ajută la nimic. Ies din magazin și pornesc pe stradă. Este ora douășpe. Nu o știu, pur și simplu o simt. Aud din nou muzica. De data aceasta este o muzică diferită.

Acorduri din Chopin, Tchaikovsky, Bach, Mozart, Beethoven, Berlioz sau Schubert, toate împreună, inundă fundalul sonor. Gust din această simfonie autumnală a prânzului și încerc să înțeleg din ce parte vine. Un florilegiu. Muzica parcă mă cheamă spre ea. Sunt toate adunate, un sentiment de nedescris și un sunet de nereprodus. Dar nu e doar atât. Nu. Parcă o aud pe Erika Kohut cântând la pian, acompaniată de Soniecika la vioară. Se aude și un glas inconfundabil, așa cum mi l-am imaginat sempitern, glasul lui Gertrud. Dar ce caută împreună toate aceste trei personaje feminine? Ar fi oare mândru Hermann Hesse să afle că Gertrud cântă alături de odrasla Ninei Berberova? Sau frumoasa Elfriede Jelinek...

Muzica s-a oprit. Tăcere. Nimic în jur. Totul e pustiu. Parcă nu mai sunt nici clădirile. Mă așez pe jos. Parcă sunt în tabloul lui Edvard Munch, „Melancolia”. Lipsește doar marea.

- O, tu, Edvard Munch! Dacă îmi faci una ca asta nu ești cu nimic mai breaz decât ei. Ești un impostor! Nu vei fi niciodată ca Dürer, niciodată.

Simt cum tocmai am rostit cuvinte negândite de mine. Totul s-a produs visceral. Dar de unde atâta răutate la adresa unuia dintre pictorii mei preferați?

Trebuie să mă liniștesc puțin și să îmi orânduiesc gândurile. Nu se poate să fi pătruns așa, benevol, în acele romane. Așa ceva este nelalocul lui. A fost doar o fărâmă de închipuire, un moment de rătăcire interioară. Așa ceva se întâmplă des la nebuni.

Dar dacă sunt deja închis? Dacă am înnebunit și mă aflu într-un salon de ospiciu? Poate acum port o cămașă de forță. De aceea nu întâlnesc pe nimeni, pentru că sunt singur într-o cameră. Poate că îmi imaginez totul. Iar când încep să țip, sunt de fapt torturat. Probabil ar trebui doar să mă liniștesc și să tac. Să stau nemișcat. Să îmi imaginez că mănânc? Iar muzica, dacă ei îmi pun muzică în micul lor amfiteatru dintr-un spital deloc igienic? Oricum, o muzică bună. Sau poate cineva îmi citește din vreo carte și mi-am reamintit de tot. Nu știu. Cert este că nu pot sta așa. Nu pot sta nemișcat, ca un nebun. Mi-e foame. Iar la masă? De ce i-am cerut chelnerului apă? De ce nu hrană? De ce nu am cerut o pâine? De ce nu am mai simțit foamea în acel moment? Oare foamea e doar un gând, o invenție a subconștientului meu? Dacă sunt un nebun asupra căruia se fac experimente?

Inopinat mă cuprinde un gând. Trebuie să merg înainte. Simt. Simt unde trebuie să ajung. Nu are niciun sens, absolut niciunul. Merg către nicăieri. Pășesc tare și zgomotos. Alerg. Nu dau importanță clădirilor din jur sau peisajului abstract. Totul începe să se întunece. Parcă m-aș afla într-un tunel, un tunel din care nu pot ieși. Văd ieșirea, dar nu pare că voi putea evada. Mă simt precum un prizonier căruia i se dă drumul și nu crede că exilul s-a sfârșit cu adevărat. Merg. Un pas, apoi altul. Pășesc sau sar.

Aud din nou muzica. E mult mai puternică, mult mai clară, mult mai profundă. Totul e atât de melodios, atât de melancolic. Inconstanța mă cuprinde. Lacrimile încep să îmi curgă din senin. Îmi izvorăsc atât de multe sentimente încât îmi amintesc de versurile poemului citit; „marea din mintea mea, sărată”. Parcă nu suna chiar așa, dar asta este ideea. Acordurile sunt tot mai clare. Vocea e tot mai zgomotoasă. Tumultul a pus stăpânire peste întreg ținutul. E doar un oraș matusalemic. Nu există scăpare, nu există nimic. Nu mai am nimic de pierdut. Continui să pășesc. Nu am de ce să mă grăbesc. Dacă nu voi muri de curiozitate, voi muri oricum de foame. Deznădejdea-n suflet strânsă caută amintiri plăcute,

dar o împiedic. Nu mai e loc de amintiri. Nu. Acum e cazul să isprăvesc totul. Voi afla adevărul. Simt asta.

Străduțe apar, ba în stânga, ba în dreapta, și cotesc fără noimă. Alerg spre una, apoi mă întorc și ajung la alta. Simt că nu avansez către un loc anume. Simt, mai degrabă, că un anume gând mi-a posedat corpul și caută un loc. Un loc sau un obiect. Sau o persoană. Sunt din ce în ce mai lipsit de vlagă, dar îmi găsesc puterea să sper. Poate voi întâlni scăparea. Sau cel puțin secția de poliție. Vreau doar să găsesc un pat liniștit și mâncare. De fapt, vreau doar mâncare, la nevoie m-aș putea trânti pe jos și să trag un pui de somn.

Încă o stradă isprăvită. Simt că nu mai e mult. Mai sunt încă două. Stânga sau dreapta? Aleg stânga, deși știu că dreapta e cea bună. Nu e nimic pe această stradă. Mă întorc și pășesc înspre ultima stradă rămasă. Nu mai alerg. Îmi liniștesc pașii. Nu e nimic, pare o fundătură. Mă apropii și atât. Blocuri. Blocuri și nimic altceva. Mă întorc.

Instantaneu zăresc o siluetă. E la vreo treizeci de metri de mine. Mă apropii.

Capitolul 5

Silueta mă privește. Nu se mișcă. Mă așteptă.

- În sfârșit, ai ajuns! i se aude glasul.

Mă apropii cu încă șase pași. E întuneric și nu îi pot vedea chipul. Este înalt, poartă un palton gri. De fapt, nu îmi dau sigur seama dacă e un gri foarte închis sau e negru. Încă trei pași. E bărbat. Vocea lui groasă trădase asta, dar acum ochii-mi confirmă faptic. Un bărbat slab. Zâmbește. Are un nas acvilin și subțire și o bărbie proeminentă. E supt la față. Ochii lui mă privesc mult prea pătrunzător, dar sunt împiedicat de întuneric pentru a îmi da seama ce culoare sunt.

- Hai, Mathias, ne grăbim! rostește din nou.

Vocea lui se aude în ecou. Îmi strânge mâna și pornește într-o direcție necunoscută. Grăbește pasul.

- Stați! strig eu, oprindu-mă.

Îmi zâmbește.

- Ești exact cum mi-am imaginat.

- Opriți-vă, rostesc pe un ton vindicativ. Destul. M-am săturat de mascarada asta. Ce se petrece aici?

- Mathias, îți voi explica totul îndată. Vreau doar să îmi răspunzi la o ultimă întrebare. Atât.

Îl privesc atent. Nu îi pot da cu piciorul acestei șanse. E probabil ultima. Dacă dispare și el, așa cum au dispărut și ceilalți, sunt pierdut.

- Nu am să plec nicăieri, dragule, mi se adresează. Nu, nu pot citi gânduri. Și e clar că nici tu nu poți. Sunt puțin dezamăgit, sincer să fiu. Dar, spune-mi. Doar atât vreau să te întreb, apoi îți voi oferi toate răspunsurile pe care le am. Atunci când citești, personajele ți se prezintă. Dar tu, prin lectură, li te prezinți lor?

Îl privesc nedumerit. Ce întrebare e asta?

- Spune-mi, Mathias.

De unde îmi știe adevăratul nume?

- Doar spune-mi.

- Nu știu.

- Ba știi! strigă. Știi! Spune.

- Nu cred.

- Exact. Nu crezi. Nu. Ăsta e răspunsul. De aceea nu te știe nimeni în jur.

Tace solemn pentru câteva secunde.

- Cine sunteți? întreb cu migală.

- Cine sunt? Nu știi? Mi-ai conturat cel mai atent profil dintre toate personajele pe care le-ai citit. Chiar am sperat că sunt special. De aceea am venit eu. De aceea nu a venit Hercule Poirot. Pentru că tu, Mathias, tu ți-ai imaginat că eu sunt mai bun.

- E imposibil, răspund.

- Este real. Acolo unde va începe imposibilul nu te voi mai putea

conduce eu. De fapt, să știi că nu „imposibil” e cuvântul potrivit, ci fantastic. Ești în lumea literaturii, Mathias.

- În lumea literaturii?

- O, da. Din momentul în care ai murit. Nu ai fost de fapt la niciun liceu, nu ai trăit nicio zi. Totul e un roman care se scrie în imaginația ta. Ceea ce este și mai curios, dacă ne gândim, este că nu tu îl scrii. Dar vei înțelege mai târziu. Nici eu nu am toate răspunsurile, nu încă. Mintea ta nu îmi dă voie să aflu ceva înaintea ta. Pentru că mereu m-ai admirat, ți-ai imaginat că vei ști la fel de multe ca mine. Asta mă face acum să știu mai puține, adică la fel de multe ca tine.

- Sherlock Holmes! exclam eu.

Mă îmbrățișează. Îmi țâșnesc lacrimile.

- Mathias Solemn! Nimeni nu m-a citit așa de la momentele în care Sir Arthur Ignatius Conan Doyle își recitea operele. Atât de multă pasiune! Dar, nu avem timp. Să ne grăbim.

Pornește din nou pe stradă.

- Dar de ce ne grăbim? Dacă suntem în mintea mea, de ce e totul atât de complicat?

- Pentru că nu tu ești cel care scrie. Haide, trebuie să ne grăbim. Nu mai ai prea mult timp.

- De ce? întreb nedumerit.

- Ai nevoie de hrană, dar lumea asta nu te poate hrăni. Nu știu ce va urma, trebuie doar să nu pierdem vremea zadarnic.

- Și unde mergem? întreb înfricoșat.

- În grădina scriitorului care câștigă Premiul Nobel pentru Literatură la optsprezece ani după ce moare scriitorul meu.

- În grădina lui T. S. Eliot?

- În „Grădina cu hyacinți”!

Îmi reamintesc cât am adorat „Tărâmul pustiit” atunci când l-am citit pentru întâia oară. Să am cu adevărat șansa să trăiesc asta, e ceva de neexprimat. Fie și doar un vis, fie că voi muri și nu va mai exista nimic după aceasta, nu există nimic mai presus decât această ocazie.

Din acest moment pot raporta totul la singura mea viață, cea în care eram Mathias Solemn. Aici, în această lume fantasmagorică, Amadeus Corali a

fost doar o născocire a imaginației mele.

Drumul se tot derulează și simt cum îl voi pierde pe Sherlock Holmes. Trebuie să îi adresez atâtea întrebări.

- Când s-a încheiat seria, ai crezut că totul s-a încheiat? întreb în timp ce ne continuăm drumul. Te gândeai că publicul va interveni și va cere o continuare? Te gândeai că Sir Arthur Conan Doyle va accepta dorința publicului și va mai scrie?

- Mathias, aceste întrebări sunt simple. Nu am un răspuns. Noi ne aflăm în imaginația ta. Eu nu știu nimic din ce nu știi tu. Eu sunt așa cum ți-ai imaginat că sunt. Nu pot să depășesc limita asta.

Am o grimasă.

- Nu, nu te jignesc. Nu te fac mai puțin inteligent. Numai că, nu am cum să știu ceea ce tu nu știi.

- Deci, să înțeleg. Niciunul dintre noi nu poate citi gânduri. Iar tu știi exact ceea ce știu eu, în timp ce eu trebuie să ghicesc ce știi din ceea ce știu eu.

- Întocmai! De fapt, e mai simplu de atât. Eu nu știu chiar tot ce știi tu.

Continuăm să ne derulăm pașii pe șosea. În fața noastră se strămută natura și se înfiripă un fel de casă înconjurată de apă. De fapt, nu. Nu este înconjurată. Râul este cel înconjurat de locuințe.

- „Două mori de apă și un stăvilar deschis lângă Singraven". 1650. Îți spune asta ceva, Mathias?

- Jacob van Ruisdael?! exclam.

Acum nu mai am niciun dubiu. Ne aflăm de-a binelea într-un tablou. Cu ochii minții pătrund în casă. E cald și o masă somptuoasă mă așteaptă.

- Barocul nu te va hrăni, Mathias. Să continuăm.

În timp ce morile rămân în urma noastră, patina timpului se oprește către alte meleaguri. Un copac se interpune în fața decorului fost autumnal. Cerul devine senin, iar frunzele înmuguresc. În față sunt tot mai mulți copaci. Sub unul stă așezată o femeie. E îmbrăcată cu o haină verde cu mâneci lungi. Are palmele deschise la culoare și groase. Poartă o rochie lungă sau este acoperită de un cearceaf amestecat în verde și în roșu. Peste brâu ține un pocal, cel mai probabil umplut cu apă. Are sprâncenele mici și i se vede doar o ureche.

- Nu te apropia, îmi strigă Sherlock.

Se uită la mine și mă scrutează cu acei ochi probabil căprui. E blondă și

are capul acoperit de o batistă care se asortează cu rochia. Îmi dau seama că e blondă întrucât o șuviță de păr i se prelinge pe gâtul zvelt.

- Jan van Scorel. Renaștere nordică.

Privesc totuși neîncrezător. Dintre toate tablourile contemplate, de ce să îl revăd în lumea literaturii tocmai pe acesta?

Este înfățișată ușor către dreapta, cu umărul întors în direcția opusă capului. Această femeie are un dinamism neobișnuit. Deodată, femeia este înconjurată de doi copii. Unul nu are păr și poartă costumul lui Adam. Celălalt, este înfășurat doar de un scutec decrepit. Femeia se ridică. Abia acum remarc faptul că are o carte în mână. Vremea se întunecă. Copilul cu păr, un păr creț și poate blond șters, ține între mâini o pasăre. Este probabil un sticlete. Celălalt încearcă să mângâie mica vietate. Totul se petrece sub privirile atente ale mamei protectoare.

- „Madona cu sticletele”, înrafaelitule. Să mergem, să mergem! mă trezește Sherlock.

- Cât mai avem? întreb speriat.

- Uite. Am ajuns.

Nu se vede nimic. Mai pășim de încă patru ori. Un panou mic din lemn de stejar stă înfipt în pământ. **GRĂDINA CU HYACINȚI.**

- Am ajuns la destinație. Du-te.

- Nu vii cu mine?

- Te va însoți altcineva.

- De ce?

- Eu sunt mai practic, răspunde. Nu pot merge în tărâmul nălucirilor. Imaginația ta nu îmi permite.

- Mi se pare firesc. Nu te-aș vedea într-un tărâm imaginar.

- Tu ai răspunsul tuturor întrebărilor, Mathias. Să nu uiți asta.

- Cine mă va însoți? întreb cu celeritate.

- Asta depinde doar dacă ai fost o persoană bună sau una rea.

- Stă în puterea forului meu lăuntric?

- Nu. Totul e decis deja. Ai fost sau nu un cititor bun? Dar un scriitor pe măsură? Cel care te va însoți de aici îți va da răspunsul. Să îl saluți. Deși nu am fost contemporani, mi-aș fi dorit să îl cunosc. De fapt, foarte puțini au fost. Du-te.

Acum doar îți împlinești destinul.

- Și dacă nu vreau să continui? Atunci aș schimba totul.

- Știm amândoi, dragă Mathias, că vei continua.

Încerc să plec, să trec de partea cealaltă a panoului. Nu este nimic în jur, totul este pustiu. Îmi repet acea scenă cu femeia. Parcă două tablouri s-au unit. Au prins viață și au hotărât să se miște singure. Îmi vine în gând muzica lui Schuman. Arta lui este lipsită de dramatism. Da, pentru că drama e întotdeauna facilă. Și lipsa spiritului provoacă goluri în interpretare. E ceva ce omit. Nu se poate ca cele două tablouri care domnesc în vreun muzeu să fi prins pur și simplu viață. E imposibil. Cum să se întâmple totul? Atârnă acolo, pe un perete scorojit, fiind vizitate săptămânal de către un paznic care le admiră în timp ce își șterge fața cu batista lui impregnată în lavandă, iar ele, după un plictis milenar hotărăsc că e timpul să plece. Și cad. Asta a fost tot. Poate nu și-au vorbit niciodată între ele, dar cel puțin pe bietul perete matusalemic și mânjit de mâinile curioșilor l-ar fi putut avertiza, „dragule prieten, peste cincizeci de ani m-am hotărât să îți tipulez centrul”. Sau mai crud, poate își vorbesc zilnic și ajung să cadă doar atunci când are loc o ceartă, „nu mai ești bun de nimic, stilurile se schimbă și tu ai rămas tot din școala florentină; ce să mai fac eu cu tine?”. Și normal că bietul tablou decide că e timpul să își părăsească camaradul. Sau poate vreo pictură modernă, o domoazelă romantică sau neoclasică, simte că nu mai există patos între ei și nici măcar nu mai anunță, „vezi că peste mulți ani plec”, nu, doar cade și dispare pentru totdeauna. Ne gândim doar la tabloul căzut, la paguba muzeului, dar oare bietul perete? El cum se simte? Și dacă un alt tablou vine, în cel mai bun caz, el îl va iubi pe noul celibatar la fel de mult? Ar fi o cruzime să fii un perete și să găzduiești, de pildă, „Mângâierile” lui Fernand Khnopff. Ai fi gelos pentru milenii. Asta dacă nu cumva patronul muzeului decide că e cazul ca peretele să fie reamenajat, iar bietul perete este ucis de un tapet nou sau de o vopsea prea puternică și un altul îi ia locul. Și când te gândești că toți cred că e atât de simplu. De parcă pereții sunt scutiți de vizitele, în majoritate, ale unor copii forțați de vreun diriginte pe care ei îl definesc ca fiind adept al vreunui regim politic trecut. Nu, nu e în meseria lor să se confrunte doar cu esteți.

Sherlock Holmes a dispărut din peisaj, iar eu stau și mă uit către nicăieri. Nu este nimic în jur. Doar foamea îmi mai amintește că trăiesc.

Obscuritatea stăpânește totul. Pare un negru funest, dar nu e nici măcar atât. Pășesc și...

Lumea se metamorfozează într-o pajiște fantastică. Verdele înflorește din colț în colț. Munți de flori adăpostesc pustiul. Merg printre florile nemaivăzute. Acestea să fie oare florile nemuririi? Colțurile cerului sunt luminate de lampadare invizibile, dar puternice. S-a risipit și cea mai mică urmă de crepuscul. Văd o pajiște, doi salcâmi și o buturugă scorojită. Lângă ea, alte patru se înfiripă. Zac în jurul ei, alcătuind o masă tradițională cu scaune țepene. Lângă una dintre ele, cu spatele, stă așezat un domn. Nu îmi pot face o idee prea clară despre el, doar că e trecut de a doua tinerețe. Oftează amarnic în timp ce se ridică subit:

- S-a sfârșit cu moartea. Nu mai este.

Se întoarce către mine și capătă o mină ca de surprins. Parcă ar fi un biet copil prins că atenta la dulciurile bunicii.

- Gherasim? mă întreabă pe un ton detracat. Ai ajuns în Rai? Dar ce te-ai îngrășat, băiete. Vino să îmi ții picioarele ridicate, mă dor de nu mai pot.

Din spatele meu își face apariția un alt personaj, care mă ignoră complet și se apropie de domnul în vârstă. Am impresia că sunt ignorat din peisaj, ca și cum nu m-ar putea vedea.

- Nu Gherasim, domnule, dar tot cu „G”. Gaius Petronius, i se prezintă personajul înalt care trecuse pe lângă mine fără să-mi influențeze poziția.

Gaius Petronius, arbitrul eleganței din „Quo Vadis”. Mereu l-am considerat un lingușitor. El, spre deosebire de cel căruia i se adresează, și-a trăit viața întocmai cum a voit. Cu riscuri și precupeții a obținut totdeauna ce a dorit și a rămas în viață în timpuri străvechi și dificile. Iată-l în fața unui domn mai puțin pretențios decât Nero. Dar ce durere l-ar apuca pe bietul suferind dacă ar afla că martirul Petronius a făcut ceea „ce trebuie”.

Această scenă este adumbrită de o alta cel puțin la fel de interesantă. Sub un măr înflorit în plin prag autumnal, un filfizon îi recită din Auden unei tinere de o frumusețe îmbătătoare.

- „Te voi iubi, iubito, te voi iubi, până când China și Africa se vor întâlni”.

Sunt smuls din contemplat de ceva ce sună a aplauze. Întorc capul și un domn în costum de doctor, nu foarte înalt, dar solid, mă privește mândru.

- Bravo, bravo! îmi spune.

Îi zâmbesc spasmodic. Se apropie și își întinde brațul. Îi strâng mâna.

- Așadar, tu suflet bun și cititor ales. Eu îți voi fi îndrumător. Vom petrece împreună această lume cu privirea și vei afla răspunsul tuturor întrebărilor. Și da, ai dreptate. Aceea este Antigona, frumoasa lui Sofocle. Iar tânărul...

- Faust! îl întrerup. Faust! Faust! Faust! Faust!

- Și eu mă bucur să te întâlnesc! îmi zâmbește. Îmi plac persoanele inteligente. La fel cum îmi plac persoanele bune. Antigona, de pildă, e prototipul omului așa cum ar trebui să fie. E cea mai frumoasă și mai bună dintre toate personajele feminine.

- Goethe te-ar putea acuza de plagiat, glumesc eu.

Zâmbește larg.

- Mathias. Bun venit în ceea ce mulți numesc lumea literaturii. Totuși, e mai mult de atât. E lumea ta. Ești în lumea în care Ivan Ilici își pote cu adevărat trăi viața așa cum trebuie, în care Petronius nu mai are grija unui împărat poltron și în care Antigona nu se mai supune unor legi cumplite.

- Dar fratele...

- Din păcate, Mathias, el nu apare aici. E într-un fel bizar cum eu, un doctor renumit, sunt un ucigaș. Dar, la fel de straniu cum mintea ta aduce doar câte un personaj din fiecare autor pe care l-a citit.

Aș vrea să mă gândesc la atât de multe, dar nu mă pot gândi la nimic. În aer vântul suflă sunete către urechile mele. Se aud game simple moderate și cantabile. O doamnă trece pe lângă noi, o femeie tânără și frumoasă, cu un mers puțin buimăcit, având în mâna stângă un pahar de vin.

- Cât de frumoasă e natura, rostește. E frumoasă. Auziți iubirea? Cântă iubirea. Din dragoste. Din dragoste a ucis-o.

O privesc nedumerit, fără să o recunosc.

- Anne Desbaredes, rostește Faust. Trece în fiecare zi pe lângă port. Îi place să se plimbe și să caute dorințe.

- Port? întreb nedumerit. Dar unde e marea?

- Încolo! îmi arată Faust.

Brusc, în jurul meu natura se începoșează. Un bărbat îmbrăcat într-un

costum negru ca ebenul și cu o pălărie în mâna dreaptă, stă rezemat cu cea stângă de o stâncă, călcând pe o alta. Valurile mării se sparg sub picioarele lui.

- Frumoasă e Marea Neagră, nu? întreabă retoric Faust. Pușkin vine mereu aici să o admire. Ivan Aivazovsky, ce artist!

În larg, marea este mult mai neliniștită, iar valurile se sparg spumegânde, în timp ce soarele încearcă să răpună din norii lugubri.

- Mathias, trebuie să mai vezi o ultimă persoană, îmi spune Faust, retrezindu-mă la realitatea ficțională.

- O ultimă persoană? întreb. Dar, nu. Vreau să mai rămân. Vreau să mai privesc.

- Atunci privește. Admiră. Cu ce preț toate cunoștințele lumii? Tu, tu, după ce vei muri vei putea afla răspunsul. Dar eu? Eu care voi trăi pentru eternitate prin literatură, eu cum să aflu vreodată totul? Aș putea afla ceva doar dacă vreun cititor mi-ar spune. Dar cititorii sunt vii, cum ar putea ei să îmi dea vreodată răspunsul pe care îl caut?

Îl privesc fără să mijesc ochii. Nu am niciun răspuns pentru el.

- Dar sigur că nu e vina ta, Mathias. Vrei să mai stăm? Da. Iat-o. Iată-i! Alteța sa, prințul Lev Nikolaevici Mîșkin, la braț cu Jane Eyre.

Privesc dezaprobator. Pe o pajiște ravisantă și vie, care seamănă cu o lucrare a lui Renoir, două siluete merg braț la braț. Tânăra este scundă și subțire, îmbrăcată sărăcăcios. Are un păr lung și brun, și ochii verzi. Are pași simpli și domină de asemenea prin simplitate, dar este în același timp aureolată de obscuritate. El este ceva mai înalt, dar tras la față și palid. Este slab, se văd efectele unei boli care a fost oprită, totuși, la timp pentru a nu îi pricinui moartea. Are brațele scurte, mai scurte ca ale ei, dar palmele mai groase. Are un mers greoi cu unul dintre picioare, de parcă a suferit un accident.

Această lume abundă în frumusețe și solicititudine. Mă întreb cât va mai dura. Indiferent de răspuns, rămâne vie întrebarea: cine este ultimul personaj pe care trebuie să îl văd? Și dacă tot mă aflu aici, oare aș putea să o văd pe Scarlett? Nu îl pot întreba pe Faust. Ar fi ridicol. M-ar desconsidera. Probabil ar spune, „cum, domnule scriitor, ai venit aici, ești primul care are șansa să ne cunoască în carne și oase, iar dumneata tot la amorul propriu te gândești?”. Nu, asta nu e cu putință. Și nu doar că n-am să-l întreb, dar nici n-am s-o caut. Dacă

aflu că de fapt nu îmi împărtășește sentimentele? Dacă și pe ea a curtat-o vreun prinț? Că doar, vorba aia, literatura e atât de vastă. Se găsea și pentru ea cineva. Of, mai bine să nu apară. Cel puțin voi muri cu speranța.

Asta îmi amintește de fobiile umane. E ca atunci când un lucru pe care nu îl cunoști nu te sperie, dar odată cunoscut devine imposibil de ignorat. Și realizezi că ai trăit prin pericolul unei morți catastrofale care te-a ignorat pentru jumătate de viață, dar din acel moment grijile trebuie să existe și trebuie să te protejezi. Dar cum trăiește oare bietul tavan spânzurat clipă de clipă de acea lampă grea? Stă acolo și nici măcar nu se stinge singură. Mereu există o persoană care să facă asta. Deci, nefăcând mișcare, nu poate nici să slăbească. Stă acolo, în deplinătatea greutății ei și îl spânzură pe bietul tavan. Iar el rezistă pentru generații întregi. Lui de ce nu îi dă nimeni o medalie? Un salariu? Unii nu îi acordă nici măcar o zugrăveală nouă. Uneori mă gândesc că nu realizez cât de norocos sunt pentru că sunt o ființă vie.

- Domnișoară, rostește cu glas cald prințul Mișkin în momentul în care ajunge în fața noastră. Permiteți-mi să vi-l prezint pe Mathias Solemn.

Jane Eyre îmi întinde mână.

Acest aspect este puțin nelalocul lui. Cum de prințul Mîșkin se comportă de parcă m-ar mai fi întâlnit, iar Jane Eyre nu? Totuși, cavalerul!

- Mathias Solemn. Încântat! rostesc eu pe un ton generos.

- Sunteți așa cum mi-am imaginat, îmi spune Jane Eyre.

- Ba chiar mai interesant! adaugă prințul Mîșkin.

- Cred că discuția ar putea fi foarte interesantă, intervine Faust, dar eu și Mathias ne grăbim.

- Desigur, desigur. Nu vă reținem!

- La revedere! strigă Jane Eyre mărșăluind către nicăieri la braț cu prințul Mîșkin.

- La revedere! rostește și prințul.

- Credeam că nu mai pleacă! exclamă Faust. Haide! Să mergem!

Am un moment de ezitare.

- Faust, intervin eu. Ceva nu este în ordine aic...

Pe lângă noi se perindă două persoane gălăgioase. Unul este foarte înalt și solid, are brațele cât picioarele lui Faust și un păr lung. Poartă niște straie

răpciugoase. Partenerul de conversație este la fel de înalt, dar puțin mai subțire.

- Îți jur, Edmond! La ocnă nu e de joacă. Nu se compară cu Château d'If. La ocnă ai de tras.

- Sunt de acord, răspunde cel care a fost strigat Edmond. Dar nici la închisoare nu ți-e bine știind că nu ai unde scăpa.

- Ocna e tot pe viață, Edmond.

Cele două personaje se îndepărtează.

- Edmond Dantes și Jean Valjean, adaugă Faust. Nu te plictisești ascultându-le chinurile. Dar nu avem acum timp. Să mergem.

Facem câțiva pași. Sub noi, pământul își etalează magia. Un măr bătrân își face apariția. Mă opresc.

- Totul seamănă, dar nu e ceea ce pare. „Revelație. Mărul bătrân. Marea, aproape. O problemă de șah are răspunsul". Asemănare. Minciună!

Realizez că am gândit cu voce tare. Faust mă privește încrâncenat și obstinat.

- Tu nu ești Faust! exclam virulent. Nu. Mărul bătrân. Marea. Grădini suspendate. Stâncile vulturului de lângă mare. Aici nu e Tărâmul Pustiit. E „Taina cea mare". Nu Eliot, ci Tranströmer. Nu Faust, ci Mefistofel.

Își lărgește ochii.

- Incredibil! De necrezut că dumneata, domnule scriitor, poți fi atât de inteligent. Ai răspunsul tuturor întrebărilor, dar tot iubirea te mână pe căi neștiute. Un preț pe care nu îl poți cunoaște.

Nu mă sperii de cuvintele lui. Dacă suntem cu adevărat în mintea mea, cuvintele vor căpăta sensul dorit de mine.

- Nu am de gând să îți fac rău! răspunde laconic. Ascultă. Demiurgul te așteaptă.

Demiurgul? Cu adevărat vom ajunge la el?

Ne aflăm din nou în orașul fascinant dintr-un tablou de Utrillo. Poate nu e Parisul cel real, dar cu siguranță este un peisaj frumos.
Mefistofel grăbește pasul. Merg în umbra lui. Îmi sare gândul către „Noaptea Valpurgică", dar îmi închipui că este un alt anotimp.

Începe să ningă. O doamnă grasă, poate gravidă, semnată Vermeer, contemplează o foaie pe care o ține strânsă la piept cu mâinile încrucișate. Haina

verde ponosită și fusta galbenă decrepită o împiedică să arate mai tânără. Are părul prins, un păr de o culoare deschisă, dar la fel de lividă. Încotro merge această femeie? Dacă ar afla Vermeer pe unde umblă, i-ar schița câteva defecte. Așa, în schimb, e atât de perfectă.

Am continuat să mergem și să schimbăm anotimpurile de la un tablou la altul, ori să apară tot felul de personaje de la o simfonie la vreo sonată. La un moment dat m-am gândit că personajele apar cronologic, dar nu a fost așa. Nu a fost așa nici cu simfoniile, nici cu picturile.

De fapt, nu știu dacă totul este artă sau imaginația mea creează. Tot ce știu este că literatura se definește prin ea însăși, iar pentru a defini asta nu am prea multe cuvinte la îndemână.

Mefistofel se oprește.

- De aici nu mai putem merge singuri. Avem nevoie de însoțitori. Tu vei uzita licornul lui Franz Marc, iar eu îi voi călări frumoasa făptură de circ a lui Ernst Ludwig Kirchner. Spune, scriitorule, nu este atât de frumos expresionismul?

Încuviințez.

Unicornul albastru din fața mea e strașnic. Mă urc latent și îi mângâi coama albastră închisă. Licornul lui Mefistofel este alb pur, dar e mai greu de îmblânzit. Probabil de aceea am luat cele două făpturi așa în stăpânire, și nu invers.

Înainte să pornim, am privit către pământ. Un râu liniștit ținea la suprafață o femeie. Purta o rochie de o culoare deschisă, greu recogniscibilă din cauza apei, înconjurată de crengi și de flori. Ochii îi erau depărtați în sus și brațele întinse pe lângă corp. Părea resemnată. Era acoperită de petale de flori căzute delicat peste corpul ei. Era un tablou inefabil, de parcă natura o primise printre ale ei. „Culcați-mi-o-n pământ, dacă-i așa, și din frumosu-i trup neprihănit să crească viorele”. Rămâi cu bine, Ofelia.

Dar dacă ea a fost să fie personajul lui Shakespeare, nu se vor mai putea întâlni niciodată Hamlet și Faust. Cât mi-am dorit această întâlnire, și totuși nici

unul, nici celălalt nu m-au întâlnit pe mine.

Zburăm peste „peisajul de vale întinsă cu stânci” al lui Hercules Seghers și ne înălțăm deasupra frescei lui Giotto di Bondone, „Fuga în Egipt”. Cât mi-aș dori să ne oprim și să-l întâlnesc pe Francesco Pretarca. Să văd cum se face sonetul la el acasă.

Totul se sfârșește aici. Am ajuns la ceea ce pare a fi ultimul tablou. Urcăm prin „Înălțarea Fecioarei” a lui Correggio și ajungem față în față cu opera lui Michelangelo Buonarroti, „Judecata de apoi”.

La vederea noastră, un personaj magnific se ridică și se apropie. Toți ceilalți se retrag.

- Mathias Solemn! rostește cu o voce nemaiauzită.

Are un chip nemaivăzut, neasociabil vreunui tablou. E frumos și urât, înalt și scund, gras și slab. E omul normal și anormal în același timp. Are părul lung, dar și scurt, ba chiar are și calviție. Ochii lui sunt și verzi, și albaștri, și galbeni, și roșii-carmin, și negri ca ebenul, și albi, și invizibili. Hainele lui sunt și ridicole, și încântătoare. Barba lui este și nu este.

- Eu sunt Demiurgul!

Dacă l-aș putea asemui cu o singură operă? Clar nu. Dar dacă l-aș putea asemui unui singur scriitor? Clar Mihai Eminescu. Demiurgul lui Eminescu stă în fața mea. Așadar, iată-l. Cel mai important personaj al literaturii îmi stă în față.

- Stați! Stați! se aude un zgomot tumultuos.

Un personaj bătrân este împiedicat de mai mulți filozofi deloc solizi să se apropie.

- Lăsați-l! ordonă Demiurgul.

Personajul este cocoșat și are un baston pe care îl ține cu mâna dreaptă. În cealaltă mână poartă șase căluți sculptați în aur. Are barbă și părul alb. Pare să fi văzut multe războaie.

- Mathias Solemn! Față în față cu mine! Eu! Cel care am biruit în treizeci și trei de războaie. Cel neînvins! Eu! Jose Arcadio Buendia!

Emoțiile mă cuprind necontenit.

- Sunt în fața cititorului care a aflat prețul unui veac de singurătate în cel mai scurt timp! Mă aflu în fața celui care m-a citit atât de bine! În fața celui care a înțeles că Melchiade era de fapt un...

- Destul! ordonă Mefistofel. Serios, bătrâne, i se adresează Demiurgului, nu e destul? A avut destul timp.

- Vă rog, vă rog! Nu am încheiat! îngaimă Jose Arcadio Buendia.

- Vă rog! strig și eu.

- Prea bine! îngăduie Demiurgul.

- Mathias! îmi rostește numele Jose Arcadio Buendia.

Se apropie de mine și mă strânge puternic între brațele lui matusalemice.

- Să nu uiți, Mathias! Secretul. Secretul este în...

Mă lovește cu pumnul în dreptul inimii și îmi face cu ochiul stâng. Cel drept nu pare prea viu.

- Gata, pleacă! ordonă Mefistofel.

Jose Arcadio Buendia se retrage încet, alături de piciorul lui beteag, însoțit de bastonul lui și escortat de cei șase căluți de aur.

- Mathias! se întoarce. De fapt, ia și tu unul!

Îmi aruncă un căluț de aur pe care îl prind între degete, nu fără emoții.

- Să nu uiți, Mathias! Să nu uiți! rostește.

Corpul lui dispare din reperul meu vizual.

- Mefistofel, te poți retrage! i se adresează Demiurgul.

Mefistofel îi respectă ordinul cu strictețe.

Îmi așez căluțul de aur în buzunarul stâng.

- Mathias! Totul se apropie de final. Trebuie să te felicit pentru cum ai înțeles totul. Aș vrea să ascult părerile tale și îți voi explica apoi unde greșești.

- Dacă a greși e omenește, prefer să mor greșind! răspund mândru.

- Cu adevărat! răspunde puțin încuiat de spusele mele.

- Cred că am înțeles aproape tot. Sunt în mintea mea. Am murit, și o altă lume nu există. Totul e o tranziție. Mai întâi suntem oameni, apoi entități. Așa cum sugera Aristotel, trebuie să gândim prin entimeme. Așadar, doar un singur personaj din fiecare autor citit. Ghinion celor care nu au citit de-a lungul vieții. Dar asta nu explică multe întrebări.

- De ce? mă întrerupe.

- Dacă am putea fi cu adevărat judecați după cât citim, cum i-am putea judeca pe cei care nu ajung niciodată la vârsta mea? La optzeci și șapte de ani. Pe

nou-născuții care nu apucă nici măcar să își cunoască mama? Cum să îi judecăm pe ei în funcție de literatură?

Demiurgul nu se neliniștește, dar tace.

- Dar lăsând aceasta la o parte, chiar dacă și pentru ei ar fi o altă judecată, tot nu se explică multe. Spre exemplu, ce caută Renate, Renate a mea în această lume. Și de ce nu toate personajele se pot asocia unora din literatură?

- Ba da, Mathias. Toți se pot asocia unora din literatură. Toți cei întâlniți, de la părinții tăi și până la editorul tău din viața în care ai fost Amadeus. Toți.

- E imposibil. Nu i-am recunoscut pe toți.

- Nu poți să fii judecat pentru asta, nu te-a pus nimeni să citești și literatură de frontieră.

- Dar Renate? întreb fără răbdare. Renate?!

Zâmbește. Are o grimasă în același timp.

- Renate este, de asemenea, din literatură.

- Imposibil! exclam.

- Nu. Mai ții minte romanul scris de tine? Romanul din prima viață, cel în care un adolescent fugea la Cluj să scape de o dezamăgire în dragoste? Da, Renate este personajul feminin din acel roman.

Nu mai e nicio speranță.

- Ba da, mai e o speranță. Acolo, personajul tău o regăsește în finalul romanului.

- Dar acesta ce e? Tot un roman? Cine îl scrie?

- Este un roman, da. Cine îl scrie? O întrebare bună, Mathias. Nu îți pot răspunde. Dar, îți spun doar atât. Mai ai dreptul la o oră de amor. O ultimă oră de amor. De fapt, nu e neapărat să fie o oră de amor. Mai poți revedea un singur personaj. O singură oră.

Ultima oră, ultimul personaj. Gândul meu este limpid: Scarlett O'Hara sau Renate Dupre? O dragoste „pe aripile vântului” sau o „iubire vesperală”?

- Aleg... dar... am o întrebare.

- Te ascult, Mathias.

- Care este prețul amorului?

- Prețul amorului? Prețul amorului tău este să iubești doar (în)

literatură.

Este imposibil. Nu acesta trebuie să fie răspunsul. Nu se poate!

- Alege, Mathias. Nu mai ai timp. Altminteri, voi alege eu.

Scarlett, iubirea adolescenței mele sau Renate, personajul care a prins viață. Nu pot decide, nu pot...

- Mathias? strigă Demiurgul.

- Dar unde ne aflăm acum?

Totul în jur este alb, dar și negru, dar și roșu.

- Suntem în „Purgatoriul” lui Dante.

Mă cuprinde groaza.

- Renate! O vreau pe Renate!

Capitolul 6

Frig. Pe obraji mi se scurg picături de apă. Deschid ochii. Luna. E lună plină. Nu plouă. Sunt lacrimi, lacrimi înghețate.

Când Mathias Solemn s-a trezit, trupul său întins împingea pământul din pajiștea speranței. A avut nevoie de câteva secunde pentru a se dezmetici, apoi s-a uitat la mâinile sale, vrând să vadă dacă era cel tânăr sau cel bătrân, și s-a liniștit. Era el, același el din vârsta adolescenței. Și-a ridicat picioarele și spatele, apoi brațele și gâtul. A pornit alături de pașii lui către nicăieri.

Ajuns pe o suprafață cunoscută, el a zărit-o din nou. Ea a intrat ca de fiecare dată în magazinul din strada Ciocârliei. El o urmărise de atât de multe ori, încât știa cu iscusință întreg demersul zilei și al planurilor ei.

Iese din magazin, iar el o urmărește îndeaproape. De data aceasta pare mai grăbit. Atenție mai mare, s-ar putea să te coste. Ea simte că cineva se află în spatele ei, dar nu se încumetă să se întoarcă. Se gândește că nu este nimeni. Doar își imaginează. El știe foarte bine că se duce către blocul ei de peste două străzi. Ea își întoarce brusc capul și îl vede. Se sperie. Simte că e urmărită. Instinctul feminin nu o înșală niciodată. Și el are un instinct, realizează că a fost descoperit. Ea merge tot mai repede. El nu îi lasă metri avans. Speriată, ea intră într-un magazin de haine, vrând să vadă dacă va intra după ea. Acolo trebuie să fie lume, acolo nu poate intra. Dar el nu o urmează. El își continuă drumul. Ea se liniștește și iese. Acum el se află în fața ei. Realizează că s-a speriat degeaba. Acum ea devine din vânat, vânător. El este în fața ei, mergând către casa ei, dar fără să o urmărească. El este mândru. Știe că tot ce are de făcut este să ajungă în fața blocului ei. Își întoarce capul. Ea îl vede și roșește. Se gândește că poate acum el crede că îl urmărește. Simte că este într-o situație nepoliticoasă și vrea să caute un alt traseu spre casă. El realizează grimasa ei,

chiar dacă stă cu spatele, și zâmbește. Oricum, dacă ea își va schimba traseul, lui îi rămâne doar să aștepte în fața blocului ei. Indiferent când va ajunge, va intra în blocul cu o singură intrare și îl va găsi pe cel care nu are cheia acelei uși. Atunci ea va ști cât de nepoliticoasă a fost pentru că a dat senzația că l-a urmărit, iar el își va isprăvi planul, acela de a îi atrage atenția fără să pară el cel care face primul pas.

Continuă să meargă. Niciunul nu schițează niciun gest. Ea ar putea, el oricum nu ar vedea. El este mult mai atent la mers. Simte că trebuie să imprime noblețe în fiecare pas. Își încordează spatele. Trebuie să fie prezentabil, atrăgător chiar. Ea și-ar dori să fie în față. Dacă ar vedea-o, sigur nu i-ar rezista. Ea își zice că poate nu chipul e cea mai bună armă a ei. Dacă i-ar auzi gândul, el ar contrazice-o răspicat. O găsește mai frumoasă decât oricare alta. Îi poartă mereu mina zâmbind în gând, fără să îi modeleze conturul.

Au ajuns. El este în fața blocului. Ea nu a mai schimbat traseul. Privește cu stupoare cum el stă în fața ușii și își caută cheile. El nu are chei, ea ar face bine să îi sară cât mai repede în ajutor pentru a deschide. Gestul ei vine până la urmă. El este cavaler, o invită pe ea să intre prima. Ea îi onorează invitația. Ajung la lift și intră în aceeași ordine. Niciunul nu schițează niciun zâmbet. Niciunul nu spune nimic. „Etajul patru" apasă el, înaintea ei. Ea este absolut stupefiată. Nu doar că stau în același bloc, dar stau și la același etaj. Și ce ar fi crezut oare dacă și-ar fi păstrat judecata nechibzuită că el o urmărește? El este cu adevărat încântat, în sfârșit, după atâtea încercări eșuate, chiar a reușit.

La etajul patru sunt doar trei apartamente. Într-unul locuiește doamna O'Hara alături de fiica ei, Scarlett. De fapt, impropriu spus că locuiesc împreună, întrucât cele două nu prea se întâlnesc; mama este plecată ziua să muncească, iar fiica este plecată noaptea să se distreze.

Mathias stă în lift, o privește în ochi și contemplează:

„*Așadar, nu știu care este prețul amorului. Nu am aflat care este prețul pentru dragoste. Nu am habar despre prețul iubirii. Dar vine întrebarea, ce este iubirea? Nu poate să răspundă nimeni clar. Nu poți să spui pur și simplu: „uite, aia e iubirea" și să arăți către ceva palpabil, veridic. Iubirea nu are o formă. Iubirea nu e ceva pe care să o poți vedea, atinge, mirosi. Sigur că vor fi unii care vor spune,*

„dar iată-i pe acei doi îndrăgostiți, se vede iubirea”. Și totuși eu nu văd decât două persoane care, cel mult, zâmbesc larg. Și nu pentru mult timp, dacă stăm să ne gândim atent. Iubirea, dacă am spune că este sinonimă cu fericirea, am ajunge la concluzia simplă, că nu este ceva constant. Nu durează nonstop. Are pauze. Am putea spune că e melancolică. Dar nici măcar atât. Oricum, iubirea nu înseamnă fericire.

Și atunci, ce e iubirea? Cum ar fi dacă aș spune că iubirea nu există, că iubirea e doar imaginație? Nici măcar imaginația întreagă, doar o mică parte din ea. Ar suna ciudat, nu? De ce? La urma urmei, noi nu vedem iubirea. Nu te uiți la ea precum te uiți la un măr și spui „vai, e atât de mare” sau „oau, ce frumoasă e”. Habar n-ai cum arată și nu o vezi niciodată. Nimeni nu poate spune că a văzut-o. Dar crezi în ea. Credem.

Așadar, iubirea este o trăire. Un simțământ. Dar este o trăire reală? Cum poți dovedi că iubești? Nici măcar nu poți dovedi că ești fericit. Poți zâmbi, dar nu înseamnă că în spatele unui zâmbet, oricât de mare ar fi el, nu stă ascuns un gând dezolant, o dezamăgire.

Nu știm ce e iubirea. Știm doar că există. Dar nu a văzut-o nimeni. Deci, nu există. Nu poate dovedi nimeni că există, dar nici nu putem dovedi că nu există. Așa cum sunt oameni care cred în Dumnezeu, tot la fel și cu cei care cred în iubire. Iubirea există și nu există în același timp.

Dacă am sta să ne gândim ce e iubirea, probabil am muri între timp, n-am putea răspunde niciodată. Așa cred. Dar dacă stăm să ne gândim ce se spune că ar fi iubirea, păi, aici aș putea rândui câte ceva. Ar fi cam trei feluri de iubire.

Primul fel, ca un aperativ delicios, e iubirea irealǎ. E iubirea aia pe care o ai pentru un obiect. Vezi un copac și spui că-ți place. Și totuși, te poți îndrăgosti de el? Sigur că mulți vor spune, doar pentru a contrazice ce spun eu, că au iubit un copac sau chiar iubesc. Nu-i așa? Da, poate îți place, dar serios, iei copacul acasă? Te muți cu el? Faci casă cu un măr sau un prun? Ia-l în brațe, asta dacă ai voie să calci iarba. Sigur că un grădinar ar putea răspunde afirmativ, dar chiar și el are o soție reală. O soție care trebuie, din când în când, să îi complimenteze munca. Altfel ar cam fi în zadar.

Dar de lună? Luna? Ne îndrăgostim de ea? Sigur că nu. Fără putință de tăgadă

mulți vor crede poeții romantici sau pe cei simboliști. Dar aia e literatură. Sau ne putem uita la un film, unul de Oscar. Da, oamenii, romanticii, melancolicii se îndrăgostesc de lună. Dar nimeni nu o ia acasă, nu? Ziua, luna e amintirea nopții. Și ce fac oamenii ăștia atunci? Sper că nu o înșală cu vreo pământeancă.
Mai pe scurt, iubirea pentru un obiect sau pentru o plantă nu e reală. Pentru că nu e reciprocă. Unii ar putea spune că suntem egoiști. Să o spună, chiar suntem.

Al doilea fel, ultimul înainte de desert, este iubirea pentru oameni. Iubirea asta e mai simplă. Vezi un om, îți place. Nu e strict necesar să îți împărtășească sentimentele, tu îl poți iubi. Sau nu? Oare nu mint oamenii că iubesc doar pentru a impresiona? De fapt, e impropriu spus că mint. Nu există iubire, iubirea poate fi orice. Chiar și o conversație virtuală care are ca scop obținerea unei întâlniri.
Dar iubirea asta doare al naibii de tare. Odată ce rămâi singur, stai și te întrebi: „merită?". „Merită să iubești?". Păi, dacă știi că verbul „a merita" nu e reflexiv, sigur că merită. Nu te obligă nimeni să suferi. Așa cum iubirea nu există, cu suferința tot la fel.
Sau poate iubirea există și doar unii o simt. Poate nu eu, dar tu ești singurul care o simte cum trebuie, și toți ceilalți sunt niște neinițiați. Poate e nevoie de un baltag să mă inițiez și eu, dacă mamă tot nu mi-e Vitoria Lipan.
Sau poate am nevoie de un animal. Mă pot îndrăgosti de un câine. Sigur, câtă vreme nu mă mușcă, ori altfel s-ar putea să ripostez. Orice, dar sigur nu aș numi iubire acel sentiment.

A treia iubire este cea mai serioasă. Pare cam greu să te dezamăgească, dar să nu te îndoiești de suferință, că și ea există în aceeași măsură. E la fel de reală. Iubirea din literatură. Iubirea asta e veșnică, nu? Te îndrăgostești de un personaj. Eu, de exemplu, de Scarlett O^Hara. O țin în mână, ca pe niște foi capsate, un roman bun. Și o duc unde vreau. Nu poate fugi. Chiar și finalul e de partea mea, rămâne singură și disponibilă. Și totuși, mereu va exista un „dar". Până și iubirea asta se încheie trist. De ce? Pentru că iubirea nu înseamnă fericire. „Ce e amorul? Un lung prilej pentru durere, căci multe lacrimi nu-i ajung și tot mai multe cere". Păi, dacă așa a fost scris, nu e clar că iubirea nu înseamnă fericire? Iubirea chiar există?

La urma urmei, dacă iubirea nu există și crezi în ea, nu pierzi nimic. Dar

*dacă ea există și nu crezi, atunci ai pierdut totul.***”**

Mathias Solemn are propriile teorii despre orice, dar mai mult decât atât, Mathias Solemn este o persoană superficială. Iubirea lui pentru Scarlett este una pe care o consideră diferită și arhisuficientă unei vieți în care este redactor și își duce traiul de pe o zi pe alta. Pentru el dragostea, iubirea și amorul nu sunt sinonime: Dragostea este ceea ce există între oameni, acea plăcere și simplitate prin care un om nu dorește răul, ci binele altui seamăn, dar nimic mai mult decât o simplă plăcere. O plăcere care, de fapt, are ca scop împiedicarea unui rău. Iubirea este forma evoluată a dragostei, este ceea ce se formează, după părerea lui, atunci când două persoane se îndrăgesc mult mai mult și au o dragoste mult prea mare unul față de celălalt. Iar amorul este iubirea care reușește, iubirea adevărată, având în vedere că Mathias spune mereu că iubirea adevărată este unică în viața fiecărui om. În cazul acesta, el se simte atras de Scarlett și dorește cu tot dinadinsul să o cucerească pe cea care în urmă cu doar câteva străzi îl privea sardonic sau temător.

- Eu sunt Mathias**, rostește redactorul primele cuvinte.**

Aceasta îi zâmbește, dar pare oarecum jenată de situația în care se află. Ar vrea parcă să plece, nu să intre în dialog cu străinul. Scarlett nu se prezintă. Își dorește doar să ajungă liftul la etajul al patrulea, să iasă, să descuie ușa și să se întâlnească cu mama ei care o așteaptă cu o supă caldă de tăiței.

Mathias ar vrea să îi mărturisească tot, să i se spovedească, dar simte că nu ar fi un lucru bun. Cel mai probabil ea s-ar speria de acest obsedat și și-ar adeveri spaima că el o urmărea. Așadar, nu poate mărturisi. Dar ce poate face? Trebuie să îi caute o pasiune. Să trezească în ea un interes. Mai are doar două etaje.

- Te-am văzut azi că ieșeai de la o librărie**, îi zâmbește el.**

Ea pare în continuare deranjată, dar dă din cap și rostește cu un glas scăzut „da”.

- Îți place să citești? **întreabă cu celeritate.**

Mai are doar un etaj.

- Da, răspunde Scarlett absentă.

- În seara asta particip la o serată de poezie și jazz. Se vor discuta opere. Îți place Toni Morrison?

Liftul a ajuns. Acum trebuie doar să deschidă ușile și va scăpa de acest băiat vorbăreț.

- Interesant.

Își face loc pe lângă el și caută să deschidă ușile liftului, moment în care Mathias o invită să ezite și se oferă să deschidă el ușa.

- Dacă vrei să vii, ne putem întâlni pe hol peste trei ore și putem merge împreună.

Scarlett îl privește pentru prima oară cu seriozitate. O invitație. O invitație doar pentru ea. De mult nu a mai avut cineva curajul să o invite. Toți se rezumă să o complimenteze și se autoconsideră învinși din cauza frumuseții ei. Se consideră o vampă, dar e singură de când ultimul ei amant a fost arestat.

- Mhm, rostește Scarlett sec. Poate voi veni.

Iese din lift. El o urmează. Ea ajunge în dreptul ușii apartamentului în care o așteaptă mama îngrijorată și sună la sonerie. Așteaptă ca mama să vină și să îi descuie ușa. Are destul timp să vadă în care dintre celelalte două apartamente stă tânărul care își spune Mathias. În cel din stânga știe că locuiesc doi pensionari. Să fie acesta nepotul lor venit în vizită? Dar aceia sunt niște țărani. Asta i-ar distruge orice firipă de interes față de el. La cealaltă ușă locuiește un om de afaceri important. Din câte știe Scarlett, omul stă singur. E văduv și nu are rude. Poate acest Mathias o fi vreun nepot necunoscut sau vreun copil din flori. Atunci i-ar trezi cu adevărat interesul, ar însemna că a pus mâna pe unul cu bani. A căutat de multe ori banii la persoanele care nu au atras-o fizic. Nu e însă și cazul lui Mathias, îl place. I-a sesizat doar ochii căprui și bretonul cu vârtej. Totuși, e frumos, iar ea apreciază această trăsătură.

El nu este deloc neinformat. Știe foarte bine care sunt cele două opțiuni. Știe foarte bine ce gândește ea și cum, probabil, își dorește să afle mai multe despre starea lui materială. Pe Mathias l-ar fi deranjat aceasta mai de mult, dar acum nu. Acum vrea doar să nu fie singur. Vrea doar să se îndrăgostească și să fie și el iubit. Nici măcar nu se uită la ușa celor doi pensionari, ci își așază corpul drept în fața ușii omului de afaceri. Nu o mai privește pe Scarlett, dar știe că ea încă îl petrece cu privirea. Nu s-au auzit încă mișcându-se cheile în ială, așadar e tot pe hol. O săgetează brusc cu o privire abstrusă și apoi se face că își verifică cheile. Simulează spaima în chipul lui

luminos.

- Doamne, mi-am uitat cheile la editură!

Vrea să dea de înțeles că e redactor, adică un cunoscător al literelor și al literaturii.

- Trebuie să plec. Așa cum am spus, dacă vrei, ne vedem peste trei ore aici.

Ea aprobă din cap, zâmbind scurt.

Un zâmbet. Un zâmbet! Un zâmbet și nimic mai puțin!

Mathias coboară pe scări două etaje, apoi se oprește. Nu are de ce să se grăbească, îi rămâne doar să aștepte să se scurgă orele. Ea va veni sigur. Știe că are bani, va dori măcar să îl întâlnească. Nu are nici de ce să meargă afară, apartamentul ei nu are fereastra pe partea cu intrarea în bloc, astfel că nu poate vedea dacă el a ieșit sau nu. Chiar dacă ar fi avut, de ce l-ar fi spionat?

Ea stă în camera ei și se gândește la prilejul pe care i-l întinde soarta. El stă rezemat de scări cu două etaje mai jos. Destinul este în favoarea lor.

Cele trei ore au trecut mai greu decât se așteptau amândoi. Scarlett s-a aruncat într-un fotoliu și s-a delectat cu „Jazz" de Toni Morrison, vrând să impresioneze la serată. Mathias și-a reîntipărit intrinsec tabloul lui Van Gogh, „Noapte înstelată" și a avut destul timp să îl interpreteze.

„Mă gândesc la Van Gogh. Îmi e dor să îi contemplez tablourile. Dar acum îmi vine la fel de greu să o fac pe cât mi-ar veni să mi-l scot definitiv din minte. Este un gând atât de neclar și de confuz. Parcă rup o parte din mine căutând un cuget atât de greoi. Probabil galbenul este cel care îmi lipsește. Avea dreptate Van Gogh, secretul e în stele. Ce-ar fi dacă mi-aș retrăi adolescența și mi-aș regăsi naivitatea? Poate, la urma urmei, aceasta este de fapt lumea mea.**"**

Urcă înapoi la etajul lui Scarlett și se postează în fața ușii închise în spatele căreia a dat de înțeles că locuiește. Așteaptă.

Tânărul Mathias are un program de zi cu zi bine stabilit, de la care nu se abate niciodată. În cursul săptămânii își petrece primele opt ore de la întâlnirea soarelui - ironic, departe de acesta - în biroul său din redacția editurii „Lumea de azi" unde îndeplinește funcția oficială de editor. În realitate este mai

mult de atât. Realizează săptămânal un articol de critică literară despre picturi contemporane sau romane traduse, este o voce importantă a tineretului și a adolescenților, aceștia nu doar considerând remarcele lui din „Jurnalul Național" ca fiind „singurul loc în care se zice adevărul verde în față și se admite faptul că politicienii noștri nu sunt niște martiri", dar îl apreciază și pentru faptul că este unul dintre puținii care admit că inovația politică este cheia ieșirii din criza intelectuală a țării, iar în restul timpului, când își găsește ore și pentru el și înlăuntrul său, între pauzele dintre o recenzie și un roman editat, Mathias Solemn își petrece gândul în compania frumoasei Scarlett O'Hara.

În fiecare zi iese de la muncă la orele șaisprezece și cinează timpuriu la restaurantul de peste drum. „Fără pâine" i se adresează ironic chelnerul de fiecare dată când îl vede. Dar Mathias Solemn nu își poate permite luxul de a se îngrășa, nu câtă vreme ține atât de mult la silueta lui, și mai ales nu acum, când trebuie să o cucerească pe Scarlett.

După ce isprăvește ultima masă a zilei, niciodată mai devreme de cinci fără un sfert, pentru că așa a citit că este cel mai sănătos, să nu te grăbești la masă**, pornește spre bulevardul Magheru și se oprește exact la a treia intersecție, de unde vine de la serviciu, întotdeauna la cinci și două minute, Scarlett.**

Din acel moment are obiceiul de a o urmări până acasă. O veghez și o escortez**, sună gândurile nobile ale lui Mathias.**

Niciodată nu a avut escapade de la program, cel de acum fiind primul excurs al vieții lui aliterare. Astăzi, joi, 24 noiembrie 2055, Mathias Solemn s-a întrecut pe sine însuși. A riscat, din pricina amorului tot mai greu de stăpânit, și s-a apropiat vertiginos și nepermis de mult să fie demascat, dar a reușit să se eschiveze și a ajuns la apogeul relației lui cu Scarlett, o relație care durează de ani buni, fără ca tânăra secretară de sorginte bucureșteană să fie împovărată cu această veste inutilă precum ideea de concubinaj.

Totul pare mai ușor decât s-ar aștepta oricine, dar motivul pentru care nu a acționat la fel ca azi într-o oricare altă zi din ultimii patru ani și jumătate nu este cauzat neapărat de timiditatea lui Mathias, chiar dacă timiditatea lui față de femei este la fel de sesizabilă precum Marele Zid Chinezesc, ci faptul fatidic - sau faptele - cum că Scarlett nu a fost mereu o

domnișoară disponibilă în acești ani. Despre fecioria ei nu încape îndoială, corpul ei este un templu neatins, dar relații pasagere au mai existat, nu foarte lungi pentru a se metamorfoza într-unele serioase, dar suficiente pentru a îi ucide lui Mathias din entuziasmul celui îndrăgostit pentru prima oară, care are impresia iluzorie că iubirea este o știință exactă în care, dacă îți calculezii pașii cum trebuie și acționezi uniform și constant ajungi la rezultatul dorit sau chiar descoperi o nouă teoremă. Doar că, deși raționamentul lui Mathias, adică al debutantului în amor, poate părea palpabil, conjectura lui nu este doar ireală și inexactă, dar și la fel de puțin probabilă precum o axiomă a faptului că orice îndrăgostit care își sădește și își muncește dragostea îi poate și culege roadele. Dar asta ar însemna că orice persoană care caută să învețe cum să contempleze picturile poate ajunge un Dali sau că orice cititor spornic poate deveni un Marquez, fapt evident abracadabrant. Teoria lui Mathias nu ar putea funcționa nici măcar în domeniul științelor exacte: nu orice matematician harnic poate deveni un Fermat. Gurile rele ar spune că nimeni nu mai poate ajunge precum Fermat, dar realitatea rezonabilă este că aceste cazuri de florilegiu care adună muncă, talent, pasiune și beatitudine sunt excepții, la fel cum este și motivul care a produs întâlnirea din această seară.

Privind obiectiv sau chiar rece este mult mai puțin decât o întâlnire, este doar un drum comun între un tânăr cu prea multe speranțe și o tânără invitată de un posibil comis-voiajor la un eveniment căruia băiatul îi face publicitate. O publicitate bună, e drept, la care se adaugă vârsta apropiată și frumusețea lui sau supoziția ei eronată că ar fi urmărită, dar totul este, corolar, doar publicitate și rezultatul acesteia.

Scarlett iese din apartamentul ei și închide cu lentoare ușa pe care mama ei o încuie din interior, fără să grăbească niciun pas, fără să lase vreo mișcare la voia întâmplării, păstrându-și supleţea și eleganța în tot timpul în care Mathias o petrece cu privirea.

Mathias o privește atent și scapă un zâmbet larg, prea larg pentru un simplu furnizor de reclame. Se îndepărtează de ușă și caută să lase impresia că și el a ieșit tot acum din apartament.

- Bună**, rostește Mathias.**

Scarlett îi răspunde șoptit „hei”.

Mathias Solemn îi admiră obrajii proeminenți și își închipuie cuvintele pe care trebuie să le rostească pentru a o face să roșească. Dar Scarlett nu e o pradă ușoară, iar Mathias știe asta mai bine decât oricine. A avut a opta parte a zilei la dispoziție pentru a-și pregăti arsenalul repertoriului, dar pus în fața faptului împlinit nu mai pare la fel de ușor. Este cuprins de emoție și începe să tremure. Nu a mai fost niciodată atât de aproape de ea, nici chiar în ziua în care a văzut-o pentru întâia oară și s-a îndrăgostit iremediabil de ea, într-o zi senină de miercuri din urmă cu patru ani și jumătate, când Scarlett, care lucrează ca secretară la o firmă de transporturi, a venit la editura unde lucrează și Mathias pentru a lăsa manuscrisul șefului ei, o încercare total nereușită de roman **după cum a concluzionat Mathias. Își amintește și astăzi la fel de clar cum a sărit ca din pușcă din scaun după ce a urmărit-o prin geamul biroului lui, apoi a urmat-o fără să își trădeze prezența până la firma unde lucrează, în fața căreia a așteptat trei ore, până ce ea și-a încheiat programul, și a isprăvit urmărirea doar în momentul în care a aflat unde stă tânăra de o frumusețe nemaiîntâlnită.**

În zilele următoare a aflat toate informațiile dorite despre ea, de la programul de lucru până la adresele celor mai îndepărtate rude. Și iată-l acum, la patru ani și jumătate de atunci, față în față cu ea, având-o pentru o seară doar pentru deliciul ochilor lui, iar ea știe, știe în sfârșit de existența lui și a acceptat întâlnirea. El este fericit, mai fericit decât a fost oricând în existența lui de douăzeci și patru de ani, prezentul magnific depășind ca intensitate sentimentul din ziua în care a câștigat olimpiada națională de limba română sau cel din ziua în care și-a publicat romanul pentru care ulterior a fost acuzat de plagiat.

Ies din bloc și merg împreună către un drum pe care Mathias pare să îl cunoască și cu ochii închiși. Scarlett nu schițează niciun gest. Continuă să meargă în tăcere.

- Câți ani ai? întreabă Scarlett.

Chiar dacă până acum Mathias era cel care vorbea pentru a întreține conversația, tonul lui Scarlett nu trădează vreo dorință ascunsă de conversație, ci pura curiozitate. Vrea să afle câți ani are acest individ care locuiește în același bloc cu ea. Scarlett nu este o fire paranoică, ba chiar superficială, astfel că nu mai ia în calcul toate detaliile care i se păreau inexacte, și chiar dacă adevărul inmuabil stă palpabil în fața ei, ea refuză să îl privească. Faptul că se plimbă

alături de individul despre care nu știa nimic în urmă cu ceva mai bine de trei ore, un individ de care s-a temut pentru puțin că ar avea intenții periculoase, și că de fapt îi este și vecin nu o deranjează absolut deloc, nici măcar nu îi mai trezește semne de întrebare. Mathias e conștient de acest lucru. Pe lângă darul pe care îl are ca maestru în arta conversației, este și un foarte bun observator și interpret al reacțiilor oamenilor. Știe foarte bine că Scarlett rămâne și în acest moment o pradă grea, dar care nu a fost nicicând mai ușoară. Cu o șansă ca asta e posibil să nu te mai întâlnești.

Mathias Solemn este, în schimb, o persoană paranoică. Gândește mult, poate mai mult decât oricare altă persoană, și își joacă tot felul de scenete lăuntric, dar cel mai grav lucru este că de multe ori, vorbind singur în gând, este cuprins de teama că s-ar fi putut să îi fi scăpat vreun cuvânt cu voce tare. Scarlett este superficială, dar nu naivă și nici credulă. Dacă ar vedea vreo reținere în gesturile lui Mathias, Scarlett O'Hara ar ști mai bine decât oricine cum să profite de moment.

Totul pare să se îndrepte către o seară perfectă pentru Mathias Solemn, asta dacă omitem faptul că invitația lui la o întâlnire vesperală a iubitorilor de poezie și de jazz este ceva care ține de domeniul fantasticului. Desigur că Mathias, fiind din domeniu, cunoaște astfel de serate cu teme literare, dar cuprins de emoție și de spontaneitate a oferit o invitație către o întâlnire care va avea loc abia mâine. Așadar, în momentul în care vor ajunge la destinație, Scarlett va fi dezamăgită observând că Mathias a păcălit-o. Mathias, în schimb, nu va fi dezamăgit. Este o persoană spontană care acționează visceral, va găsi o replică pe moment și va profita de situație pentru a transforma întâlnirea la un colocviu într-o plimbare prin parc sub auspiciile stelelor care anunță lipsa ploii. Dar dacă viața ar fi atât de simplă, dacă iubirea ar fi atât de teoretică, dacă romanele ar fi atât de ușoare, unde ar mai fi plăcerea ori suspansul? Ca într-o poveste care se scrie singură, Mathias Solemn a decis în urmă cu ceva timp în compania cărui personaj vrea să își petreacă ultima oră, astfel că dorințele lui nestăvilite de a o cuceri pe frumoasa Scarlett nu au cum să dea rezultate.

Mathias merge în dreapta ei și încearcă, cu fiecare colț de stradă pe care îl cotesc, să se apropie tot mai mult de corpul lui Scarlett și să își atingă

mâna de a ei. Scarlett pare conștientă de acest fapt și nu îl respinge în vreun fel, dar are grijă să nu îi acorde atenție. Îl tratează pe redactor cu indiferența unei tinere ostenite de a fi curtată atât de grosolan, iar Mathias simte acest lucru și își oprește încercările care se soldează într-un eșec.

În timp ce drumul începe să li se pară interminabil, nu neapărat pentru că locația în care ar trebui să ajungă, o locație inexistentă, este departe, ci pentru că Mathias nu merge către un punct concret, evită orice traseu, orice destinație precisă și o conduce pe Scarlett către toate străduțele și drumurile lăturalnice pe care le cunoaște sau care îi ies în cale și despre care știe că nu duc către fundături. Scarlett pare că înțelege acest lucru și nu îl iartă:

- Mai avem mult? M-am plictisit.

Mathias îi zâmbește senin și o cuprinde de brațul drept.

- Nu trebuie să mai mergem dacă te-ai plictisit.

Scarlett își strecoară mâna printre degetele lui transpirate de emoție și pășește către înainte:

- Sigur că trebuie! Doar ții atât de mult la această serată.

Scarlett i-a dejucat planul. Mathias înțelege acest lucru, dar nu are ce să mai facă. Încercările lui eșuează fatidic.

- Dar dacă te-ai plictisit putem merge mâine. Putem să intrăm într-o cafenea sau să mergem în vreun...

- Sigur că nu, fraierule. Nu fi modest. Știu cât ții la poezie și la jazz. Vom merge.

- Dar am întârziat. E doar vina mea. Dacă intrăm așa, nu doar că se vor simți ofuscați, dar nici nu cred că ne vor mai primi.

- Ei, asta e bună! Sunt sigură că vor înțelege. Plus de asta știu să îmi folosesc șarmul când vine vorba despre nevoia iminentă și imperioasă de a obține ceva.

Mathias este vrăjit de exprimarea ei sapiențială și de cuvintele ei senzuale, dar nu îi poate cădea în plasă. Nu poate ceda, pentru că mai bine este înfrât și rămâne singur decât să ajungă acolo și să fie demascat. Dar Scarlett știe deja că minte. Pentru ea nu mai este nicio surpriză. Mathias este un impostor, un alt bonom care încearcă să o cucerească prin mijloace puerile. Singurul motiv pentru care nu îl lasă de izbeliște și nu se întoarce acasă este că poate va obține

măcar o băutură de pe seama lui. Dacă va fi drăguță, el îi va cumpăra ceva cu siguranță. Și ce merge mai bine seara decât un vin fiert alături de un păpălău cu bani? Doar că Mathias nu este nici bogat, chiar dacă și-ar permite mai multe pahare de vin fiert, nici păpălău, iar încercarea ei de a profita de pe urma lui se poate sfârși doar cu un eșec, mai ales pentru că Mathias este cel care profită, chiar dacă nu financiar, de sentimentele ei. Și chiar dacă nu ar profita, nu îl lasă scriitorul la greu.

Mathias se oprește. Intempestiv își distrage atenția de la Scarlett. Nu pare că mai este conștient de prezența ei. Pornește către o stradă lăturalnică dinspre vest și o lasă pe Scarlett în spate. Speriată de faptul că ar fi putut gândi cu voce tare despre planul ei de a profita de pe urma lui, Scarlett pornește după el și încearcă să-l liniștească. Îl strigă, dar el nu pare să audă. Dar de ce să se fi supărat în asemenea hal încât să o lase acolo? Mathias merge și pare că a uitat complet de Scarlett. Scarlett ar vrea să îl oprească, dar tocurile ei de cinci centimetri care o fac la fel de înaltă ca Mathias o împiedică să țină pasul cu acesta. Ea ar vrea să își ceară scuze. La urma urmei, ea chiar îl place. Și poate nu e doar plăcere, poate e ceva mai mult. Nici nu mai vrea vin fiert. Nu. Vrea doar să se plimbe. Nu trebuie să mai meargă la acea serată inexistentă. Se pot plimba în vreun parc și pot admira stelele. Ar vrea să îl asculte vorbind despre orice. Dacă ar ști câte știe despre Van Gogh s-ar îndrăgosti pe loc în acest moment. Mathias merge și nu mai ține seama de ea. Deja sunt străzi bune de când nu îi mai are reperul în vizor. Nu poate fi doar o glumă. Dar de ce s-a supărat? Ce i-a făcut? Acum chiar se gândește că îi este drag. Poate chiar ține la el. Nu neapărat dragoste la prima vedere, dar poate la următoarea întâlnire va fi mai bine. Oricum, îi promite o relație de durată. Dar Mathias stăruie să se depărteze. Deja e mult prea departe. Scarlett nu îl mai vede. De fapt, Mathias nu o mai simte în urma lui.

Mathias Solemn se oprește. Nu se gândește să se întoarcă la Scarlett și să îi explice purtarea. Cu siguranță că l-ar ierta. Nici prin cap nu îi trece de acea persoană. Oare a zis bine persoană? Dar ce l-a determinat pe Mathias să se comporte așa? În timp ce încerca să o convingă pe Scarlett de bunele lui intenții, spre strada din dreapta i s-a părut că aude valurile dintr-un tablou de Aivazowsky ciocnindu-se pe muzica lui Haydn. Și ce? A mai trăit el multe astfel

de experiențe. Doar că în momentul în care l-a auzit pe Haydn și l-a simțit pe Aivazowsky, Mathias Solemn și-a amintit de toate acele întâmplări stranii și, mai important, și-a amintit de Renate. Cât de nedrept a fost el față de rugămintea pe care i-a făcut Demiurgului dacă a ieșit la o întâlnire cu Scarlett și a fost în stare să aibă gândul că ar sacrifica tot pentru acea iubire? Se compară vreodată acel amor pentru care nu a primit îngăduirea lui Margaret Mitchell, cu iubirea lui sempiternă pentru Renate?

Cerul se întunecă, iar Mathias se înspăimântă. Are impresia, nu că s-a înfiripat vreun tablou în realitatea lui, ci că faptele și cugetele sale l-au supărat pe Demiurg. Dar cum, lui, Mathias Solemn, ateul convins, să îi fie frică de un simplu personaj dintr-un romantism întârziat? Unde este bravura sau noblețea? Unde este știința? Să eșueze el precum Faust? Își amintește acum de Mefistofel și de capcana în care a căzut. Nu știe dacă e cufundat într-o operă anume sau în literatura însăși. Pare mai veridic gândul că se află în lumea cărților citite de el. Dacă poate decide ceva în acest joc, în acest joc al mărgelelor cu sticlă în care nu este nici pe departe vreun *ludis magister*, Mathias Solemn vrea doar să o revadă pe Renate. Indiferent ce va urma, vrea să o vadă și să îi obțină mizericordia. Vrea să își ceară scuze. Dar cum de îi este frică lui de un personaj, fie el și Demiurg? Mathias Solemn, un poltron? Nici măcar Mefistofel nu ar fi de acord cu asta. Nici măcar Friedrich Nicolai nu a fost atât de crud la adresa lui Werther. Nu, Mathias Solemn nu este un laș.

Capitolul 7

În jurul lui stau toți strânși, în vreme ce aparatele care piuie sunt singurul indiciu că ar mai fi în viață. Este în comă de două săptămâni, iar medicii au informat familia că nu sunt șanse să își mai revină.

Medicul Vivaldi Cipraga, șeful secției UPU, a discutat cu fiul lui Mathias Solemn, Felix Solemn, între patru ochi despre starea fostului șef al catedrei de studii literare:

- Șansele sunt infime. Știu foarte bine cât de greu vă este să auziți acestea. Și mai știu și că nu aveți bani. Să îl menținem în viață cu ajutorul aparatelor este expensiv. Mathias mi-a fost prieten, prieten bun, de aceea m-am oferit să plătesc eu tratamentele și aparatura uzitată până acum, dar ne chinuim degeaba. Nu mai este cale de scăpare. Îl mai lăsăm încă trei zile, dar credeți-mă, este în zadar.

Cele trei zile au trecut mai repede decât se așteptau toți, iar astăzi, 24 aprilie 2030, în salonul special al medicului doctor Vivaldi Cipraga, în jurul patului în care Mathias Solemn stă nemișcat și fără a da semne de viață, se află întreaga lui familie.

Felix Solemn își privește tatăl cu o tristețe profundă. Știe că a venit sfârșitul. Mai știe și că dacă s-ar fi dus în acea zi de Duminică la prânzul tradițional, poate tatăl lui nu ar fi pornit să se plimbe, poate ar fi amânat, fie și pentru o secundă, plimbarea, iar acel accident i-ar fi evitat trupul celui care i-a dat viață.

Augustin Solemn stă la picioarele bunicului său și le masează cu degetele lui puternice. Este ținut în brațe de mama lui, Eufrosina Solemn, care îl

alintă și îl îmbărbătează. Amândoi sunt triști. Nora știe că socrul lui a fost un om minunat. Dar, oricât de minunat ar fi fost, averea pe care o lasă în urmă trebuie să își schimbe necontenit proprietarul. Suferințele tânărului Augustin sunt însă sincere. El și-a iubit bunicul, chiar dacă l-a dezamăgit cumplit în ziua în care a preferat Dreptul în detrimentul Literelor. Ar vrea ca bunicul lui să se trezească și să îi spună, „uite bunicule, gata, de mâine voi face Facultatea de Litere, voi face a doua facultate, doar fă-te bine, ne vom descurca noi cumva cu banii, îmi mai iau o slujbă, vedem noi”. Dar Mathias Solemn tace absent.

Scarlett Solemn este și ea în încăpere. Își privește soțul cu o tristețe sinceră. Nu l-a iubit niciodată, dar nici ură nu i-a purtat. De fapt, în ultimii ani chiar s-a gândit de mai multe ori să îi scrie. Ar fi vrut să nu își trăiască singură bătrânețea. Asta, și faptul că rămăsese și ea fără bani.

Înlăcrimată și îmbrăcată în negru stă, lângă pieptul lui, ținându-l de mâna stângă, Amaranta Solemn, fiica lui. Ar vrea să își ceară scuze, să își retrăiască viața și să nu își mai părăsească tatăl pentru un francez. Nu neapărat pentru că tatăl lui ar fi o companie mai bună, dar pentru că a avut dreptate. În toți anii de căsnicie, nu doar că importatorul de chibrituri nu a iubit-o și nu a respectat-o, și nu doar că a înșelat-o pe Amaranta, dar a și bătut-o. Dacă ar afla asta, Mathias Solemn s-ar scula și din morți, i-ar da o ultimă lovitură acelui impertinent și apoi și-ar întinde trupul jilav. Dar Amaranta nu îi spune asta. Și chiar dacă i-ar spune, e cam târziu să mai audă asta Mathias.

Ignorând însă lacrimile prefăcute ale familiei, cele mai sincere dintre acestea venind poate din partea nepotului Augustin Solemn, cea mai sinceră și cea mai îndurerată este fără putință de tăgadă Daniela Solemn. Ea nu are niciun interes ascuns, niciun cuget murdar de vreo dorință vanitoasă. Ea știe foarte clar care au fost ultimele lui cuvinte, că ea a fost ultima persoană cu care bunicul ei a vorbit. Ea își amintește când i-a rostit imprecația de a-și trăi viața cât încă o mai are. Dar acum nu are ea suficiente lacrimi pentru a îl implora pe bunicul ei să o ierte. Știe că nu mai sunt șanse de scăpare, știe că e prea târziu să mai primească clemența bunicului sau să îi mai promită că va urma o facultate pentru a putea muri liniștit. Dar înlăuntrul ei mai crede la o minune.

Vivaldi Cipraga își drege glasul și anunță calm:

- Îmi pare rău, a venit momentul să îl deconectăm de la aparate.

Urlete abstruse răsună din gurile celor prezenți.

- Nu! Nu! strigă Daniela. Nu! Vă rog. Încă puțin. Încă puțin.

- Îmi pare rău, răspunde Vivaldi Cipraga, indicându-le celorlalți medici să continue operațiunea de deconectare.

- Dar, te rog. Te rog, Vivaldi! continuă cu glas șters Daniela. Am încrede în bunicul meu!

- Daniela, o strigă Felix. Nu se mai poate...

- Vă rog! O oră! Doar o oră! Știu sigur că bunicul meu va putea face minunea! O oră și gata. Ce mai contează o oră având în vedere cât am stat până acum?

Privirile încurcate ale lui Felix Solemn și Vivaldi Cipraga se întâlnesc. Vivaldi Cipraga pare să îi transmită noului cap al familiei că e bun de plată, în timp ce Felix Solemn îl privește umil și pare să se dezrădăcineze de Daniela.

- Prea bine. O oră. O ultimă oră...

- Bunicul meu va reuși! Dacă visează acum, să-l lăsăm măcar să-și afle prețul amorului!

Capitolul 8

Nu înțeleg nimic. Mă uit de jur-împrejur. Străzi goale. Ce făceam mai devreme? Ce e cu toate aceste gânduri? A fost un vis? Tocmai am fost împreună cu Scarlett? Aveam douăzeci și cinci de ani? Sunt redactor? Atâtea întrebări. Niciun om în jur.

Mathias Solemn pornește pe strada din față. Știe că pe acolo trebuie să o ia pentru a se întâlni cu Renate.

Merg. Nu știu de ce merg. Pur și simplu simt această dorință. Această nevoie. Simt că încolo o voi găsi pe Renate. Cât mi-o doresc. Cât aș vrea să o

strâng în brațe.

Ca din senin, în fața lui se ivește o siluetă atât de cunoscută. O fată frumoasă, cu ochii căprui și părul roșcat, cu buzele groase și apetisante, și cu același adorabil ruj roșu se apropie de Mathias. Mathias este înmărmurit.

O văd pe Renate. Alerg către ea.

Cei doi se îmbrățișează puternic.

- Renate! Renate! Ești chiar tu! **exclamă Mathias Solemn.**

- Chiar eu, răspunde Renate încântată. Mi-ai lipsit atât de mult.

Mă neliniștesc. E pentru prima oară când o privesc ca pe un personaj din literatură și nu ca pe un om. Este atât de dureros.

Lui Mathias îi răsună în forul interior cuvintele „carpe diem".

- Renate! Nu mai avem mult timp. Trebuie să fugim.

- Nu, îl oprește Renate. Nu vom fugi. Nu trebuie să fugim. Nu avem unde.

- Cum adică nu avem unde? o întreb nedumerit.

- Mathias. Ascultă-mă. Nu mai e nimic de făcut. Știu că m-ai ales, știu asta. Dar mai știu și că ora e pe sfârșite. Totul se va termina când El va veni aici.

- El? Cine e El? Demiurgul?

- Nu, Mati. El este cel care scrie.

- Cel care scrie? Dar am crezut că eu sunt scriitorul!

- Și atunci, cum ai putea tu scrie toate acestea? Nu, Mati, este altul. Dar lasă asta. Hai să ne bucurăm de ultimele clipe.

Nu mă pot concentra la iubire. Dacă acest sentiment, acest fapt metafizic este ceea ce mi-am dorit mai mult decât orice, cred că am greșit

totalmente.

- Mathias, tu ești creatorul meu. Doar o iubire pasională și puternică precum a ta m-ar fi putut crea așa cum sunt.

- Renate... eu...

Renate îl sărută pe Mathias.

- Mathias, încă mai avem timp. Încă ne putem consuma iubirea.

Dar Mathias nu mai pare atât de atras de ea.

- La ce bun, Renate? Oricum sfârșitul e aproape. Îmi doresc doar să se termine.

- Dar, Mathias. De ce nu vrei să fugim?

- E simplu, Renate. Tu nu ești Renate a mea. Pe lângă faptul că mai devreme nu voiai să fugim... Renate... din moment ce tu ești dintr-o operă literară și te afli în alta, în aceasta în care mă aflu și eu... și nu eu sunt cel care scrie... asta înseamnă că tu nu ești Renate a mea. Așa cum ai spus, doar eu te-aș fi putut crea așa. Dar cum tu exiști, dar nu eu te rânduiesc, tu nu ești Renate a mea. Ești o încercare reușită, la fel ca toți de până acum. Aș vrea totuși să aflu cine este acest scriitor.

- Mathias, așa vrei să se termine totul?

- Renate, îți promit că dacă există din tine o fărâmă din cea pe care eu o iubesc, îți promit că te voi căuta și că voi putea muri doar în ziua în care te voi reîntâlni. În orice formă, fie și o poză cu tine. Dar să fii tu, să fii tu cea adevărată!

- Îmi pare doar rău că ne-am cunoscut prea târziu, Mathias.

- Mie îmi pare bine, Renate. Avem timp să ne cunoaștem altcândva.

Rostind acestea, Mathias Solemn își semnă singur declarația de capitulare în fața scriitorului. Nu poți să nu îi admiri curajul, nu-i așa? Cât mi-ar plăcea să spun, cititorule, că tu ești de fapt scriitorul, dar nu se poate. Nu, câtă

vreme am alte planuri.

Mathias Solemn a realizat în sfârșit că toate personajele din literatură și toate tablourile întâlnite, tot ceea ce a prins ființă în imaginația lui, totul nu este propriu, totul este interpretarea unui anume scriitor în opera căruia a ajuns întâmplător. Cum? Nici eu nu știu.

Renate dispare din peisaj, la fel de molcom precum într-o piesă de teatru, iar în fața lui Mathias apare un alt personaj. Apar eu.

Capitolul 9

Mathias Solemn stă față în față cu un personaj necunoscut, dar atât de cunoscut. Cu ochi citiți, de necitit, cel din fața lui se apropie la fel de temător. Sunt amândoi la fel de înalți și de solizi. Au aceeași culoare a părului, aceleași trăsături ale feței, aceleași dimensiuni ale corpului. Amândoi sunt identici.

Mathias Solemn îl privește încordat și neliniștit. Personajul aflat în fața sa, însă, pare liniștit și îi zâmbește iscoditor.

- Mathias Solemn! rostește acesta. Ne întâlnim! În sfârșit. Bănuiesc că e prea târziu pentru a îți mai explica eu ceva. Cred că deja știi totul. Sau poate singurul lucru pe care nu îl știi și nu îl înțelegi se află în fața ta. Ai dreptate, Mathias. Eu sunt tu.

Mathias Solemn stă nemișcat și continuă să îl privească calm. Nu scoate niciun sunet.

- Ei, Mathias? Ce părere ai?

Mathias Solemn începe să chicotească.

- Tu ești eu? Așadar, te numești Mathias?

- Ce întrebare lipsită de importanță, Mathias, răspunde personajul.

- Ai dreptate. Înțeleg totul, nici tu nu ești o enigmă pentru mine. Înțeleg totul. Într-un mod incredibil am ajuns într-o lume anevoioasă și avană. O lume ciudată și a nimănui. Pentru că tu nu poți exista fără mine, de aceea există și această lume. Tu ești eu. Tu ești imaginația mea, subconștientul meu. Tu ești reprezentantul meu în gândirea mea. Suntem în lumea gândirii mele. Așadar, am murit și am ajuns în acest univers. Mă aflu împrizonierat în mintea mea. Să fiu

sincer, este o lume foarte frumoasă, dar nu are nimic real. Iar tu ești scriitorul? Tot nu îmi pot explica cum de încă se derulează aceste lucruri din moment ce acum tu nu scrii. Sau poate ai scris deja. Asta ar avea sens. În orice caz, cert rămâne doar faptul că acum înțeleg totul. Sunt dezamăgit că mi-a luat atât de mult. Nu am citit în nicio carte despre un asemenea eveniment. Nici nu știu dacă să te laud sau nu. La urma urmei, lăudându-te pe tine, mă laud implicit pe mine. Dar tu nu ai niciun merit și nici eu nu am vreo vină. Am ajuns în sinea mea accidental și fortuit. Total neprevăzut. Nu știm nici unul, nici altul ce urmează. Dar știm amândoi un fapt, și anume: niciunul din aceste personaje nu a depins de el însuși. Toate au depins de tine. Iar tu ești eu cel pe care l-am format în viața mea. Rămâne însă marea întrebare, din moment ce ne-am întâlnit, acesta este sfârșitul unuia dintre noi, nu-i așa? Probabil doar unul poate trăi, doar unul poate fi povestitorul și scriitorul.

Conștiința îi zâmbește și îl aplaudă.

- Ești atât de inteligent! remarcă sinele lui. Ești ca mine. Ai înțeles totul. Din păcate, Mathias, ai dreptate. Tu m-ai format și îți mulțumesc pentru asta. Dar așa e, doar unul poate rămâne.

- Ei, bine, răspunde Mathias fără să pregete. Eu nu îți voi ceda locul. Nu îți voi face niciun favor, te asigur. Care este duelul? Aș dori un duel, un joc cu mărgele de sticlă.

- Mathias, acesta nu este un joc.

- Așadar, o luptă fizică?

- Nu, Mathias. Asta depinde doar de tine. Eu nu pot exista fără tine, tu nu poți exista fără mine. Ai aflat faptul că prețul iubirii tale este că poți iubi doar (în) literatură. Gândește-te că acum, în această ultimă oră, ai putea face o alegere. Dacă cineva, acolo, te așteaptă înapoi în viața ta cea adevărată, te întorci? O poți face, dar iubirea ta e doar aici. Poți rămâne aici, singurul loc unde ai iubirea, dar aici nu ai viața. Și vine întrebarea, Mathias, se poate iubire fără viață? Iubirea e metafizică, ea poate fi oriunde, dar viața? Viața nu e metafizică, viața e în lumea ta, în lumea în care ai optzeci și șapte de ani. În lumea în care ai tot ce și-ar dori

un debutant în literatură: faimă și bani. Ești câștigător al Premiului Nobel, ești cel mai apreciat și citit scriitor, cel mai bun profesor de literatură din lume. Dar ai plătit un preț, Mathias. Prețul amorului. Prețul ăsta îți poate fi dezlegat doar aici.

- Dar aici e atât de ireal. Atât de neadevărat.

- Întocmai. Dar mai mult de atât nu se poate. Mathias, nu ai iubit niciodată ceva mai mult decât ai iubit literatura. Acum te dezici de ea? Renunți la ea? Dai cu piciorul la ceea ce ți-ai dorit încă de când te-ai născut? Aștepți de optzeci și șapte de ani această clipă.

- Și dacă aleg să mă întorc?

- Atunci vei trăi cât ți-a mai rămas de trăit. Oricum vei muri la un moment dat, dar cel puțin îți vei putea lua rămas bun de la familie și prieteni. Totuși, gândești bine, nu știu dacă te vei mai putea întoarce. Ah, dar ce amuzant. Cât de ireal. Conștiința vorbește, iar vorbitorul gândește. Cât de amuzant! Doar aici se poate așa ceva. Te-ai întrebat de multe ori cum ar fi dacă gândurile s-ar rosti singure, iar ceea ce rostim nu ar putea fi auzit, ci ar fi singurul loc în care ne-am putea ascunde de alții. Cam așa e aici. - Oh, Mathias, cât mi-ar plăcea să te mai țin la vorbe, să îți spun atâtea. Împărtășim atâtea secrete, atâtea dezamăgiri. Dar nu mai e timp. Ai primi o oră, o oră divină. Mai sunt câteva minute, poate chiar secunde. Ești hotărât?

- Absolut deloc, răspunde Mathias.

Conștiința izbucnește în râs.

- Asta e bine, Mathias. Mereu ai acționat spontan, nu-i așa? Dacă nici eu nu te cunosc! Niciodată nu ai făcut ceva cu bună știință. Mereu ai realizat totul din noroc și instinct. Te va salva tot visceralul? Mathias, peste foarte puțin timp îți voi pune ultima întrebare. Această întrebare va decide totul. Va decide absolut totul.

- Mai am o întrebare, rostește Mathias.

- Grăbește-te. Dacă îți pun întrebarea, te oprești din ce spui și dai răspunsul.

- Foarte bine. Dar tu, tu ce ai alege?

- Mathias, eu știu totul. Dar știu că nu am acest răspuns. Pentru că nici tu nu știi. Va fi ceva spontan. Și deja simt că vei evita răspunsul. Dar dacă vei evita răspunsul, gândul cel mai puternic și mai profund va decide. Sper doar să nu regreți. Și sper că ne vom mai întâlni.

- Păi, ne vom întâlni în oricare situație, nu? Un om nu poate trăi fără conștiința lui.

- De unde știi? Ai verificat tu toți oamenii dacă au conștiință? Ești sigur că toți oamenii au o voce lăuntrică? Nu ai de unde să știi asta. E o presupunere. Tu nu ești fizician, nici matematician, nici măcar chimist. Îți poți da cu presupusul, dar nu ai de unde să știi cum sunt alții.

- Cât de interesant ar fi dacă și personajele ar avea conștiință.

- O, dar au, Mathias. Nu este scriitorul conștiința propriului personaj? Faptul că autorul și personajul împart conștiința este doar un detaliu nesăbuit.

Mathias zâmbește larg. Se apropie și își îmbrățișează Conștiința.

- Dacă tu ești exact cum sunt eu, atunci sunt mândru de mine. Au meritat toate lecturile, toate sonatele, toate sonetele, totul. Nu există nimic mai frumos decât literatura!

- Ai dreptate, Mathias. Dar există ceva mai important. Decizia ta. Ultimele secunde. Ne vom despărți. Dacă mă vei mai întâlni și îți vei mai aminti de mine, să mă saluți! Eu nu am să îți mai pot răspunde independent, cel mai probabil, dar să știi că te voi saluta. Și îmi pare rău dacă ți-am pus piedici să ajungi până aici. E ceva ce ai fi făcut și tu. Ai o răutate, o răutate a firii umane, o răutate pe care doar noi doi o înțelegem pe deplin, o răutate care uneori te stăpânește, chiar dacă ești un om atât de bun, Mathias. Acea răutate m-a cuprins și pe mine în momentele în care personajele te evitau. Simțeam cum trebuie să te fac să suferi. Dar apoi te salvam, te salvam pentru că eram singurul care te putea ajuta și nu te puteam lăsa la greu.

- Îți mulțumesc, rostește Mathias pe un ton sincer. Și eu aș fi procedat la fel. - Dar, mai am o întrebare. Poezia. Cine a scris poezia?

- Tu, firește. Ai uitat? Ești inventatorul fantezismului. Primul autor care a scris la persoana a doua. Primul scriitor care a realizat o operă din perspectiva cititorului.

- Dar nu am scris asta. Dacă mă voi trezi, îmi voi aminti acea poezie?

- Mathias, mă tem că va fi precum gândurile din fiecare seară.

- Date uitării... dar cine este Dominique Lexum?

- Mathias. A venit clipa! Ce alegi, Mathias. Viața sau iubirea?

Mathias își privește atent Conștiința.

- Mathias, nu mai e timp. Spune. Spune, altfel nu știm ce vei alege. Spune. Spune. Spune!

- Aleg...

- Spune!

- Aleg...

O altă explicație

În iarna anului 2030, în orașul București, o familie de imigranți irakieni caută adăpost. Din cauza faptului că islamismul radical înspăimântează populația europeană, aceștia nu reușesc să găsească o cameră sub care să se adăpostească de ninsoare. Cei doi soți, în vârstă de patruzeci de ani fiecare, ar trece mai ușor peste aceste griji dacă soția nu ar aștepta un copil. Din păcate pentru ei, spitalele îi interzic accesul femeii însărcinate din cauza unei posibile boli și a riscului infestării celorlalte paciente. Aceasta naște două săptămâni mai târziu, în mijlocul lui Ianuarie, în mijlocul unei străzi din Centrul Vechi, ajutată de o țigancă. Soții nu doresc să păstreze copilul din cauza condițiilor mizere în care trăiesc și îl abandonează. Țiganca îl adăpostește pe copil o bună perioadă, dar apoi regulile etniei nu îi îngăduie să îl mai păstreze. Țiganca duce copilul la un orfelinat.

La orfelinat, copilul fără identitate primește din partea unei infirmiere numele Mathias. După câțiva ani, când vine timpul să îi fie înregistrat un nume, toți fiind obișnuiți să îl strige Mathias, acesta îi rămâne numele. Pentru că pe infiermera care îl botezase necreștinesc o cheamă Adelina Solemn, băiatul abandonat este înregistrat în acte drept Mathias Solemn.

În primii ani petrecuți la orfelinat, Mathias nu se evidențiază cu nimic. La orele din școala internatului obține cele mai mici note și este considerat de către toți un elev mediocru. Cu elevi ca el știe Adelina Solemn cum trebuie să te comporți, dar fiindu-i apropiat precum propriul copil, nu îl poate nici măcar dojeni, dar mite să-l lovească cu sfântul Nicolae.

La vârsta de paisprezece ani, copilul primește un cadou din partea unei persoane din afara internatului. Acest fapt trezește multe semne de întrebare pentru că, în general, copiii care sunt abandonați nu mai primesc niciodată semne de viață din exterior. În cadoul primit se găsesc o carte și o scrisoare. Citind scrisoarea înainte să îi înmâneze cadoul, Adelina Solemn hotărăște să o păstreze departe de ochii lui Mathias, oferindu-i doar cartea. Aceasta se numește „Pe aripile vântului”. Lui Mathias Solemn pare să îi placă. Chiar dacă este un elev mediocru care nu a izbutit să isprăvească nici măcar „Albă ca zăpada”, Mathias Solemn nu lasă cartea din mână în următoarele săptămâni. Isprăvește ambele părți - cartea cuprindea ambele volume - într-un timp foarte scurt. Dar, după câteva săptămâni, Adelina Solemn se îngrozește de faptul că bietul Mathias

vorbește singur. Se înspăimântă, dar decide să nu își anunțe superiorii. Dacă i-ar anunța, Mathias ar fi dus la un sanatoriu. Totuși, în ascuns își cheamă o prietenă, pe Diana Popescu, medic psihiatru de profesie, pentru a îl examina pe Mathias. În vizitele pe care aceasta le face, Diana o aduce o dată și pe fiica ei, Renate, o fată foarte frumoasă care pare să îi placă lui Mathias. Totuși, Mathias o vede doar o dată, astfel că suferința lui și-o varsă în momente în care vorbește singur în cameră și își imaginează scenarii în care el și Renate se plimbă amândoi și sunt împreună. După mai multe ședințe de terapie, dar și de analiză, Diana Popescu oferă verdictul: Mathias Solemn suferă de demență. Nu mai are foarte mult de trăit, iar Adelina înțelege asta. Alege să îi dea bietului băiat scrisoarea pe care o primise în urmă cu ceva timp. Citind scrisoarea, Mathias află că părinții lui, care l-au părăsit, au fost uciși de către trupele teroriste după ce au fost considerați spioni. Află, de asemenea, că se numește Amadeus Corali. Nu știe care este numele pe care vrea să îl poarte.

În lunile următoare starea lui se agravează. Mathias începe să scrie „un roman”, după cum se justifică el. Dorind să îi facă o bucurie, Adelina Solemn îi duce manuscrisul la o editură, dar este respins. Motivul? Mathias copiase integral pasaje din „Pe aripile vântului”.

La vârsta de șaisprezece ani, nemaiputând ascunde starea lui agravată, Adelina Solemn este nevoită să prezinte superiorilor situația copilului. Un medic vine să îl verifice, Vivaldi Cipraga, doctor în psihiatrie, care decide că starea lui este gravă și că trebuie internat iminent.

La vârsta de douăzeci și cinci de ani, după nouă ani petrecuți la sanatoriu, Mathias Solemn este vizitat de Adelina Solemn. Aceasta îi aduce romanul „Pe aripile vântului”, dar și o poză cu Renate Popescu. După două săptămâni, Mathias Solemn moare. Nu se știe exact cauza morții, dar din momentul în care a văzut poza Renatei a țipat trei zile. Ultimele lui cuvinte au fost „Gherasim, mai ține-mi picioarele ridicate”.

Auzind despre această poveste, un critic literar cunoscut, Dominique Lexum remarcă următoarele: „Cum este oare posibil ca un elev mediocru care nu s-a întâlnit niciodată cu literatura și nu a citit decât <<Pe aripile vântului>> să știe despre <<Moartea lui Ivan Ilici>> a lui Tolstoi?”.